

TABEL DE CONCORDANȚĂ

<p>1. Titlul actului Uniunii Europene, inclusiv cele mai recente amendamente incluse Directiva 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 octombrie 2003 de stabilire a unui sistem de comercializare a cotelor de emisie de gaze cu efect de seră în cadrul Comunității și de modificare a Directivei 96/61/CE a Consiliului Text cu relevanță pentru SEE, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr L 275 din 25 octombrie 2003 (versiunea consolidată din 05.06.2023)</p>					
<p>2. Titlul actului normativ național: Hotărârea Guvernului pentru aprobarea Regulamentului privind monitorizare, raportare și verificare a emisiilor de gaze cu efect de sera de la instalațiile staționare și activitățile din domeniul aviației</p>					
<p>3. Gradul de compatibilitate: parțial compatibil</p>					
Actul Uniunii Europene	Proiectul de act normativ național	Gradul de compatibilitate	Diferențele	Observațiile	Autoritatea/persoana responsabilă
4.	5.	6.	7.	8.	9.
<p><u>▼B</u></p> <p style="text-align: center;"><i>Articolul 1</i> Obiectul</p> <p><u>▼C2</u> Prin prezenta directivă se stabilește o schemă de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră (denumită în continuare „►M9 EU ETS◄”) pentru a promova reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră într-un mod rentabil și eficient din punct de vedere economic.</p> <p><u>▼M15</u> Prezenta directivă prevede, de asemenea, o reducere mai mare a emisiilor de gaze cu efect de seră, astfel încât aceasta să contribuie la obținerea unor niveluri de reducere care sunt considerate necesare din punct de vedere științific pentru a se evita schimbări climatice periculoase. Aceasta contribuie la realizarea obiectivului Uniunii privind neutralitatea climatică și a obiectivelor sale climatice, prevăzute în Regulamentul (UE) 2021/1119 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽¹⁾, și, prin urmare, la îndeplinirea obiectivelor Acordului de la Paris ⁽²⁾.</p> <p><u>▼M4</u> Prezenta directivă stabilește, de asemenea, dispoziții de evaluare și implementare a unui angajament mai strict al►M9 Uniunii ◄de reducere a emisiilor cu peste 20%,</p>		Incompatibil	Prevederi cu specific național, elaborate în conformitate cu tehnica legislativă națională.	Republica Moldova nu a transpus prevederile referitoare la sistemul de comercializare a cotelor de emisii de gaze cu efect de seră, dar intenționează să le transpună și să instituie un sistem regional de comercializare a cotelor, care va fi instituit de către Comunitatea Energetică.	

<p>care urmează să fie aplicat odată cu aprobarea de către ►M9Uniune◄ a unui acord internațional privind schimbările climatice care să conducă la reduceri ale emisiilor de gaze cu efect de seră care depășesc nivelurile prevăzute la articolul 9, astfel cum rezultă din angajamentul privind atingerea obiectivului de 30% aprobat de Consiliul European din martie 2007.</p> <p>▼B</p>					
<p style="text-align: center;"><i>Articolul 2</i> Sfera de aplicare</p> <p>▼M15</p> <p>(6) Prezenta directivă se aplică activităților enumerate în anexele I și III și gazelor cu efect de seră enumerate în anexa II. În cazul în care o instalație care este inclusă în domeniul de aplicare al EU ETS ca urmare a exploatării unor unități de ardere cu o putere termică nominală totală mai mare de 20 MW își modifică procesele de producție pentru a-și reduce emisiile de gaze cu efect de seră și nu mai atinge acest prag, statul membru în care este situată instalația oferă operatorului opțiunea de a rămâne în domeniul de aplicare al EU ETS până la încheierea perioadei actuale și a următoarei perioade de cinci ani menționate la articolul 11 alineatul (1) al doilea paragraf, în urma modificării proceselor sale de producție. Operatorul instalației respective poate decide ca instalația să rămână în domeniul de aplicare al EU ETS numai până la sfârșitul perioadei respective de cinci ani sau și în următoarea perioadă de cinci ani, în urma modificării proceselor sale de producție. Statul membru în cauză notifică Comisiei modificările operate în lista prezentată Comisiei în temeiul articolului 11 alineatul (1).</p> <p>(7) Prezenta directivă se aplică fără a aduce atingere cerințelor care decurg din Directiva 2010/75/UE a Parlamentului European și a Consiliului ⁽³⁾.</p> <p>▼M2</p> <p>(8) Aplicarea prezentei directive în cazul aeroportului Gibraltar nu aduce atingere poziției juridice a Regatului Spaniei și, respectiv, a Regatului Unit cu privire la diferendul lor referitor la suveranitatea asupra teritoriului pe care este situat aeroportul.</p>		Incompatibil		Republica Moldova nu a transpus prevederile referitoare la sistemul de comercializare a cotelor de emisii de gaze cu efect de seră, dar intenționează să le transpună și să instituie un sistem regional de comercializare a cotelor, care va fi instituit de către Comunitatea Energetică.	

▼B					
<p style="text-align: center;">Articolul 3 Definiții</p> <p>În sensul prezentei directive, se aplică următoarele definiții:</p> <p>▼C1</p> <p>(a) „certificat” înseamnă orice certificat de emisii corespunzător emiterii unei tone de dioxid de carbon echivalent pe parcursul unei perioade determinate, care este valabil numai în sensul respectării cerințelor din prezenta directivă și care este transferabil în conformitate cu dispozițiile din prezenta directivă;</p> <p>▼M15</p> <p>(b) „emisii” înseamnă eliberarea de gaze cu efect de seră din surse aparținând unei instalații sau eliberarea de către o aeronavă care desfășoară o activitate de aviație enumerată în anexa I sau de către nave care desfășoară o activitate de transport maritim enumerată în anexa I a gazelor specificate în cadrul respectivei activități sau eliberarea de gaze cu efect de seră corespunzătoare activității menționate în anexa III;</p> <p>▼M4</p> <p>(c) „gaze cu efect de seră” înseamnă gazele enumerate în anexa II și alte componente gazoase ale atmosferei, atât naturale, cât și antropice, care absorb și reemit radiație infraroșie;</p> <p>▼M15</p> <p>(d) „autorizație de emisii de gaze cu efect de seră” înseamnă autorizația emisă în conformitate cu articolele 5, 6 și 30b;</p> <p>▼B</p> <p>(e) „instalație” înseamnă o unitate tehnică staționară în care sunt realizate una sau mai multe dintre activitățile enumerate în anexa I și orice alte activități direct asociate care au o legătură de natură tehnică cu activitățile realizate în locul respectiv și care ar putea avea efecte asupra emisiilor și a poluării;</p> <p>(f) „operator” înseamnă orice persoană care operează sau controlează o instalație sau, dacă legislația internă prevede astfel, căreia i-a fost delegată o</p>	<p style="text-align: center;">Secțiunea a 2-a Definiții</p> <p>3.În sensul Regulamentului, noțiunile utilizate au următoarele semnificații:</p> <p><i>emisii</i> - eliberarea de gaze cu efect de seră din surse aparținând unei instalații sau eliberarea de către o aeronavă care desfășoară o activitate de aviație enumerată în Anexa nr.1 din Legea nr.00/2024 privind acțiunile climatice;</p> <p><i>gaze cu efect de sera</i> – gazele enumerate în Anexa nr.3 din Hotărârea Guvernului nr. 1277/2018 și alte componente gazoase ale atmosferei, atât naturale, cât și antropice, care absorb și reemit radiație infraroșie;</p> <p><i>instalație</i> - orice unitate tehnică staționară, în care se desfășoară una sau mai multe activități enumerate în Anexa nr.1 din Legea nr.00/2024 privind acțiunile climatice, precum și orice activitate direct legată tehnic de activitățile desfășurate pe acel amplasament și care pot genera emisii și poluare;</p> <p><i>instalație nou-intrată</i> - orice instalație, care desfășoară una sau mai multe dintre activitățile enumerate în Anexa nr.1 din Legea nr.00/2024 privind acțiunile climatice, care a obținut o autorizație integrată de mediu prevăzută în Legea nr.227/2022 privind emisiile industriale sau o actualizare a autorizației integrată de mediu din cauza unei schimbări a naturii sau a funcționării instalației sau a extinderii acesteia ulterior notificării Agenției de Mediu;</p> <p><i>public</i> - una sau mai multe persoane și, în conformitate cu legislația și practica națională, asociații, organizații sau grupuri constituite de acestea;</p> <p><i>tonă de dioxid de carbon echivalent</i> - tonă metrică de dioxid de carbon (CO₂) sau o cantitate de orice alt gaz cu efect de seră enumerat în Anexa nr. 1 având un potențial echivalent din perspectiva încălzirii globale;</p> <p><i>operator de transport aerian comercial</i> -un operator care, în schimbul unei remunerații, oferă publicului servicii de transport aerian regulate sau</p>	<p>Parțial compatibil</p>		<p>Noțiunile „operator”; „operator de aeronave” și „călătorie” au fost transpuse în Legea nr.00/2024 privind acțiunile climatice.</p> <p>Noțiunile „parte din anexa I”; „certificat”; „autorizație de emisii de gaze cu efect de seră”; „activitate bazată pe proiecte”; „unitate de reducere a emisiilor”; „reducere de emisii certificate”; „stat membru de administrare”; „contract pe diferență”; „contract pe diferență privind emisiile de carbon”; „contract cu primă fixă”; „entitate reglementată”; „eliberare pentru consum”; „prețul TTF al gazelor naturale”; „prețul Brent al țițeiului” vor fi transpuse în</p>	<p>Ministerul Mediului</p> <p>Agenți de Mediu</p>

<p>competență economică decisivă asupra funcționării tehnice a instalației;</p> <p>(g) „persoană” înseamnă orice persoană fizică sau juridică; <u>▼C6</u></p> <p>(h) „instalație nou-intrată” înseamnă orice instalație care desfășoară una sau mai multe activități cuprinse în anexa I, care a obținut pentru prima dată o autorizație de emisii de gaze cu efect de seră în perioada care începe cu trei luni înaintea datei de transmitere a listei în temeiul articolului 11 alineatul (1) și se termină cu trei luni înaintea datei de transmitere a listei ulterioare în temeiul articolului menționat; <u>▼B</u></p> <p>(i) „public” înseamnă una sau mai multe persoane și, în conformitate cu legislația și practica națională, asociații, organizații sau grupuri constituite de acestea;</p> <p>(j) „tonă de dioxid de carbon echivalent” înseamnă o tonă metrică de dioxid de carbon (CO₂) sau o cantitate de orice alt gaz cu efect de seră enumerat în anexa II având un potențial echivalent din perspectiva încălzirii globale; <u>▼M1</u></p> <p>(k) „parte din anexa I” înseamnă o parte, menționată în anexa I la Convenția-cadru a Organizației Națiunilor Unite privind schimbările climatice care a ratificat Protocolul de la Kyoto potrivit articolului 1 alineatul (7) din Protocolul de la Kyoto;</p> <p>(l) „activitate bazată pe proiecte” înseamnă o activitate bazată pe proiecte aprobată de una sau mai multe părți din anexa I, în conformitate cu articolul 6 sau cu articolul 12 din Protocolul de la Kyoto și cu deciziile adoptate în temeiul CCONUSC sau al Protocolului de la Kyoto;</p> <p>(m) „unitate de reducere a emisiilor” sau „URE” înseamnă o unitate eliberată în temeiul articolului 6 din Protocolul de la Kyoto și a deciziilor adoptate în temeiul CCONUSC sau a Protocolului de la Kyoto;</p>	<p>neregulate pentru transportul pasagerilor, al mărfurilor sau al poștei;</p> <p><i>emisiile din aviație atribuite</i> - emisiile ce provin de la toate zborurile care se încadrează în activitățile de aviație menționate în Anexa nr.1 din Legea nr.00/2024 privind acțiunile climatice care pleacă de pe un aerodrom situat pe teritoriul unui stat membru al UE și de la zborurile care sosesc pe un astfel de aerodrom dintr-o țară terță;</p> <p><i>emisiile istorice din aviație</i> - media emisiilor anuale din anii calendaristici 2004, 2005 și 2006, provenite de la aeronavele care efectuează o activitate de aviație menționată în Anexa nr.1 din Legea nr.00/2024 privind acțiunile climatice;</p> <p><i>ardere</i> - înseamnă orice oxidare a combustibililor, indiferent de modul în care este utilizată energia termică, electrică sau mecanică produsă prin acest proces și orice alte activități asociate, inclusiv spălarea gazelor reziduale;</p> <p><i>alte efecte ale aviației decât emisiile de CO₂</i> - efectele asupra climei ale eliberării, în timpul arderii combustibililor, de emisii de oxizi de azot (NOx), de particule de funingine, de specii de sulf oxidat și efectele vaporilor de apă, inclusiv a trenelor de condensare, care provin de la o aeronavă care desfășoară una dintre activitățile de aviație enumerate în Anexa nr.1 din Legea nr.00/2024 privind acțiunile climatice;</p>			<p>actul normative care va institui sistemul de comercializare a cotelor, ce urmează să fie implementat de Comunitatea Energetică.</p> <p>Noțiunile „companie de transport maritim”;</p> <p>„călătorie”; „autoritate de administrare a unei companii de transport maritim”; „port de escală”; „navă de croazieră”; „combustibil” vor fi transpuse în Regulamentul pentru monitorizarea, raportarea și verificarea (MRV) emisiilor de dioxid de carbon provenite din transportul maritim</p> <p>Noțiunile „biomasă”, „combustibili</p>	
--	--	--	--	---	--

<p>(n) „reducere de emisii certificate” sau „REC” înseamnă o unitate eliberată în temeiul articolului 12 din Protocolul de la Kyoto și a deciziilor adoptate în temeiul CCONUSC sau a Protocolului de la Kyoto; ▼M2</p> <p>(o) „operator de aeronave” înseamnă persoana care operează o aeronavă în momentul în care efectuează o activitate de aviație menționată în anexa I sau, în cazul în care respectiva persoană nu este cunoscută sau identificată de proprietarul aeronavei, proprietarul aeronavei;</p> <p>(p) „operator de transport aerian comercial” înseamnă un operator care, în schimbul unei remunerații, oferă publicului servicii de transport aerian regulate sau neregulate pentru transportul pasagerilor, al mărfurilor sau al poștei;</p> <p>(q) „stat membru de administrare” înseamnă statul membru care răspunde de administrarea ►M9 EU ETS ◀ în ceea ce privește un operator de aeronave, în conformitate cu articolul 18a;</p> <p>(r) „emisii din aviație atribuite” înseamnă emisiile ce provin de la toate zborurile care se încadrează în activitățile de aviație menționate în anexa I care pleacă de pe un aerodrom situat pe teritoriul unui stat membru și de la zborurile care sosesc pe un astfel de aerodrom dintr-o țară terță;</p> <p>(s) „emisii istorice din aviație” înseamnă media emisiilor anuale din anii calendaristici 2004, 2005 și 2006, provenite de la aeronavele care efectuează o activitate de aviație menționată în anexa I; ▼M4</p> <p>(t) „ardere” înseamnă orice oxidare a combustibililor, indiferent de modul în care este utilizată energia termică, electrică sau mecanică produsă prin acest proces și orice alte activități asociate, inclusiv spălarea gazelor reziduale; ▼M15 _____ ▼M14</p> <p>(v) „alte efecte ale aviației decât emisiile de CO₂” înseamnă efectele asupra climei ale eliberării, în timpul arderii combustibililor, de emisii de oxizi</p>				<p>din biomasă” sunt transpuse în Legea nr.10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile</p>	
---	--	--	--	---	--

<p>de azot (NOx), de particule de funingine, de specii de sulf oxidat și efectele vaporilor de apă, inclusiv a trenelor de condensare, care provin de la o aeronavă care desfășoară una dintre activitățile de aviație enumerate în anexa I;</p> <p>▼M15</p> <p>(w) „companie de transport maritim” înseamnă proprietarul navei sau orice altă organizație sau persoană, precum administratorul sau navlositorul navei nude, care a preluat responsabilitatea pentru exploatarea navei de la proprietarul acesteia și care, asumându-și această responsabilitate, a consimțit să preia toate sarcinile și responsabilitățile impuse de Codul internațional de management pentru siguranța exploatării navelor și pentru prevenirea poluării, prevăzute în anexa I la Regulamentul (CE) nr. 336/2006 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽⁴⁾;</p> <p>(x) „călătorie” înseamnă o călătorie în sensul definiției de la articolul 3 litera (c) din Regulamentul (UE) 2015/757 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽⁵⁾;</p> <p>(y) „autoritate de administrare a unei companii de transport maritim” înseamnă autoritatea responsabilă cu administrarea EU ETS în ceea ce privește o companie de transport maritim în conformitate cu articolul 3gf; „autoritate de administrare a unei companii de transport maritim” înseamnă autoritatea responsabilă cu administrarea EU ETS în ceea ce privește o companie de transport maritim în conformitate cu articolul 3gf;</p> <p>(z) „port de escală” înseamnă portul în care o navă se oprește pentru a încărca sau a descărca marfă sau pentru a îmbarca sau debarca pasageri, ori portul în care o navă de aprovizionare în larg se oprește pentru a înlocui echipajul; sunt excluse opririle cu scopul unic de a realimenta nava cu combustibil, de a obține provizii, de a înlocui echipajul unei alte nave decât cele de aprovizionare în larg, de a intra în doc uscat sau de a repara nava, echipamentele acesteia sau ambele, opririle în port din cauza faptului că nava necesită asistență sau se află în</p>					
---	--	--	--	--	--

<p>pericol, transferurile de la o navă la alta efectuate în afara porturilor, opririle cu scopul unic de a se adăposti în condiții meteorologice nefavorabile sau necesare din cauza activităților de căutare și salvare, precum și opririle navelor container într-un port învecinat de transbordare a containerelor enumerat în actul de punere în aplicare care se adoptă în temeiul articolului 3ga alineatul (2);</p> <p>(aa) „navă de croazieră” înseamnă o navă de pasageri care nu are punte de marfă și care este proiectată exclusiv pentru transportul comercial de pasageri în spații de cazare peste noapte pe durata unei călătorii pe mare;</p> <p>(ab) „contract pe diferență” sau „CfD” înseamnă un contract între Comisie și producătorul, selectat printr-un mecanism competitiv de prezentare a ofertelor, cum ar fi o licitație, al unui produs fabricat cu emisii reduse de dioxid de carbon sau cu zero emisii de dioxid de carbon, în temeiul căruia se oferă producătorului sprijin din partea Fondului pentru inovare pentru a acoperi diferența dintre prețul câștigător (prețul de exercitare), pe de o parte, și un preț de referință, astfel cum rezultă din prețul produsului fabricat cu emisii reduse de dioxid de carbon sau cu zero emisii de dioxid de carbon, din prețul de piață al unui înlocuitor apropiat sau dintr-o combinație a acestor două prețuri, pe de altă parte;</p> <p>(ac) „contract pe diferență privind emisiile de carbon” sau „CCfD” înseamnă un contract între Comisie și producătorul, selectat printr-un mecanism competitiv de prezentare a ofertelor, cum ar fi o licitație, al unui produs fabricat cu emisii reduse de dioxid de carbon sau cu zero emisii de dioxid de carbon, în temeiul căruia se oferă producătorului sprijin din partea Fondului pentru inovare pentru a acoperi diferența dintre prețul câștigător (prețul de exercitare), pe de o parte, și un preț de referință, astfel cum rezultă din prețul mediu al certificatelor, pe de altă parte;</p> <p>(ad) „contract cu primă fixă” înseamnă un contract între Comisie și producătorul, selectat printr-un mecanism competitiv de prezentare a ofertelor,</p>					
--	--	--	--	--	--

<p>cum ar fi o licitație, al unui produs fabricat cu emisii reduse de dioxid de carbon sau cu zero emisii de dioxid de carbon, în temeiul căruia se oferă producătorului sprijin sub forma unei sume fixe pe unitate de produs fabricat;</p> <p>(ae) „entitate reglementată” înseamnă, în sensul capitolului IVa, orice persoană fizică sau juridică, cu excepția oricărui consumator final de combustibili, care desfășoară activitatea menționată în anexa III și care se încadrează în una dintre următoarele categorii:</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) în cazul în care combustibilul trece printr-un antrepozit fiscal, în sensul definiției de la articolul 3 punctul 11 din Directiva (UE) 2020/262 a Consiliului ⁽⁶⁾, antrepozitarul autorizat, în sensul definiției de la articolul 3 punctul 1 din directiva respectivă, căruia îi revine obligația de a plăti acciza care a devenit exigibilă în temeiul articolului 7 din directiva respectivă; (ii) în cazul în care punctul (i) de la prezenta literă nu se aplică, orice altă persoană căreia îi revine obligația de a plăti acciza care a devenit exigibilă în temeiul articolului 7 din Directiva (UE) 2020/262 sau al articolului 21 alineatul (5) primul paragraf din Directiva 2003/96/CE a Consiliului ⁽⁷⁾ pentru combustibilii care intră sub incidența capitolului IVa din prezenta directivă; (iii) în cazul în care punctele (i) și (ii) de la prezenta literă nu se aplică, orice altă persoană care trebuie înregistrată de autoritățile competente relevante ale statului membru pentru a fi obligată la plata accizei, inclusiv orice persoană scutită de la plata accizei, astfel cum se menționează la articolul 21 alineatul (5) al patrulea paragraf din Directiva 2003/96/CE; (iv) în cazul în care punctele (i), (ii) și (iii) nu se aplică sau în cazul în care mai multe 					
---	--	--	--	--	--

<p>persoane sunt obligate să plătească în solidar respectiva acciză, orice altă persoană desemnată de un stat membru;</p> <p>(af) „combustibil” înseamnă, în sensul capitolului IVa din prezenta directivă, orice produs energetic menționat la articolul 2 alineatul (1) din Directiva 2003/96/CE, inclusiv combustibilii enumerați în tabelele A și C din anexa I la directiva menționată, precum și orice alt produs destinat utilizării, pus în vânzare sau utilizat drept carburant sau combustibil pentru încălzire, astfel cum se precizează la articolul 2 alineatul (3) din directiva respectivă, inclusiv pentru producerea energiei electrice;</p> <p>(ag) „eliberare pentru consum” înseamnă, în sensul capitolului IVa din prezenta directivă, eliberarea pentru consum astfel cum este definită la articolul 6 alineatul (3) din Directiva (UE) 2020/262;</p> <p>(ah) „prețul TTF al gazelor naturale”, în sensul capitolului IVa, înseamnă prețul gazelor naturale pentru luna următoare, tranzacționat la punctul virtual de tranzacționare al mecanismului de transfer de titluri (TTF), exploatat de Gasunie Transport Services B.V.;</p> <p>(ai) „prețul Brent al țițeiului”, în sensul capitolului IVa, înseamnă prețul țițeiului pentru luna următoare, utilizat ca preț de referință pentru achiziționarea țițeiului.</p> <p>▼M2</p>					
<p>▼M15</p> <p style="text-align: center;">CAPITOLUL II</p> <p style="text-align: center;">AVIAȚIE ȘI TRANSPORT MARITIM</p> <p style="text-align: center;"><i>Articolul 3a</i></p> <p style="text-align: center;">Domeniu de aplicare</p> <p>Articolele 3b-3g se aplică alocării și emiterii de certificate pentru activitățile de aviație enumerate în anexa I. Articolele 3ga-3gg se aplică pentru activitățile de transport maritim enumerate în anexa I.</p> <p>▼M2</p>		Incompatibil		Republica Moldova nu a transpus prevederile referitoare la sistemul de comercializare a cotelor de emisii de gaze cu efect de seră, dar intenționează să le transpună și să instituie un sistem regional	

				de comercializare a cotelor, care va fi instituit de către Comunitatea Energetică.	
<p><i>Articolul 3b</i></p> <p>Activitățile de aviație</p> <p>Până la 2 august 2009, Comisia, în conformitate cu ►M9 procedura de examinare menționată la articolul 22a alineatul (2) ◄, elaborează linii directoare privind interpretarea în detaliu a activităților de aviație enumerate în anexa I.</p> <p>▼C4</p>		Prevederi UE neaplicabile		Prevederile în cauză se aplică de instituțiile din cadrul UE	
<p><i>Articolul 3c</i></p> <p>Cantitatea totală de certificate pentru aviație</p> <p>(4) În perioada 1 ianuarie 2012-31 decembrie 2012, cantitatea totală de certificate care se alocă operatorilor de aeronave este echivalentă cu 97 % din emisiile istorice din aviație.</p> <p>▼M14</p> <p>▼C4</p> <p>(3) Comisia revizuieste cantitatea totală de certificate care se alocă operatorilor de aeronave în conformitate cu articolul 30 alineatul (4).</p> <p>▼M8</p> <p>(3a) Orice alocare de certificate pentru activitățile de aviație înspre și dinspre aerodromurile situate în țări din afara Spațiului Economic European (SEE) după 31 decembrie 2023 face obiectul revizuirii menționate la articolul 28b.</p> <p>▼C4</p> <p>(4) Până la 2 august 2009, Comisia decide cu privire la emisiile istorice din aviație, pe baza celor mai fiabile date disponibile, inclusiv a estimărilor bazate pe informații privind traficul real. Respectiva decizie este deliberată în cadrul comitetului menționat la articolul 23 alineatul (1).</p> <p>▼M14</p> <p>(5) Comisia stabilește cantitatea totală de certificate care urmează să fie alocate pentru operatorii de</p>		Prevederi UE neaplicabile		Prevederile în cauză se aplică de instituțiile din cadrul UE	

<p>aeronave pentru anul 2024 pe baza alocării totale de certificate pentru operatorii de aeronave care desfășurau activități de aviație enumerate în anexa I în anul 2023, redusă cu factorul linear de reducere menționat la articolul 9, și publică cantitatea respectivă, precum și volumul de certificate care ar fi fost alocate cu titlu gratuit în 2024, în temeiul normelor privind alocarea cu titlu gratuit aflate în vigoare anterior introducerii modificărilor prin Directiva (UE) 2023/958 a Parlamentului European și a Consiliului (⁸).</p> <p>(6) Pentru perioada cuprinsă între 1 ianuarie 2024 și 31 decembrie 2030, o cantitate maximă de 20 de milioane din cantitatea totală de certificate menționată la alineatul (5) este rezervată operatorilor de aeronave comerciale, în mod transparent, egal și nediscriminatoriu, pentru utilizarea combustibililor de aviație durabili și a altor combustibili de aviație care nu sunt derivați din combustibili fosili, identificați într-un regulament privind asigurarea unor condiții de concurență echitabile pentru un transport aerian durabil, ca atingând cota minimă de combustibili de aviație durabili pe care trebuie să o conțină combustibilul de aviație pus la dispoziția operatorilor de aeronave în aeroporturile din Uniune de către furnizorii de combustibil de aviație, pentru zborurile subsonice pentru care trebuie să fie restituite certificate în conformitate cu articolul 12 alineatul (3) din prezenta directivă. În cazul în care combustibilul de aviație eligibil nu poate fi atribuit fizic într-un aeroport unui anumit zbor, certificatele rezervate în temeiul prezentului subparagraf sunt disponibile pentru combustibilii de aviație eligibili furnizați pe aeroportul respectiv proporțional cu emisiile generate de zborurile operatorului de aeronave de pe aeroportul respectiv pentru care trebuie restituite certificate în conformitate cu articolul 12 alineatul (3) din prezenta directivă.</p> <p>Certificatele rezervate în temeiul primului paragraf de la prezentul alineat se alocă de către statele membre pentru a acoperi parțial sau integral</p>					
---	--	--	--	--	--

<p>diferența de preț dintre utilizarea kerosenului fosil și utilizarea combustibililor de aviație eligibili relevanți, ținând seama de stimulentele bazate pe prețul carbonului și pe nivelurile minime armonizate de impozitare a combustibililor fosili. La calcularea diferenței de preț respective, Comisia ține cont de raportul tehnic publicat de Agenția Uniunii Europene pentru Siguranța Aviației în temeiul unui regulament privind asigurarea unor condiții de concurență echitabile pentru un transport aerian durabil. Statele membre asigură vizibilitatea finanțării în temeiul prezentului alineat într-un mod corespunzător cerințelor de la articolul 30m alineatul (1) literele (a) și (b) din prezenta directivă.</p> <p>CertIFICATELE alocate în temeiul prezentului alineat acoperă:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) 70 % din diferența de preț rămasă între utilizarea kerosenului fosil și a hidrogenului din surse regenerabile de energie și biocombustibilii avansați, astfel cum sunt definiți la articolul 2 al doilea paragraf punctul (34) din Directiva (UE) 2018/2001 a Parlamentului European și a Consiliului ⁽⁹⁾, pentru care factorul de emisii este zero în temeiul anexei IV sau al actului de punere în aplicare adoptat în temeiul articolului 14 din prezenta directivă; (b) 95 % din diferența de preț rămasă între utilizarea kerosenului fosil și a combustibililor din surse regenerabile de origine nebiologică care respectă articolul 25 din Directiva (UE) 2018/2001, utilizați în aviație, pentru care factorul de emisii este zero în temeiul anexei IV sau al actului de punere în aplicare adoptat în temeiul articolului 14 din prezenta directivă; (c) 100 % din diferența de preț rămasă între utilizarea kerosenului fosil și a oricărui combustibil de aviație eligibil care nu este derivat din combustibili fosili care 					
--	--	--	--	--	--

<p>intră sub incidența primului paragraf de la prezentul alineat, pe aeroporturile situate pe insule cu o suprafață mai mică de 10 000 km² și care nu au legături rutiere sau feroviare cu continentul, pe aeroporturile care nu sunt suficient de mari pentru a fi definite ca aeroporturi ale Uniunii în conformitate cu un regulament privind asigurarea unor condiții de concurență echitabile pentru un transport aerian durabil și pe aeroporturile situate într-o regiune ultraperiferică;</p> <p>(d) în alte cazuri decât cele menționate la literele (a), (b) și (c), 50 % din diferența de preț rămasă între utilizarea kerosenului fosil și a oricărui combustibil de aviație eligibil care nu este derivat din combustibilii fosili care intră sub incidența primului paragraf de la prezentul alineat.</p> <p>Alocarea certificatelor în temeiul prezentului alineat poate lua în considerare eventualul sprijin din partea altor scheme de la nivel național.</p> <p>Anual, operatorii de aeronave comerciale pot solicita o alocare de certificate pe baza cantității fiecărui combustibil de aviație eligibil menționat la prezentul alineat, utilizat pentru zborurile pentru care trebuie restituite certificate în conformitate cu articolul 12 alineatul (3) în perioada 1 ianuarie 2024-31 decembrie 2030, cu excepția zborurilor pentru care cerința respectivă este considerată a fi îndeplinită în temeiul articolului 28a alineatul (1). În cazul în care, pentru un anumit an, cererea de certificate pentru utilizarea unor astfel de combustibili este mai mare decât cantitatea de certificate disponibile, cantitatea de certificate se reduce în mod uniform pentru toți operatorii de aeronave vizați de alocare în anul respectiv.</p> <p>Comisia publică anual în <i>Jurnalul Oficial al Uniunii Europene</i> informații detaliate privind diferența medie de cost, pentru anul precedent, dintre kerosenul fosil, luând în considerare stimulentele bazate pe prețul carbonului și pe nivelurile minime armonizate de impozitare a combustibililor fosili, și combustibilii de aviație eligibili relevanți.</p>					
---	--	--	--	--	--

<p>Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 23 pentru a completa prezenta directivă prin stabilirea normelor detaliate pentru calcularea anuală a diferenței de cost menționate la al șaselea paragraf de la prezentul alineat, pentru alocarea certificatelor pentru utilizarea combustibililor identificați la primul paragraf de la prezentul alineat și pentru calcularea emisiilor de gaze cu efect de seră economisite ca urmare a utilizării combustibililor, astfel cum au fost raportate în temeiul actului de punere în aplicare adoptat în temeiul articolului 14 alineatul (1), și prin stabilirea modalităților de a ține cont de stimulentele legate de prețul carbonului și de nivelurile minime armonizate de impozitare a combustibililor fosili.</p> <p>Până la 1 ianuarie 2028, Comisia efectuează o evaluare cu privire la aplicarea prezentului alineat și transmite, în timp util, rezultatele evaluării respective într-un raport Parlamentului European și Consiliului. Raportul poate fi însoțit, după caz, de o propunere legislativă de alocare a unui număr plafonat și limitat în timp de certificate până la 31 decembrie 2034 pentru a stimula suplimentar utilizarea combustibililor identificați la primul paragraf de la prezentul alineat, în special utilizarea combustibililor din surse regenerabile de origine nebiologică în conformitate cu articolul 25 din Directiva (UE) 2018/2001, utilizați în aviație, pentru care factorul de emisie este egal cu zero în temeiul anexei IV sau al actului de punere în aplicare adoptat în temeiul articolului 14 din prezenta directivă.</p> <p>Începând cu 1 ianuarie 2028, Comisia evaluează aplicarea prezentului alineat în rapoartele anuale pe care trebuie să le trimită în temeiul articolului 10 alineatul (5).</p> <p>(7) În ceea ce privește zborurile care pleacă de pe un aerodrom situat în SEE și care sosesc pe un aerodrom situat în SEE, în Elveția sau în Regatul Unit, și care nu făceau obiectul EU ETS în 2023, cantitatea totală de certificate care urmează să fie alocate operatorilor de aeronave se majorează cu nivelurile alocărilor, inclusiv alocarea cu titlu gratuit și licitarea, care ar fi fost efectuate dacă ar fi făcut obiectul EU ETS în anul respectiv, reduce cu factorul linear de reducere menționat la articolul 9.</p>					
--	--	--	--	--	--

<p>(8) Prin derogare de la articolul 12 alineatul (3), de la articolul 14 alineatul (3) și de la articolul 16, statele membre consideră că cerințele stabilite la dispozițiile respective sunt îndeplinite și nu iau măsuri împotriva operatorilor de aeronave în ceea ce privește emisiile generate până la 31 decembrie 2030 în urma zborurilor dintre un aerodrom situat într-o regiune ultraperiferică a unui stat membru și un aerodrom situat în același stat membru, inclusiv un alt aerodrom situat în aceeași regiune ultraperiferică sau într-o altă regiune ultraperiferică a aceluiași stat membru.</p> <p>▼ C4</p>					
<p style="text-align: center;"><i>Articolul 3d</i></p> <p>Metoda de alocare prin licitație a certificatelor pentru aviație</p> <p>▼ M14</p> <p>(3) În anii 2024 și 2025, 15 % din certificatele menționate la articolul 3c alineatele (5) și (7), precum și un procent de 25 % în 2024 și respectiv de 50 % în 2025, din restul de 85 % din certificatele respective, pentru care ar fi avut loc alocarea cu titlu gratuit, sunt scoase la licitație, cu excepția cantităților de certificate menționate la articolul 3c alineatul (6) și la articolul 10a alineatul (8) al patrulea paragraf. Restul certificatelor pentru anii respectivi se alocă cu titlu gratuit. Începând cu 1 ianuarie 2026, întreaga cantitate de certificate pentru care alocarea cu titlu gratuit ar fi avut loc în anul respectiv se scoate la licitație, cu excepția cantității de certificate menționate la articolul 3c alineatul (6) și la articolul 10a alineatul (8) al patrulea paragraf.</p> <p>▼ M14</p> <p>(1a) Certificatele care sunt alocate cu titlu gratuit se alocă operatorilor de aeronave proporțional cu cotelor de emisii verificate provenite din activități de aviație raportate pentru anul 2023. Calculul respectiv ține seama, de asemenea, de emisiile verificate provenite din activitățile de aviație raportate în ceea ce privește zborurile care fac obiectul EU ETS numai de la 1 ianuarie 2024. Până la data de 30 iunie a anului relevant, autoritățile</p>		Incompatibil		Republica Moldova nu a transpus prevederile referitoare la sistemul de comercializare a cotelor de emisii de gaze cu efect de seră, dar intenționează să le transpună și să instituie un sistem regional de comercializare a cotelor, care va fi instituit de către Comunitatea Energetică.	

competente emit certificatele care sunt alocate cu titlu gratuit pentru anul respectiv.

[▼M14](#)

[▼M14](#)

(3) Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 23 pentru a completa prezenta directivă în ceea ce privește dispozițiile detaliate pentru scoaterea la licitație de către statele membre a certificatelor pentru aviație în conformitate cu alineatele (1) și (1a) de la prezentul articol, inclusiv în ceea ce privește dispozițiile detaliate pentru licitare care sunt necesare pentru transferul unei părți din veniturile provenite din licitarea respectivă către bugetul general al Uniunii ca resurse proprii în conformitate cu articolul 311 al treilea paragraf din Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene (TFUE). Cantitatea de certificate care urmează să fie scoase la licitație în fiecare perioadă de către fiecare stat membru este proporțională cu partea ce îi revine statului în cauză din cantitatea totală de emisii atribuite aviației pentru toate statele membre pentru anul de referință, raportate în temeiul articolului 14 alineatul (3) și verificate în temeiul articolului 15. Pentru fiecare perioadă menționată la articolul 13, anul de referință este anul calendaristic care se încheie cu 24 de luni înainte de începerea perioadei care face obiectul licitației. Actele delegate asigură că principiile stabilite la articolul 10 alineatul (4) primul paragraf sunt respectate.

(4) Statele membre determină destinația veniturilor obținute în urma licitării certificatelor de emisii care fac obiectul prezentului capitol, cu excepția veniturilor stabilite ca resurse proprii în conformitate cu articolul 311 paragraful al treilea din TFUE și incluse în bugetul general al Uniunii. Statele membre folosesc veniturile obținute în urma licitării certificatelor sau echivalentul valorii financiare a veniturilor respective în conformitate cu articolul 10 alineatul (3) din prezenta directivă.

[▼C4](#)

<p>(5) Informațiile furnizate Comisiei în temeiul prezentei directive nu exonerează statele membre de obligația de notificare prevăzută la articolul 88 alineatul (3) din tratat.</p> <p>▼M14</p> <p>▼M15</p>					
<p><i>Articolul 3g</i></p> <p>Planuri de monitorizare și de raportare</p> <p>Statul membru de administrare se asigură că fiecare operator de aeronave prezintă autorității competente din statul membru respectiv un plan de monitorizare care să stabilească măsuri de monitorizare și de raportare a emisiilor și că aceste planuri sunt aprobate de autoritatea competentă în conformitate cu acele de punere în aplicare menționate la articolul 14.</p> <p>▼M15</p>	<p>Secțiunea a 4-a</p> <p>Planul de monitorizare</p> <p>12. Monitorizarea emisiilor de GES de către operator sau operator de aeronave, inclusiv metodologia și frecvența de monitorizare, se realizează cu respectarea PM a emisiilor de GES aprobat de către Agenția de Mediu.</p>	<p>Compatibil</p>			<p>Ministerul Mediului</p> <p>Agenția de Mediu</p>
<p><i>Articolul 3ga</i></p> <p>Domeniul de aplicare pentru activitățile de transport maritim</p> <p>(1) Alocarea certificatelor și aplicarea obligațiilor de restituire pentru activitățile de transport maritim se realizează în legătură cu cincizeci la sută (50 %) din emisiile generate de călătoriile navelor care pleacă dintr-un port de escală aflat sub jurisdicția unui stat membru și sosesc într-un port de escală aflat în afara jurisdicției unui stat membru, cincizeci la sută (50 %) din emisiile generate de călătoriile navelor care pleacă dintr-un port de escală aflat în afara jurisdicției unui stat membru și sosesc într-un port de escală aflat sub jurisdicția unui stat membru, sută la sută (100 %) din emisiile generate de călătoriile navelor care pleacă dintr-un port de escală aflat sub jurisdicția unui stat membru și sosesc într-un port de escală aflat sub jurisdicția unui stat membru și sută la sută (100 %) din emisiile produse de nave în cadrul unui port de escală aflat sub jurisdicția unui stat membru.</p> <p>(2) Până la 31 decembrie 2023, Comisia stabilește, prin intermediul unor acte de punere în aplicare, o listă a porturilor învecinate de transbordare a containerelor și, ulterior, actualizează lista respectivă la fiecare doi ani, până la 31 decembrie.</p>		<p>Incompatibil</p>		<p>Republica Moldova nu a transpus prevederile referitoare la sistemul de comercializare a cotelor de emisii de gaze cu efect de seră, dar intenționează să le transpună și să instituie un sistem regional de comercializare a cotelor, care va fi instituit de către Comunitatea Energetică.</p> <p>Prevederile referitoare la monitorizarea activităților de transport maritim sunt transpuse în</p>	

<p>Actele de punere în aplicare respective indică un port ca fiind port învecinat de transbordare a containerelor în cazul în care ponderea transbordării de containere, măsurată în unități echivalente cu douăzeci de picioare, depășește 65 % din traficul total de containere din portul respectiv în cursul celei mai recente perioade de douăsprezece luni pentru care sunt disponibile date relevante și dacă portul respectiv este situat în afara Uniunii, dar la mai puțin de 300 de mile marine de un port aflat sub jurisdicția unui stat membru. În sensul prezentului alineat, containerele sunt considerate ca fiind transbordate atunci când sunt descărcate de pe o navă în port cu unicul scop de a fi încărcate pe o altă navă. Lista stabilită de Comisie în temeiul primului paragraf nu include porturile situate într-o țară terță pentru care țara terță respectivă aplică efectiv măsuri echivalente cu prezenta directivă.</p> <p>Actele de punere în aplicare respective se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 22a alineatul (2).</p> <p>(3) Articolele 9, 9a și 10 se aplică activităților de transport maritim în același mod în care se aplică altor activități care intră sub incidența EU ETS, cu următoarea excepție în ceea ce privește aplicarea articolului 10.</p> <p>Până la 31 decembrie 2030, o parte din certificate se atribuie statelor membre în care ponderea companiilor de transport maritim care s-ar fi aflat în responsabilitatea lor în temeiul articolului 3gf, în raport cu populația lor din 2020 și pe baza datelor disponibile pentru perioada 2018-2020, este de peste 15 companii de transport maritim la 1 milion de locuitori. Cantitatea de certificate corespunde unui procent de 3,5 % din cantitatea suplimentară de certificate asociată creșterii plafonului pentru transportul maritim, menționată la articolul 9 al treilea paragraf, în anul corespunzător. Pentru anii 2024 și 2025, cantitatea de certificate se înmulțește, în plus, cu procente aplicabile anului corespunzător în temeiul articolului 3gb primul paragraf literele (a) și (b).</p>				<p>Regulamentul privind monitorizarea, raportarea și verificarea emisiilor de gaze cu efect de seră generate de transportul maritim</p>	
--	--	--	--	---	--

<p>Veniturile provenite din licitarea respectivei părți a certificatelor ar trebui să fie utilizate în scopurile menționate la articolul 10 alineatul (3) primul paragraf litera (g), în ceea ce privește sectorul maritim, și la literele (f) și (i). O cotă de 50 % din cantitatea de certificate se distribuie între statele membre vizate, în funcție de ponderea companiilor de transport maritim aflate în responsabilitatea lor, iar restul se distribuie în părți egale între acestea.</p>					
<p><i>Articolul 3gb</i></p> <p>Introducerea treptată a cerințelor pentru transportul maritim</p> <p>Companiile de transport maritim au obligația de a restitui certificatele în conformitate cu următorul calendar:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) 40 % din emisiile verificate raportate pentru 2024 care ar face obiectul cerințelor de restituire în conformitate cu articolul 12; (b) 70 % din emisiile verificate raportate pentru 2025 care ar face obiectul cerințelor de restituire în conformitate cu articolul 12; (c) 100 % din emisiile verificate raportate pentru 2026 și pentru fiecare an ulterior în conformitate cu articolul 12. <p>Atunci când se restituie mai puține certificate în comparație cu emisiile verificate generate de transportul maritim pentru anii 2024 și 2025, odată ce diferența dintre emisiile verificate și certificatele restituite a fost stabilită pentru fiecare an, volumul de certificate care corespunde respectivei diferențe nu se scoate la licitație în temeiul articolului 10, ci se anulează.</p>		Incompatibil		Republica Moldova nu a transpus prevederile referitoare la sistemul de comercializare a cotelor de emisii de gaze cu efect de seră, dar intenționează să le transpună și să instituie un sistem regional de comercializare a cotelor, care va fi instituit de către Comunitatea Energetică.	
<p><i>Articolul 3gc</i></p> <p>Dispoziții privind transferul costurilor legate de EU ETS de la compania de transport maritim la o altă entitate</p> <p>Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că, atunci când responsabilitatea finală pentru achiziționarea combustibilului sau pentru operarea navei sau pentru ambele este asumată de către o altă entitate decât compania de transport maritim, în temeiul unei clauze contractuale, compania de transport maritim are dreptul la rambursarea de către entitatea respectivă a costurilor generate de restituirea certificatelor.</p>		Incompatibil		Republica Moldova nu a transpus prevederile referitoare la sistemul de comercializare a cotelor de emisii de gaze cu efect de seră, dar intenționează să le transpună și să instituie un sistem regional de	

<p>În sensul prezentului articol, „operarea navei” înseamnă stabilirea încărcăturii transportate sau a rutei și a vitezei navei. Compania de transport maritim rămâne entitatea responsabilă de restituirea certificatelor, astfel cum se prevede la articolele 3gb și 12, precum și de respectarea globală a dispozițiilor de drept intern prin care se transpune prezenta directivă. Statele membre se asigură că acele companii de transport maritim aflate în responsabilitatea lor respectă obligațiile de restituire a certificatelor în temeiul articolelor 3gb și 12, fără a se aduce atingere dreptului unor astfel de companii de transport maritim de a primi o rambursare de la operatorii comerciali pentru costurile generate de restituire.</p>				<p>comercializare a cotelor, care va fi instituit de către Comunitatea Energetică.</p>	
<p><i>Articolul 3gd</i> Monitorizarea și raportarea emisiilor generate de transportul maritim În ceea ce privește emisiile generate de activitățile de transport maritim enumerate în anexa I la prezenta directivă, autoritatea de administrare a unei companii de transport maritim se asigură că o companie de transport maritim aflată în responsabilitatea sa monitorizează și raportează parametrii relevanți pe parcursul unei perioade de raportare și că îi transmite date agregate privind emisiile la nivelul companiei, în conformitate cu capitolul II din Regulamentul (UE) 2015/757.</p>		<p>Incompatibil</p>		<p>Prevederile referitoare la monitorizarea și raportarea emisiilor de GES de la activitățile de transport maritim sunt transpuse în Legea nr.00/2024 privind acțiunile climatice și Regulamentul privind monitorizarea, raportarea și verificarea emisiilor de gaze cu efect de seră generate de transportul maritim</p>	
<p><i>Articolul 3ge</i> Norme privind verificarea și acreditarea emisiilor generate de transportul maritim Autoritatea de administrare a unei companii de transport maritim se asigură că raportarea datelor privind emisiile agregate la nivelul companiei de transport maritim transmise de către o companie de transport maritim în temeiul articolului 3gd din prezenta directivă este verificată</p>		<p>Incompatibil</p>		<p>Prevederile referitoare la verificarea a rapoartelor activităților de transport maritim sunt transpuse în Legea nr.00/2024</p>	

<p>în conformitate cu normele de verificare și acreditare prevăzute în capitolul III din Regulamentul (UE) 2015/757.</p>				<p>privind acțiunile climatice și Regulamentul privind monitorizarea, raportarea și verificarea emisiilor de gaze cu efect de seră generate de transportul maritim</p>	
<p><i>Articolul 3gf</i> Autoritatea de administrare a unei companii de transport maritim (1) Autoritatea de administrare a unei companii de transport maritim este:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) în cazul unei companii de transport maritim înregistrate într-un stat membru, statul membru în care este înregistrată compania respectivă de transport maritim; (b) în cazul unei companii de transport maritim care nu este înregistrată într-un stat membru, statul membru cu cel mai mare număr estimat de escale în port pe parcursul călătoriilor pe care compania respectivă de transport maritim le-a efectuat în cei patru ani precedenți de monitorizare și care se încadrează în domeniul de aplicare prevăzut la articolul 3ga; (c) în cazul unei companii de transport maritim care nu este înregistrată într-un stat membru și care nu a efectuat nicio călătorie care se încadrează în domeniul de aplicare prevăzut la articolul 3ga în ultimii patru ani de monitorizare, statul membru în care o navă a companiei de transport maritim și-a început sau și-a încheiat prima călătorie care se încadrează în domeniul de aplicare prevăzut la articolul respectiv. 		<p>Incompatibil</p>		<p>Prevederile referitoare la monitorizarea și raportarea emisiilor de GES de la activitățile de transport maritim sunt transpuse în Legea nr.00/2024 privind acțiunile climatice și Regulamentul privind monitorizarea, raportarea și verificarea emisiilor de gaze cu efect de seră generate de transportul maritim</p>	

<p>(2) Pe baza celor mai fiabile informații disponibile, Comisia stabilește, prin intermediul unor acte de punere în aplicare:</p> <p>(a) înainte de 1 februarie 2024, o listă a companiilor de transport maritim care au desfășurat o activitate de transport maritim enumerată în anexa I care intră în domeniul de aplicare prevăzut la articolul 3ga sau începând cu 1 ianuarie 2024, specificând autoritatea de administrare a unei companii de transport maritim, în conformitate cu alineatul (1) de la prezentul articol;</p> <p>(b) înainte de 1 februarie 2026 și, ulterior, la fiecare doi ani, o listă actualizată pentru a atribui companiile de transport maritim înregistrate într-un stat membru unei alte autorități de administrare a unei companii de transport maritim, în cazul în care respectivele companii și-au schimbat statul membru de înregistrare în Uniune în conformitate cu alineatul (1) litera (a) de la prezentul articol, sau pentru a include companiile de transport maritim care au efectuat ulterior o activitate de transport maritim menționată în anexa I care s-a încadrat în domeniul de aplicare prevăzut la articolul 3ga, în conformitate cu alineatul (1) litera (c) de la prezentul articol; și</p> <p>(c) înainte de 1 februarie 2028 și, ulterior, la fiecare patru ani, o listă actualizată pentru a atribui companiile de transport maritim care nu sunt înregistrate într-un stat membru unei alte autorități de administrare a unei companii de transport maritim, în conformitate cu alineatul (1) litera (b) de la prezentul articol.</p> <p>(3) autoritate de administrare a unei companii de transport maritim care, în conformitate cu lista stabilită în temeiul alineatului (2), este responsabilă pentru o companie de transport maritim își păstrează această responsabilitate</p>					
--	--	--	--	--	--

<p>indiferent de modificările ulterioare suferite de activitățile sau de datele de înregistrare ale companiei de transport maritim, până când modificările respective se reflectă într-o listă actualizată.</p> <p>(4) Comisia adoptă acte de punere în aplicare pentru a stabili normele detaliate privind administrarea companiilor de transport maritim de către autoritățile de administrare ale companiilor de transport maritim care intră sub incidența prezentei directive. Actele de punere în aplicare respective se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 22a alineatul (2).</p>					
<p><i>Articolul 3gg</i> Raportare și revizuire</p> <p>(1) În cazul adoptării de către Organizația Maritimă Internațională (OMI) a unei măsuri globale bazate pe piață pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră generate de transportul maritim, Comisia revizuieste prezenta directivă în funcție de măsura adoptată.</p> <p>În acest scop, Comisia prezintă Parlamentului European și Consiliului un raport, în termen de 18 luni de la adoptarea unei astfel de măsuri globale bazate pe piață și înainte ca aceasta să devină operațională. În raportul respectiv, Comisia examinează măsura globală bazată pe piață în ceea ce privește:</p> <p>(a) ambiția acesteia în raport cu obiectivele Acordului de la Paris;</p> <p>(b) integritatea sa de mediu generală, inclusiv în comparație cu dispozițiile prezentei directive referitoare la transportul maritim; și</p> <p>(c) eventualele aspecte legate de coerența între EU ETS și măsura respectivă.</p> <p>După caz, Comisia poate însoți raportul menționat la al doilea paragraf de la prezentul alineat cu o propunere legislativă de modificare a prezentei directive într-un mod care să fie coerent cu obiectivul climatic al Uniunii pentru 2030 și cu obiectivul neutralității climatice prevăzut în Regulamentul (UE) 2021/1119, precum și cu scopul de a menține integritatea de mediu și eficacitatea acțiunilor Uniunii în domeniul climei, pentru a asigura coerența între</p>		<p>Prevederi UE neaplicabile</p>		<p>Prevederile în cauză se aplică de instituțiile din cadrul UE</p>	

<p>punerea în aplicare a măsurii globale bazată pe piață și EU ETS, evitând în același timp dublarea oricărei sarcini semnificative.</p> <p>(2) În cazul în care OMI nu adoptă, până în 2028, o măsură globală bazată pe piață pentru a reduce emisiile de gaze cu efect de seră generate de transportul maritim, în conformitate cu obiectivele Acordului de la Paris, dar cel puțin până la un nivel comparabil cu cel care rezultă din măsurile luate de Uniune în temeiul prezentei directive, Comisia prezintă Parlamentului European și Consiliului un raport în care examinează necesitatea de a aplica cerințele de alocare a certificatelor și obligațiile de restituire pentru mai mult de cincizeci la sută (50 %) din emisiile generate de călătoriile navelor între un port de escală aflat sub jurisdicția unui stat membru și un port de escală aflat în afara jurisdicției unui stat membru, având în vedere obiectivele Acordului de la Paris. În raportul respectiv, Comisia analizează, în special, progresele înregistrate la nivelul OMI și examinează dacă o țară terță are o măsură bazată pe piață echivalentă cu prezenta directivă și evaluează riscul unei creșteri a practicilor de eludare, inclusiv prin trecerea la alte moduri de transport sau prin transferul nodurilor portuare în porturi din afara Uniunii.</p> <p>Dacă este cazul, raportul menționat la primul paragraf este însoțit de o propunere legislativă de modificare a prezentei directive.</p> <p>(3) Comisia monitorizează punerea în aplicare a prezentului capitol în ceea ce privește transportul maritim, în special pentru a depista practicile de eludare, cu scopul de a preîntâmpina un astfel de comportament într-un stadiu timpuriu, inclusiv acordând atenție regiunilor ultraperiferice, și raportează la fiecare doi ani, începând cu 2024, cu privire la punerea în aplicare a prezentului capitol în ceea ce privește transportul maritim și la posibilele tendințe în ceea ce privește companiile de transport maritim care urmăresc să eludeze cerințele prezentei directive. Comisia monitorizează, de asemenea, efectele în ceea ce</p>					
---	--	--	--	--	--

<p>privește, printre altele, posibila creștere a costurilor de transport, posibilele denaturări ale pieței și modificări ale traficului portuar, cum ar fi evitarea porturilor și schimbarea nodurilor de transbordare, competitivitatea generală a sectorului maritim din statele membre și, în special, efectele asupra serviciilor de transport maritim care constituie servicii esențiale de continuitate teritorială. Dacă este cazul, Comisia propune măsuri pentru a asigura punerea în aplicare efectivă a prezentului capitol în ceea ce privește transportul maritim, în special măsuri de contracarare a tentativelor companiilor de transport maritim de a se sustrage cerințelor prezentei directive.</p> <p>(4) Până la 30 septembrie 2028, Comisia evaluează pertinenta prelungirii aplicării articolului 3ga alineatul (3) al doilea paragraf după data de 31 decembrie 2030 și, dacă este cazul, prezintă o propunere legislativă în acest sens.</p> <p>(5) Până la 31 decembrie 2026, Comisia prezintă Parlamentului European și Consiliului un raport în care examinează fezabilitatea și impactul economic, de mediu și social al includerii în prezenta directivă a emisiilor generate de nave, inclusiv de la navele de aprovizionare în larg, cu un tonaj brut mai mic de 5 000 de tone, dar nu mai mic de 400 de tone, bazându-se în special pe analiza care însoțește revizuirea Regulamentului (UE) 2015/757, scadentă până la 31 decembrie 2024.</p> <p>În raportul respectiv se analizează, de asemenea, interconexiunile dintre prezenta directivă și Regulamentul (UE) 2015/757 și se fructifică experiența dobândită în urma aplicării acestuia. În raportul respectiv Comisia examinează, de asemenea, modul în care prezenta directivă poate promova cel mai eficient adoptarea combustibililor maritimi din surse regenerabile și cu emisii reduse de dioxid de carbon, pe baza duratei de viață. Dacă este cazul, raportul poate să fie însoțit de propuneri legislative.</p>					
--	--	--	--	--	--

<p style="text-align: center;">CAPITOLUL III INSTALAȚII STAȚIONARE</p> <p>▼M15</p> <p style="text-align: center;"><i>Articolul 3h</i></p> <p style="text-align: center;">Domeniu de aplicare</p> <p>Dispozițiile prezentului capitol se aplică autorizațiilor de emisii de gaze cu efect de seră și alocării și emiterii de certificate pentru activitățile enumerate în anexa I, altele decât activitățile de aviație și de transport maritim.</p> <p>▼C5</p>	<p style="text-align: center;">II. MONITORIZAREA EMISIILOR DE GAZE CU EFECT DE SERĂ</p> <p style="text-align: center;">Secțiunea 1</p> <p style="text-align: center;">Monitorizarea emisiilor de GES din instalațiile industriale și din activitățile de aviație</p> <p>6. Agenția de Mediu emite autorizația integrată de mediu conform art.12 din Legea nr.227/2022 privind emisiile industriale întregii instalații sau o secțiune a acesteia pentru activitățile enumerate în Anexa nr. 1 din Legea nr.00/2024 privind acțiunile climatice, după ce verifică dacă operatorul instalațiilor staționare are capacitatea de a monitoriza și raporta aceste emisii corespunzător.</p>	Parțial compatibil		Prevederile referitoare la autorizare sunt reglementate în Legea nr.227/2022 privind emisiile industriale	Ministerul Mediului Agenția de Mediu
<p style="text-align: center;"><i>Articolul 4</i></p> <p style="text-align: center;">Autorizații de emisii de gaze cu efect de seră</p> <p>Statele membre se asigură că, de la 1 ianuarie 2005, nicio instalație nu desfășoară niciuna dintre activitățile enumerate în anexa I care generează emisii specificate pentru activitatea în cauză, cu excepția cazurilor în care operatorul deține o autorizație eliberată de autoritatea competentă în conformitate cu articolele 5 și 6, sau dacă instalația este exclusă din ►M9 EU ETS ◀ în temeiul articolului 27. Acestea se aplică și în cazul instalațiilor care intră sub incidența articolului 24.</p> <p>▼B</p>		Incompatibil		Prevederile referitoare la autorizare sunt reglementate în Legea nr.227/2022 privind emisiile industriale	
<p style="text-align: center;"><i>Articolul 5</i></p> <p>▼C2</p> <p style="text-align: center;">Cereri pentru eliberarea autorizațiilor de emisii de gaze cu efect de seră</p> <p>O cerere înaintată autorității competente pentru eliberarea unei autorizații de emisii de gaze cu efect de seră cuprinde o descriere a:</p> <p>▼B</p> <ul style="list-style-type: none"> (c) instalației și a activităților acesteia, incluzând tehnologia utilizată; (d) materiilor prime și auxiliare a căror utilizare este posibil să conducă la emisii de gaze cu efect de seră enumerate în anexa I; (e) a surselor de emisii de gaze enumerate în anexa I din instalație și 	<p>7. Agenția de Mediu eliberează autorizația integrată de mediu pentru o singură instalație sau mai multe amplasate pe același teritoriu, toate sub administrarea aceluiași operator, care conține următoarele componente:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) numele și adresa operatorului; 2) descriere a activităților și a emisiilor instalației; 3) materiilor prime și auxiliare a căror utilizare este posibil să conducă la emisii de GES; 4) un plan de monitorizare care respectă cerințele prevăzute la pct.12-19; 	Compatibil		Prevederile referitoare la autorizare sunt reglementate în Legea nr.227/2022 privind emisiile industriale	Ministerul Mediului Agenția de Mediu

<p>▼M4 (f) măsurilor planificate pentru monitorizarea și raportarea emisiilor în conformitate cu ►M9 actele ◀ menționate la articolul 14.</p> <p>▼B Cererile cuprind, de asemenea, un rezumat netehnic al detaliilor menționate la primul paragraf.</p> <p>▼C2</p>	<p>5) cerințele de raportare prevăzute la pct.274-287.</p>				
<p style="text-align: center;"><i>Articolul 6</i></p> <p>Condițiile de acordare și conținutul autorizațiilor de emisii de gaze cu efect de seră</p> <p>(6) Autoritatea competentă eliberează autorizații de emisii de gaze cu efect de seră autorizând emisiile de gaze cu efect de seră din întreaga instalație sau dintr-o parte a acesteia în cazul în care autoritatea competentă a stabilit că operatorul poate monitoriza și raporta emisiile. O autorizație de emisii de gaze cu efect de seră poate viza una sau mai multe instalații de pe același amplasament, operate de același operator.</p> <p>▼M9 _____</p> <p>▼C2</p> <p>(7) Autorizațiile de emisii de gaze cu efect de seră conțin următoarele elemente:</p> <p>(a) numele și adresa operatorului;</p> <p>(b) o descriere a activităților și a emisiilor instalației;</p> <p>▼M4</p> <p>(c) un plan de monitorizare care respectă cerințele actelor ◀menționate la articolul 14. Statele membre pot permite operatorilor să actualizeze planurile de monitorizare fără să schimbe autorizația. Operatorii prezintă autorității competente, în vederea aprobării, toate planurile de monitorizare actualizate.</p> <p>▼C2</p> <p>(d) cerințele de raportare; și</p> <p>▼M15</p> <p>(e) obligația de a restitui certificate care corespund emisiilor totale ale instalației în fiecare an calendaristic, conform verificărilor efectuate în conformitate cu articolul 15 până la termenul stabilit la articolul 12 alineatul (3).</p>	<p>23.Pentru aprobarea PM, operatorul sau persoana desemnată a acestuia trebuie să prezinte:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) cerere în care se indică următoarele informații: denumirea, forma juridică de organizare, adresa juridică, IDNO-ul solicitantului; 2) PM elaborat conform formularului aprobat în conformitatea cu prevederile pct. 18 a prezentului Regulament; 3) dovada conformității determinării volumului de emisii de gaze cu efect de seră și activităților descrise în PM cu respectarea procedurii de monitorizare și raportare a emisiilor de gaze cu efect de seră; 4) documente care justifică utilizarea de către operator a metodei de monitorizare în situațiile prevăzute în procedura de monitorizare și raportare a emisiilor de gaze cu efect de seră. 	<p>Parțial ompatibil</p>		<p>Prevederile referitoare la autorizare sunt reglementate în Legea nr.227/2022 privind emisiile industriale</p> <p>Republica Moldova nu a transpus prevederile referitoare la sistemul de comercializare a cotelor de emisii de gaze cu efect de seră, dar intenționează să le transpună și să instituie un sistem regional de comercializare a cotelor, care va fi instituit de către Comunitatea Energetică.</p>	<p>Ministerul Mediului</p> <p>Agenția de Mediu</p>

<p>▼M4</p>					
<p style="text-align: center;"><i>Articolul 7</i></p> <p style="text-align: center;">Modificări privind instalațiile</p> <p>Operatorul informează autoritatea competentă cu privire la orice modificări planificate privind natura, funcționarea, extinderea sau reducerea semnificativă a capacității instalației care ar putea impune revizuirea autorizației de emisii de gaze cu efect de seră. După caz, autoritatea competentă revizuieste autorizația. În cazul în care survine o modificare a identității operatorului instalației, autoritatea competentă revizuieste autorizația astfel încât acesta să includă numele și adresa noului operator.</p> <p>▼M15</p>	<p style="text-align: center;">Secțiunea a 5-a</p> <p style="text-align: center;">Modificarea și aprobarea modificărilor planului de monitorizare a emisiilor de gaze cu efect de seră</p> <p>22.Operatorul sau operatorul de aeronave modifică PM în următoarele cazuri:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) în caz că apar noi emisii, ca urmare a derulării de noi activități sau ca urmare a utilizării de noi combustibili sau materiale care nu au fost încă incluse în PM; 2) în caz că are loc o modificare a disponibilității datelor ca urmare a utilizării de noi tipuri de instrumente de măsurare, metode de eșantionare sau metode de analiză ori din alte motive care conduce la o mai mare precizie a determinării emisiilor; 3) în caz că datele rezultate din metodologia de monitorizare aplicată anterior s-au dovedit a fi incorecte; 4) în caz că modificarea PM îmbunătățește precizia datelor raportate, cu excepția cazului în care acest lucru nu este posibil din punct de vedere tehnic sau implică costuri nerezonabile; 5) în caz că PM nu este conform cu cerințele prezentului Regulament, în acest caz Agenția de Mediu solicită operatorului modificarea acestuia; 6) în caz că este necesar să se conformeze propunerilor de îmbunătățire a PM incluse într-un raport de verificare. 	<p>Compatibil</p>			<p>Ministerul Mediului</p> <p>Agenția de Mediu</p>

	24.Operatorul sau operatorul de aeronave este obligat să notifice Agenția de Mediu despre orice propunere de modificare a PM, fără întârzieri nejustificate. 25.Agenția de Mediu permite operatorului sau operatorului de aeronave a raporta modificările nesemnificative în conformitate cu prevederile pct.28 și pct.29, aduse PM până la data de 31 decembrie a anului în curs.				
<p align="center"><i>Articolul 8</i></p> <p align="center">Coordonarea cu Directiva 2010/75/UE</p> <p>În cazul în care instalațiile desfășoară activitățile incluse în anexa I la Directiva 2010/75/UE, statele membre iau măsurile necesare pentru a asigura coordonarea condițiilor și a procedurii de acordare a autorizațiilor de emisii de gaze cu efect de seră cu cele pentru acordarea unei autorizații prevăzute de directiva respectivă. Cerințele de la articolele 5, 6 și 7 din prezenta directivă pot fi integrate în procedurile prevăzute în Directiva 2010/75/UE. Comisia revizuieste eficacitatea sinergiilor cu Directiva 2010/75/UE. Este necesar ca autorizațiile relevante în domeniul mediului și al climei să fie coordonate pentru a asigura executarea eficientă și mai rapidă a măsurilor necesare în vederea îndeplinirii obiectivelor Uniunii privind clima și energia. Comisia poate prezenta un raport Parlamentului European și Consiliului în contextul oricărei revizuirii viitoare a prezentei directive.</p> <p>▼C5</p>		Prevederi UE neaplicabile		Transpunerea nu este necesară, deoarece se referă statelor membre ale UE.	
<p align="center"><i>Articolul 9</i></p> <p align="center">Cantitatea de certificate emise la nivel comunitar</p> <p>Cantitatea de certificate emise anual la nivel comunitar începând din 2013 se diminuează linear pornind de la mijlocul perioadei 2008-2012. Cantitatea respectivă se reduce cu un factor linear de 1,74 % în raport cu cantitatea medie anuală totală a certificatelor emise de statele membre în conformitate cu deciziile Comisiei privind planurile naționale de alocare pentru perioada 2008-2012. ►A1 Cantitatea de certificate de emisii la nivel comunitar se va mări, în urma aderării Croației, doar cu cantitatea de certificate de emisii licitate de Croația în temeiul articolului 10 alineatul (1). ◀</p> <p>▼M9 Începând cu 2021, factorul linear este de 2,2 %.</p> <p>▼M15</p>		Incompatibil		Republica Moldova nu a transpus prevederile referitoare la sistemul de comercializare a cotelor de emisii de gaze cu efect de seră, dar intenționează să le transpună și să instituie un sistem regional de comercializare a cotelor, care va	

<p>În 2024, cantitatea de certificate la nivelul Uniunii se reduce cu 90 de milioane de certificate. În 2026, cantitatea de certificate la nivelul Uniunii se reduce cu 27 de milioane de certificate. În 2024, cantitatea de certificate la nivelul Uniunii se majorează cu 78,4 milioane de certificate pentru transportul maritim. Factorul linear este de 4,3 % între 2024 și 2027 și de 4,4 % începând cu anul 2028. Factorul linear se aplică, de asemenea, certificatelor care corespund emisiilor medii generate de transportul maritim raportate în conformitate cu Regulamentul (UE) 2015/757 pentru 2018 și 2019, care sunt examinate la articolul 3ga din prezenta directivă. Comisia publică cantitatea de certificate la nivelul Uniunii până la 6 septembrie 2023.</p> <p>Începând cu 1 ianuarie 2026 și, respectiv, 1 ianuarie 2027, cantitatea de certificate se majorează pentru a se ține seama de includerea emisiilor de gaze cu efect de seră, altele decât emisiile de CO₂ generate de activitățile de transport maritim, și de includerea emisiilor navelor de aprovizionare în larg, pe baza emisiilor acestora din cel mai recent an pentru care sunt disponibile date. Fără a aduce atingere articolului 10 alineatul (1), certificatele care rezultă din majorarea respectivă sunt puse la dispoziție pentru a sprijini inovarea în conformitate cu articolul 10a alineatul (8).</p> <p>▼M4</p>				<p>fi instituit de către Comunitatea Energetică.</p>	
<p><i>Articolul 9a</i></p> <p>Ajustarea cantității de certificate emise la nivel comunitar</p> <p>(1) În ceea ce privește instalațiile incluse în schema comunitară în perioada 2008-2012 în temeiul articolului 24 alineatul (1), cantitatea de certificate emise începând cu 1 ianuarie 2013 se ajustează pentru a reflecta cantitatea medie anuală de certificate emise pentru instalațiile respective în cursul perioadei de includere a acestora, cantitate ajustată cu factorul linear menționat la articolul 9.</p> <p>(2) În ceea ce privește instalațiile care desfășoară activitățile menționate în anexa I, incluse în schema comunitară doar începând cu 2013, statele membre se asigură că operatorii acestor instalații prezintă autorității competente date privind emisiile, argumentate corespunzător și verificate în mod independent, astfel încât acestea să poată fi luate în considerare la ajustarea cantității de</p>		<p>Incompatibil</p>		<p>Republica Moldova nu a transpus prevederile referitoare la sistemul de comercializare a cotelor de emisii de gaze cu efect de seră, dar intenționează să le transpună și să instituie un sistem regional de comercializare a cotelor, care va fi instituit de către Comunitatea Energetică.</p>	

<p>certIFICATE care urmează să fie emise la nivel comunitar.</p> <p>Toate aceste date se prezintă până la 30 aprilie 2010 autorităților competente vizate, în conformitate cu dispozițiile adoptate în temeiul articolului 14 alineatul (1).</p> <p>În cazul în care datele prezentate sunt justificate în mod corespunzător, autoritatea competentă informează în acest sens Comisia până la 30 iunie 2010, iar cantitatea de certificate care urmează să fie emise, ajustată cu factorul linear menționat la articolul 9, se ajustează în consecință. În cazul instalațiilor care generează alte gaze cu efect de seră decât CO₂, autoritatea competentă poate notifica o cantitate mai mică de emisii în conformitate cu potențialul lor de reducere a emisiilor acestor instalații.</p> <p>(3) Comisia publică cantitățile ajustate menționate la alineatele (1) și (2) până la 30 septembrie 2010.</p> <p>(4) În ceea ce privește instalațiile excluse din schema comunitară în conformitate cu articolul 27, cantitatea de certificate care urmează să fie emise la nivel comunitar începând cu 1 ianuarie 2013 se ajustează descrescător pentru a reflecta emisiile medii anuale verificate provenite de la aceste instalații în perioada 2008-2010, ajustate cu factorul linear menționat la articolul 9.</p> <p>▼M4</p>					
<p style="text-align: center;"><i>Articolul 10</i></p> <p style="text-align: center;">Licitarea certificatelor</p> <p>▼M9</p> <p>(1) Începând cu 2019, statele membre scot la licitație toate certificatele care nu sunt alocate cu titlu gratuit în conformitate cu articolele 10a și 10c din prezenta directivă și care nu sunt plasate în rezerva pentru stabilitatea pieței, instituită prin Decizia (UE) 2015/1814 a Parlamentului European și a Consiliului ⁽¹⁰⁾ (denumită în continuare „rezerva pentru stabilitatea pieței”), sau anulate în conformitate cu articolul 12 alineatul (4) din prezenta directivă.</p> <p>Începând cu 2021 și fără a aduce atingere unei posibile reduceri în temeiul articolului 10a</p>		Incompatibil		Republica Moldova nu a transpus prevederile referitoare la sistemul de comercializare a cotelor de emisii de gaze cu efect de seră, dar intenționează să le transpună și să instituie un sistem regional de comercializare a cotelor, care va	

<p>alineatul (5a), proporția de certificate care urmează să fie scoase la licitație este de 57 %.</p> <p>▼M15</p> <p>O cotă de 2 % din cantitatea totală de certificate pentru perioada 2021-2030 se licitează în vederea constituirii unui fond pentru îmbunătățirea eficienței energetice și modernizarea sistemelor energetice ale anumitor state membre (denumite în continuare „statele membre beneficiare”), astfel cum se prevede la articolul 10d (denumit în continuare „fondul pentru modernizare”). Statele membre beneficiare ale acestui volum de certificate sunt statele membre cu un PIB pe cap de locuitor la prețurile pieței mai mic de 60 % din media Uniunii în 2013. Fondurile corespunzătoare acestui volum de certificate se distribuie în conformitate cu partea A din anexa IIb.</p> <p>În plus, o cotă de 2,5 % din cantitatea totală de certificate pentru perioada 2024-2030 sunt scoase la licitație pentru Fondul pentru modernizare. Statele membre beneficiare ale acestui volum de certificate sunt statele membre cu un PIB pe cap de locuitor la prețurile pieței mai mic de 75 % din media Uniunii în perioada 2016-2018. Fondurile corespunzătoare acestui volum de certificate se distribuie în conformitate cu partea B din anexa IIb.</p> <p>▼M9</p> <p>Cantitatea totală rămasă de certificate care urmează să fie scoase la licitație de statele membre se distribuie în conformitate cu alineatul (2).</p> <p>▼M7</p> <p>(1a) În cazul în care volumul de certificate de emisii care urmează să fie scoase la licitație de statele membre în ultimul an al fiecărei perioade menționate la ►M9 articolul 13 ◀ din prezenta directivă depășește cu mai mult de 30% media preconizată a volumului de certificate scoase la licitație pentru primii doi ani din perioada următoare înainte de aplicarea articolului 1 alineatul (5) din Decizia (UE) 2015/1814, două treimi din diferența dintre aceste volume se scad din volumul de certificate scoase la licitație în ultimul an al perioadei și se adaugă în tranșe egale volumelor care urmează să fie scoase la licitație de</p>				fi instituit de către Comunitatea Energetică.	
--	--	--	--	---	--

statele membre în primii doi ani ai perioadei următoare.

[▼M4](#)

(2) Cantitatea totală a cotelor pe care fiecare stat membru urmează să le scoată la licitație se prezintă după cum urmează:

(i) ►M9 90 % ◀ din cantitatea totală a cotelor de licitat se distribuie între statele membre în ponderi identice cu ponderea deținută de statul membru vizat din totalul emisiilor verificate în cadrul ►M9 EU ETS ◀ pentru 2005 sau media pentru perioada 2005-2007, alegându-se valoarea cea mai ridicată;

[▼M9](#)

(j) 10 % din cantitatea totală de certificate care urmează să fie scoase la licitație se distribuie între anumite state membre în scop de solidaritate, dezvoltare și interconectare în cadrul Uniunii, ceea ce înseamnă creșterea cuantumului de certificate pe care statul membru respectiv le scoate la licitație în temeiul literei (a) cu procentele prevăzute în anexa IIa.

[▼M9](#) _____

[▼M4](#)

În sensul literei (a), în cazul statelor membre care nu au participat la ►M9 EU ETS ◀ în 2005, partea aferentă se calculează pe baza datelor verificate privind emisiile acestora în cadrul ►M9 EU ETS ◀ în 2007.

[▼M9](#)

În cazul în care este necesar, procentele menționate la litera (b) se adaptează în mod proporțional pentru ca distribuția să fie de 10 %.

[▼M15](#)

(8) Statele membre determină destinația veniturilor obținute în urma licitării certificatelor menționate la alineatul (2) de la prezentul articol, cu excepția veniturilor stabilite ca resurse proprii în conformitate cu articolul 311 al treilea paragraf din TFUE și incluse în bugetul Uniunii. Statele membre utilizează veniturile respective, cu

<p>excepția veniturilor utilizate pentru compensarea costurilor indirecte ale emisiilor de dioxid de carbon menționate la articolul 10a alineatul (6) din prezenta directivă sau echivalentul valorii financiare a acestor venituri, pentru unul sau mai multe dintre următoarele scopuri:</p> <p>▼M4</p> <p>(a) reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, inclusiv prin contribuția la Fondul Global pentru Energii Regenerabile și Eficiență Energetică și la Fondul pentru adaptare, declarat operațional de către Conferința de la Poznan privind schimbările climatice (COP 14 și COP/MOP 4), pentru adaptarea la efectele schimbărilor climatice și pentru finanțarea cercetării și dezvoltării, precum și a proiectelor demonstrative în domeniul reducerii emisiilor și al adaptării la efectele schimbărilor climatice, inclusiv participarea la diverse inițiative în cadrul planului strategic în domeniul tehnologiei energetice și al platformelor tehnologice europene;</p> <p>▼M15</p> <p>(b) dezvoltarea energiilor regenerabile și a rețelelor pentru transportul energiei electrice în vederea îndeplinirii angajamentului Uniunii de a trece la energie din surse regenerabile și a obiectivelor Uniunii privind interconexiunile, precum și dezvoltarea altor tehnologii care contribuie la tranziția către o economie fiabilă și durabilă cu emisii reduse de dioxid de carbon, și realizarea unei contribuții la îndeplinirea angajamentului Uniunii de a crește eficiența energetică până la nivelurile convenite în actele legislative relevante, inclusiv producția energiei electrice de către prosumatori de energie din surse regenerabile și de comunitățile de energie din surse regenerabile;</p>					
--	--	--	--	--	--

<p>(c) măsuri de evitare a defrișărilor și de sprijinire a protecției și restabilirii turbăriilor, pădurilor și a altor ecosisteme terestre și marine, inclusiv măsuri ce contribuie la protecția, restabilirea și îmbunătățirea gestiunii acestora, în special a zonelor marine protejate, precum și de intensificare a împăduririlor și reîmpăduririlor favorabile biodiversității, inclusiv în țările în curs de dezvoltare care au ratificat Acordul de la Paris, și măsuri pentru transferul de tehnologii și facilitarea adaptării la efectele adverse ale schimbărilor climatice în respectivele țări;</p> <p>(d) sechestrarea forestieră și în soluri în Uniune;</p> <p>(e) captarea și stocarea geologică a CO₂ în condiții de siguranță pentru mediu, în special a celui generat de centralele electrice care produc energie din combustibili fosili solizi și de o serie de sectoare și subsectoare industriale, inclusiv în țările terțe, precum și metode tehnologice inovatoare de absorbție a dioxidului de carbon, cum ar fi captarea și stocarea directă a aerului;</p> <p>(f) investiții în forme de transport care contribuie în mod semnificativ la decarbonizarea sectorului și accelerarea tranziției la aceste forme de transport, inclusiv dezvoltarea unor servicii și tehnologii ecologice de transport feroviar de călători și de marfă și de transport cu autobuzul, măsuri de decarbonizare a sectorului maritim, inclusiv îmbunătățirea eficienței energetice a navelor, a porturilor, tehnologii și infrastructuri inovatoare și combustibili alternativi sustenabili, cum ar fi hidrogenul și amoniacul produși din surse regenerabile, precum și tehnologii de propulsie cu zero emisii, precum și</p>					
--	--	--	--	--	--

<p>finanțarea unor măsuri de sprijinire a decarbonizării aeroporturilor în conformitate cu un regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind instalarea infrastructurii pentru combustibili alternativi și de abrogare a Directivei 2014/94/UE a Parlamentului European și a Consiliului și cu un regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind asigurarea unor condiții de concurență echitabile pentru un transport aerian durabil;</p> <p>▼M4</p> <p>(g) finanțarea cercetării și dezvoltării în domeniul eficienței energetice și al tehnologiilor curate în sectoarele aflate sub incidența prezentei directive;</p> <p>▼M15</p> <p>(h) măsuri destinate îmbunătățirii eficienței energetice, a sistemelor centralizate de termoficare și a izolării termice, în sprijinul sistemelor eficiente și din surse regenerabile de încălzire și răcire, sau măsuri de sprijin destinate renovării aprofundate și în etape a clădirilor în conformitate cu Directiva 2010/31/UE a Parlamentului European și a Consiliului⁽¹⁾, începând cu renovarea clădirilor cu cele mai slabe performanțe energetice;</p> <p>▼M15</p> <p>(ha) asigurarea de sprijin financiar pentru abordarea aspectelor de ordin social la nivelul gospodăriilor cu venituri mici și mijlocii, inclusiv prin reducerea impozitării cu efect de distorsionare și reducerea specifică a impozitelor și a taxelor pentru energia electrică din surse regenerabile;</p> <p>(hb) finanțarea schemelor naționale de dividende climatice cu un impact pozitiv dovedit asupra mediului, documentat în raportul anual menționat la articolul 19 alineatul(2) din Regulamentul (UE)2018/1999 al Parlamentului European și al Consiliului⁽¹²⁾.</p> <p>▼M4</p>					
--	--	--	--	--	--

<p>(i) acoperirea cheltuielilor administrative legate de gestionarea ►M9 EU ETS◄; ▼M9</p> <p>(j) finanțarea măsurilor de combatere a schimbărilor climatice în țările terțe vulnerabile, inclusiv a măsurilor de adaptare la efectele schimbărilor climatice; ▼M15</p> <p>(k) promovarea formării de competențe și a redistribuirii forței de muncă pentru a contribui la o tranziție justă către o economie neutră din punct de vedere climatic, în special în regiunile cel mai puternic afectate de tranziția locurilor de muncă, în strânsă coordonare cu partenerii sociali, și investiții în perfecționarea și recalificarea lucrătorilor care pot fi afectați de tranziție, inclusiv a lucrătorilor din transportul maritim;</p> <p>(l) eliminarea oricărui risc rezidual de relocare a emisiilor de dioxid de carbon în sectoarele vizate de anexa I la Regulamentul (UE) 2023/956 al Parlamentului European și al Consiliului⁽¹³⁾, sprijinind tranziția și promovând decarbonizarea acestora în conformitate cu normele privind ajutoarele de stat.</p> <p>▼M15 Atunci când stabilesc modul în care vor fi utilizate veniturile obținute în urma licitării certificatelor, statele membre țin seama de necesitatea de a continua intensificarea finanțării internaționale a combaterii schimbărilor climatice în țările terțe vulnerabile menționate la primul paragraf litera (j).</p> <p>▼M15 Se consideră că statele membre au îndeplinit dispozițiile prezentului alineat dacă acestea au instituit și pun în aplicare politici de sprijin fiscal sau financiar, inclusiv și mai ales în țările în curs de dezvoltare, sau politici de reglementare naționale pentru impulsivarea sprijinului financiar, stabilite în scopurile prezentate la primul paragraf și care au o valoare echivalentă cu veniturile menționate la primul paragraf.</p> <p>În rapoartele lor prezentate în temeiul articolului 19 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2018/1999, statele membre informează Comisia cu privire la utilizarea</p>					
---	--	--	--	--	--

<p>veniturilor și la acțiunile întreprinse în temeiul prezentului alineat, precizând, dacă este cazul, care sunt veniturile utilizate și care sunt acțiunile întreprinse pentru punerea în aplicare a planurilor lor naționale integrate privind energia și schimbările climatice, prezentat în conformitate cu regulamentul menționat, precum și a planurilor lor teritoriale pentru o tranziție justă, elaborate în conformitate cu articolul 11 din Regulamentul (UE) 2021/1056 al Parlamentului European și al Consiliului⁽¹⁴⁾.</p> <p>Aceste rapoarte trebuie să fie suficient de detaliate pentru a permite Comisiei să evalueze respectarea primului paragraf de către statele membre.</p> <p>▼ M9</p> <p>(9) ► M15 Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 23 din prezenta directivă pentru a completa prezenta directivă în ceea ce privește calendarul, gestionarea și alte aspecte ale licitațiilor, inclusiv în ceea ce privește modalitățile de licitare care sunt necesare pentru transferul unei părți din venituri către bugetul Uniunii, sub formă de venituri externe alocate în conformitate cu articolul 30d alineatul (4) din prezenta directivă sau sub formă de resurse proprii în conformitate cu articolul 311 al treilea paragraf din TFUE, astfel încât acestea să se desfășoare în mod deschis, transparent, armonizat și nediscriminatoriu. În acest scop, procesul trebuie să fie previzibil, în special în ceea ce privește calendarul și succesiunea licitațiilor, precum și volumul estimat de certificate care urmează să fie puse la dispoziție. ◀</p> <p>Actele delegate respective asigură că licitațiile sunt concepute astfel încât să asigure că:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) operatorii, în special întreprinderile mici și mijlocii care intră sub incidența EU ETS, au acces deplin, echitabil și egal; (b) toți participanții au acces simultan la aceleași informații și că participanții nu subminează desfășurarea licitațiilor; (c) organizarea de licitații și participarea la acestea sunt eficiente din punct de vedere al costurilor și că sunt evitate costurile administrative nejustificate; și 					
---	--	--	--	--	--

(d) se permite accesul la certificate operatorilor cu emisii scăzute.

▼M4

Pentru fiecare licitație, statele membre prezintă un raport cu privire la punerea în aplicare în mod corespunzător a regulilor de licitare, în special a celor legate de accesul echitabil și deschis, transparența, stabilirea prețului și de aspectele tehnice și operaționale. Rapoartele se înaintează în termen de o lună de la licitația în cauză și se publică pe website-ul Comisiei.

▼M15

(10) Comisia monitorizează funcționarea pieței europene a carbonului. În fiecare an, Comisia prezintă Parlamentului European și Consiliului un raport referitor la funcționarea pieței carbonului și la alte politici relevante privind clima și energia, care include aspecte privind funcționarea licitațiilor, lichiditățile și volumele tranzacționate și care sintetizează informațiile furnizate de Autoritatea Europeană pentru Valori Mobiliare și Piețe (ESMA) în conformitate cu alineatul (6) de la prezentul articol și informațiile furnizate de statele membre cu privire la măsurile financiare menționate la articolul 10a alineatul (6). Statele membre asigură transmiterea către Comisie a tuturor informațiilor utile, cu cel puțin două luni înainte de adoptarea raportului de către Comisie, dacă acest lucru este necesar.

▼M15

(11) ESMA monitorizează periodic integritatea și transparența pieței europene a carbonului, în special în ceea ce privește volatilitatea pieței și evoluția prețurilor, funcționarea licitațiilor, operațiunile de tranzacționare pe piață a certificatelor de emisii și a instrumentelor financiare derivate, inclusiv tranzacționarea extrabursieră, lichiditatea și volumele tranzacționate, precum și categoriile și comportamentul participanților la piață în cursul tranzacționărilor, inclusiv pozițiile intermediarilor financiari. ESMA include constatările pertinente și, dacă este necesar, oferă recomandări în evaluările sale adresate Parlamentului European,

<p>Consiliului, Comisiei și Comitetului european pentru risc sistemic, în conformitate cu articolul 32 alineatul (3) din Regulamentul (UE) nr. 1095/2010 al Parlamentului European și al Consiliului (¹⁵). În scopul îndeplinirii sarcinilor menționate la prima teză de la prezentul alineat, ESMA și autoritățile competente vizate cooperează și fac schimb de informații detaliate cu privire la toate tipurile de tranzacții, în conformitate cu articolul 25 din Regulamentul (UE) nr. 596/2014 al Parlamentului European și al Consiliului (¹⁶).</p> <p>▼C5</p>					
<p><i>Articolul 10a</i></p> <p>Norme comunitare tranzitorii privind alocarea de cote cu titlu gratuit</p> <p>▼M9</p> <p>(5) Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 23 pentru a completa prezenta directivă în ceea ce privește normele integral armonizate la nivelul Uniunii pentru alocarea certificatelor menționate la alineatele (4), (5), (7) și (19) de la prezentul articol.</p> <p>▼C5</p> <p>Măsurile respective, destinate să modifice elemente neesențiale ale prezentei directive prin completarea acesteia, se adoptă în conformitate cu procedura de reglementare cu control menționată la articolul 23 alineatul (3).</p> <p>▼M15</p> <p>Dacă o instalație face obiectul obligației de efectuare a unui audit energetic sau de punere în aplicare a unui sistem certificat de gestionare a energiei în temeiul articolului 8 din Directiva 2012/27/UE a Parlamentului European și a Consiliului (¹⁷) și dacă recomandările din raportul de audit sau din sistemul certificat de gestionare a energiei nu sunt puse în aplicare, cu excepția cazului în care perioada de recuperare pentru investițiile relevante depășește trei ani sau a cazului în care costurile investițiilor respective sunt disproporționate, atunci volumul alocărilor de certificate cu titlu gratuit se reduce cu 20 %. Volumul alocărilor de certificate cu titlu gratuit nu se reduce în cazul în care un operator demonstrează că a pus în aplicare alte măsuri care conduc la reduceri ale emisiilor de gaze cu efect de seră</p>		<p>Incompatibil</p>		<p>Republica Moldova nu a transpus prevederile referitoare la sistemul de comercializare a cotelor de emisii de gaze cu efect de seră, dar intenționează să le transpună și să instituie un sistem regional de comercializare a cotelor, care va fi instituit de către Comunitatea Energetică.</p>	

<p>echivalente cu cele recomandate în raportul de audit sau în sistemul certificat de gestionare a energiei pentru instalația în cauză.</p> <p>Prin actele delegate adoptate în temeiul prezentului alineat și fără a aduce atingere normelor aplicabile în temeiul Directivei 2012/27/UE, Comisia completează prezenta directivă cu norme armonizate simple din punct de vedere administrativ pentru aplicarea celui de al treilea paragraf de la prezentul alineat, care să garanteze că aplicarea condiționalității nu pune în pericol condițiile de concurență echitabile, integritatea de mediu sau egalitatea de tratament între instalațiile din întreaga Uniune. Respectivele norme armonizate stabilesc, în special, termene și criterii pentru recunoașterea măsurilor de eficiență energetică puse în aplicare, precum și pentru măsuri alternative de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră, utilizând procedura pentru măsurile naționale de punere în aplicare în conformitate cu articolul 11 alineatul (1) din prezenta directivă.</p> <p>În plus față de cerințele prevăzute la al treilea paragraf de la prezentul alineat, reducerea cu 20 % menționată la paragraful respectiv se aplică operatorilor instalațiilor ale căror niveluri de emisii de gaze cu efect de seră depășesc a 80-a percentilă din nivelul de emisii stabilit pentru valorile de referință pentru produsele relevante în cazul în care, până la 1 mai 2024, nu au stabilit un plan de neutralitate climatică pentru fiecare dintre instalațiile respective pentru activitățile reglementate de prezenta directivă. Planul respectiv conține elementele indicate la articolul 10b alineatul (4) și se stabilește în conformitate cu actele de punere în aplicare prevăzute la articolul respectiv. Articolul 10b alineatul (4) se interpretează ca referindu-se numai la nivelul instalației. Atingerea țintelor și a jaloanelor menționate la articolul 10b alineatul (4) al treilea paragraf litera (b) se verifică pentru perioada care se încheie la 31 decembrie 2025 și pentru fiecare perioadă ulterioară de cinci ani care se încheie la data de 31 decembrie, în conformitate cu procedurile de verificare și acreditare prevăzute la articolul 15. Nu se alocă certificate cu titlu gratuit peste procentul de 80 % dacă îndeplinirea țintelor și a jaloanelor intermediare nu a fost verificată în ceea ce privește perioada de până la sfârșitul anului 2025 sau în ceea ce privește perioada 2026-2030.</p>					
---	--	--	--	--	--

<p>CertIFICATELE CARE NU SUNT ALOCATE CA URMARE A UNEI REDUCERI A ALOCĂRII DE CERTIFICATE CU TITLU GRATUIT ÎN CONFORMITATE CU AL TREILEA ȘI AL CINCILEA PARAGRAF DE LA PREZENTUL ALINEAT SE UTILIZEAZĂ PENTRU A EXCEPTA INSTALAȚIILE DE LA AJUSTAREA ÎN CONFORMITATE CU ALINEATUL (5) DE LA PREZENTUL ARTICOL. ÎN CAZUL ÎN CARE RĂMÂN ASTFEL DE CERTIFICATE, 50 % DIN CERTIFICATELE RESPECTIVE SUNT PUSE LA DISPOZIȚIE PENTRU A SPRIJINI INOVAREA ÎN CONFORMITATE CU ALINEATUL (8) DE LA PREZENTUL ARTICOL. CELELALTE 50 % DIN CERTIFICATELE RESPECTIVE SE SCOT LA LICITAȚIE ÎN CONFORMITATE CU ARTICOLUL 10 ALINEATUL (1) DIN PREZENTA DIRECTIVĂ, IAR STATELE MEMBRE AR TREBUI SĂ UTILIZEZE VENITURILE RESPECTIVE PENTRU A ABORDA ORICE RISC REZIDUAL DE RELOCARE A EMISIILOR DE DIOXID DE CARBON ÎN SECTOARELE VIZATE DE ANEXA I LA REGULAMENTUL (UE) 2023/956, SPRIJININD TRANZIȚIA ȘI PROMOVÂND DECARBONIZAREA ACESTORA ÎN CONFORMITATE CU NORMELE PRIVIND AJUTOARELE DE STAT.</p> <p>Se interzice alocarea de certificate cu titlu gratuit instalațiilor din sectoare sau subsectoare care fac obiectul altor măsuri de contracarare a riscului de relocare a emisiilor de dioxid de carbon, astfel cum se prevede în Regulamentul (UE) 2023/956. Măsurile menționate la primul paragraf de la prezentul alineat se ajustează în consecință.</p> <p>▼M15</p> <p>Pentru fiecare sector și subsector, în principiu, valorile de referință sunt calculate mai degrabă pentru produsul finit și nu pentru materiile prime, astfel încât să se maximizeze reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și eficiența energetică pe parcursul fiecărui proces de producție din sectorul sau subsectorul în cauză. Pentru a oferi stimulente suplimentare pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și îmbunătățirea eficienței energetice și pentru a asigura condiții de concurență echitabile pentru instalațiile care utilizează tehnologii noi care reduc parțial sau elimină integral emisiile de gaze cu efect de seră și instalațiile care utilizează tehnologiile existente, criteriile de referință <i>ex ante</i> stabilite la nivelul Uniunii sunt revizuite pentru a fi aplicate în perioada 2026-2030, în vederea unei eventuale modificări a definițiilor și a limitelor schemei în legătură cu valorile de referință existente pentru produse, luând în considerare ca principii directe potențialul de utilizare circulară al materialelor și faptul că valorile de referință ar trebui să fie independente de materiile prime și de tipul de</p>					
--	--	--	--	--	--

<p>proces de producție, în cazul în care procesele de producție au același scop. Comisia depune eforturi pentru a adopta actele de punere în aplicare în scopul stabilirii valorilor de referință revizuite pentru alocarea de certificate cu titlu gratuit în conformitate cu alineatul (2) al treilea paragraf, cât mai curând posibil și înainte de începerea perioadei 2026-2030.</p> <p>▼C5</p> <p>La definirea principiilor de stabilire a valorilor de referință <i>ex ante</i> pentru fiecare sector și subsector, Comisia consultă părțile interesate, inclusiv sectoarele și subsectoarele în cauză.</p> <p>Din momentul aprobării de către ►M9 Uniune ◀ a unui acord internațional privind schimbările climatice, care prevede reduceri obligatorii ale emisiilor de gaze cu efect de seră comparabile cu cele ale ►M9 Uniunii ◀ , Comisia reexaminează aceste măsuri pentru a se asigura că alocarea cu titlu gratuit este utilizată numai în cazuri pe deplin justificate, având în vedere acordul respectiv.</p> <p>▼M15</p> <p>(1a) Sub rezerva aplicării Regulamentului (UE) 2023/956, se interzice alocarea de certificate cu titlu gratuit pentru producția mărfurilor enumerate în anexa I la regulamentul respectiv.</p> <p>Prin derogare de la primul paragraf de la prezentul alineat, în primii ani de aplicare a Regulamentului (UE) 2023/956, producția mărfurilor enumerate în anexa I la regulamentul respectiv beneficiază de alocări de certificate cu titlu gratuit în cantități reduse. Se aplică un factor de reducere a alocării de certificate cu titlu gratuit pentru producția mărfurilor respective („factorul CBAM”). Factorul CBAM este egal cu 100 % în perioada cuprinsă între intrarea în vigoare a regulamentului respectiv și sfârșitul anului 2025 și, sub rezerva aplicării dispozițiilor de la articolul36 alineatul (2) litera (b) din regulamentul respectiv, este egal cu 97,5 % în 2026, 95% în 2027, 90 % în 2028, 77,5 % în 2029, 51,5 % în 2030, 39 % în 2031, 26,5 % în 2032 și 14% în 2033. Începând cu anul 2034, nu se aplică niciun factor CBAM. Reducerea alocării de certificate cu titlu gratuit se calculează anual ca pondere medie a cererii de alocare de certificate cu titlu gratuit pentru producția mărfurilor enumerate în anexa I la Regulamentul (UE) 2023/956 în raport cu cererea totală de alocare de certificate cu titlu</p>					
--	--	--	--	--	--

<p>gratuit calculată pentru toate instalațiile, pentru perioada relevantă menționată la articolul 11 alineatul (1) din prezenta directivă. În acest calcul se aplică factorul CBAM. Certificatele care rezultă din reducerea alocării de certificate cu titlu gratuit sunt puse la dispoziție pentru sprijinirea inovării în conformitate cu alineatul (8).</p> <p>Până la 31 decembrie 2024 și ca parte a raportului său anual către Parlamentul European și Consiliu, în conformitate cu articolul 10 alineatul (5) din prezenta directivă, Comisia evaluează riscul de relocare a emisiilor de dioxid de carbon pentru mărfurile vizate de CBAM produse în Uniune și destinate exportului către țări terțe care nu aplică EU ETS sau un mecanism similar de stabilire a prețului carbonului. Raportul evaluează în special riscul de relocare a emisiilor de dioxid de carbon în sectoarele în care se va aplica CBAM, în special rolul și adoptarea accelerată a hidrogenului, precum și evoluțiile în ceea ce privește fluxurile comerciale și emisiile încorporate ale mărfurilor produse de sectoarele respective pe piața mondială. În cazul în care raportul concluzionează că există un risc de relocare a emisiilor de carbon pentru mărfurile produse în Uniune și destinate exportului către țările terțe care nu aplică EU ETS sau un mecanism echivalent de stabilire a prețului carbonului, Comisia prezintă, după caz, o propunere legislativă pentru a aborda respectivul risc de relocare a emisiilor de dioxid de carbon într-un mod care respectă normele Organizației Mondiale a Comerțului, inclusiv articolul XX din Acordul General pentru Tarife și Comerț din 1994, și ține seama de decarbonizarea instalațiilor din Uniune.</p> <p>▼C5</p> <p>(6) Pentru definirea principiilor de stabilire a valorilor de referință pentru fiecare sector sau subsector, punctul de plecare îl reprezintă performanța medie a 10 % dintre cele mai eficiente instalații dintr-un sector sau subsector comunitar între 2007 și 2008. Comisia consultă persoanele interesate, inclusiv sectoarele și subsectoarele vizate.</p> <p>Pentru stabilirea valorilor de referință <i>ex ante</i>, ►M9 actele ◀ adoptate în temeiul articolelor 14 și 15 prevăd norme armonizate de monitorizare, raportare și verificare a emisiilor de gaze cu efect de seră care rezultă din procesul de producție.</p>					
---	--	--	--	--	--

▼ M9

Comisia adoptă acte de punere în aplicare în vederea stabilirii valorilor de referință revizuite pentru alocarea cu titlu gratuit. Actele respective sunt în conformitate cu actele delegate adoptate în temeiul alineatului (1) de la prezentul articol și respectă următoarele condiții:

- (a) Pentru perioada 2021-2025, valorile de referință se stabilesc pe baza informațiilor transmise în temeiul articolului 11 pentru anii 2016 și 2017. Comparând valorile de referință respective cu valorile de referință din Decizia 2011/278/UE a Comisiei ⁽¹⁸⁾, astfel cum a fost adoptată la 27 aprilie 2011, Comisia stabilește rata anuală de reducere pentru fiecare valoare de referință și o aplică valorilor de referință aplicabile în perioada 2013-2020 cu privire la fiecare an între 2008 și 2023, pentru a stabili valorile de referință pentru perioada 2021-2025.
- (b) Atunci când rata anuală de reducere depășește 1,6 % sau este sub 0,2 %, valorile de referință pentru perioada 2021-2025 sunt valorile de referință aplicabile pentru perioada 2013-2020 reduse cu oricare dintre cele două rate procentuale menționate care este relevantă cu privire la fiecare an între 2008 și 2023.

▼ M15

- (c) Pentru perioada 2026-2030, valorile de referință se determină în același mod ca cel prevăzut la literele (a) și (d) de la prezentul paragraf, ținând seama de litera (e) de la prezentul paragraf, pe baza informațiilor transmise în temeiul articolului 11 pentru anii 2021 și 2022 și pe baza aplicării ratei anuale de reducere pentru fiecare an între 2008 și 2028.

▼ M15

- (d) Atunci când rata anuală de reducere este mai mare de 2,5 % sau este mai mică de 0,3 %, valorile de referință pentru perioada 2026-2030 sunt valorile de referință aplicabile pentru perioada 2013-2020 reduse cu oricare dintre cele două rate procentuale menționate care este relevantă cu privire la fiecare an între 2008 și 2028.

(e) Pentru perioada 2026-2030, rata anuală de reducere pentru valoarea de referință pentru metalul lichid nu este afectată de modificarea definițiilor valorilor de referință și ale limitelor schemei aplicabile în temeiul articolului 1 al optulea paragraf.

▼M15

Prin derogare de la valorile de referință pentru compuși aromatici și gaze de sinteză, valorile respective de referință se ajustează prin aplicarea aceluiași procent ca în cazul valorilor de referință pentru rafinării, în scopul menținerii unor condiții de concurență echitabile pentru producătorii produselor respective.

▼M9

Actele de punere în aplicare menționate la al treilea paragraf se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 22a alineatul (2).

Pentru a promova recuperarea eficientă a energiei provenite din gaze reziduale, pentru perioada menționată la litera (b) de la al treilea paragraf, valoarea de referință pentru metal lichid, care în cea mai mare parte se referă la gazele reziduale, se actualizează anual cu o rată de reducere de 0,2 %.

▼M15

▼M15

(5) Pentru a respecta proporția de certificate care urmează să fie scoase la licitație stabilită la articolul 10, pentru fiecare an în care suma alocațiilor de certificate cu titlu gratuit nu atinge cuantumul maxim care respectă proporția de certificate care urmează să fie scoase la licitație, certificatele rămase până la cuantumul respectiv se utilizează în scopul de a preveni sau a limita reducerea alocațiilor de certificate cu titlu gratuit necesară pentru a respecta proporția de certificate care urmează să fie scoase la licitație în anii următori. În cazul în care, cu toate acestea, se atinge cuantumul maxim, alocațiile de certificate cu titlu gratuit se ajustează în consecință. Orice astfel de ajustare se efectuează în mod uniform. Se exceptează însă de la ajustarea respectivă instalațiile ale căror niveluri de emisii de gaze cu

<p>efect de seră sunt sub media celor mai eficiente 10 % instalații dintr-un sector sau subsector din Uniune pentru valorile de referință relevante într-un an în care se aplică ajustarea.</p> <p>▼M9</p> <p>(5a) Prin derogare de la alineatul (5), un quantum suplimentar de până la 3 % din cantitatea totală de certificate se utilizează, în măsura în care este necesar, pentru a crește quantumul maxim disponibil în conformitate cu alineatul (5).</p> <p>(5b) În cazul în care este nevoie de mai puțin de 3 % din cantitatea totală de certificate pentru a crește quantumul maxim disponibil în conformitate cu alineatul (5):</p> <ul style="list-style-type: none"> - un număr maxim de 50 de milioane de certificate se utilizează pentru a crește quantumul de certificate disponibile pentru sprijinirea inovării în conformitate cu articolul 10a alineatul (8); și - un procent maxim de 0,5 % din cantitatea totală de certificate se utilizează pentru a crește quantumul de certificate disponibile pentru modernizarea sistemelor energetice ale anumitor state membre în conformitate cu articolul 10d. <p>▼M9</p> <p>(6) ► M15 Statele membre ar trebui să adopte măsuri financiare în conformitate cu al doilea și al patrulea paragraf de la prezentul alineat în favoarea sectoarelor sau a subsectoarelor care sunt expuse unui risc real de relocare a emisiilor de dioxid de carbon din cauza costurilor indirecte semnificative care sunt suportate efectiv de pe urma costurilor emisiilor de gaze cu efect de seră transferate în prețul energiei electrice, cu condiția ca astfel de măsuri financiare să fie în conformitate cu normele privind ajutorul de stat, în special să nu producă denaturări nejustificate ale concurenței pe piața internă. Măsurile financiare adoptate nu trebuie să compenseze costurile indirecte acoperite de alocarea de certificate cu titlu gratuit în conformitate cu valorile de referință stabilite în temeiul alineatului (1) de la prezentul articol. În</p>					
---	--	--	--	--	--

<p>cazul în care un stat membru cheltuiește un quantum mai mare decât echivalentul a 25 % din veniturile obținute în urma licitării certificatelor de emisii menționate la articolul 10 alineatul (3) pentru anul în care au fost suportate costurile indirecte, acesta precizează motivele depășirii quantumului respectiv. ◀</p> <p>Statele membre urmăresc, de asemenea, să utilizeze cel mult 25 % din veniturile obținute în urma scoaterii certificatelor la licitație pentru măsurile financiare menționate la primul paragraf. În termen de trei luni de la sfârșitul fiecărui an, statele membre în care sunt în vigoare astfel de măsuri financiare pun la dispoziția publicului, într-un format ușor accesibil, quantumul total al compensației prevăzute pe sectoare și subsectoare beneficiare. Începând cu 2018, în orice an în care utilizează mai mult de 25 % din veniturile obținute în urma scoaterii unor certificate la licitație în astfel de scopuri, statele membre publică un raport în care se precizează motivele depășirii quantumului respectiv. Raportul include informații relevante privind prețurile energiei electrice pentru marii consumatori industriali care beneficiază de astfel de măsuri financiare, fără a aduce atingere cerințelor privind protecția informațiilor confidențiale. Raportul include, de asemenea, informații care să arate dacă s-a ținut cont în mod corespunzător de alte măsuri pentru reducerea în mod durabil a costurilor emisiilor indirecte de dioxid de carbon pe termen mediu și lung.</p> <p>Comisia include în raportul prevăzut la articolul 10 alineatul (5), între altele, o evaluare a efectelor unor astfel de măsuri financiare asupra pieței interne și, după caz, recomandă toate măsurile care ar putea fi necesare în temeiul evaluării respective.</p> <p>Măsurile respective trebuie să asigure că există o protecție adecvată împotriva riscului de relocare a emisiilor de dioxid de carbon pe baza unor valori de referință <i>ex ante</i> pentru emisiile indirecte de CO₂ pe unitatea de producție. Valorile de referință <i>ex ante</i> respective se calculează pentru un sector sau subsector dat ca produsul dintre consumul de energie electrică pe unitatea de producție corespunzătoare celei mai eficiente tehnologii disponibile și emisiile de CO₂ aferente mixului de producție de energie electrică relevant la nivel european.</p>					
--	--	--	--	--	--

[▼C5](#)

- (7) ► [M9](#) Certificatele din cuantumul maxim menționat la alineatul (5) de la prezentul articol care nu au fost alocate cu titlu gratuit până în 2020 se rezervă pentru instalațiile nou-intrate, împreună cu 200 de milioane de certificate plasate în rezerva pentru stabilitatea pieței, în temeiul articolului 1 alineatul (3) din Decizia (UE) 2015/1814. Dintre certificatele rezervate, până la 200 de milioane se returnează în rezerva pentru stabilitatea pieței la sfârșitul perioadei 2021-2030, dacă nu au fost alocate pentru perioada respectivă. ◀

[▼M15](#)

Începând cu 2021, certificatele care, în temeiul alineatelor (19), (20) și (22), nu sunt alocate instalațiilor se adaugă la volumul de certificate rezervate în conformitate cu primul paragraf prima teză de la prezentul alineat.

[▼C5](#)

Cantitățile de certificate alocate se ajustează cu factorul linear menționat la articolul 9.

Sunt interzise alocările cu titlu gratuit instalațiilor nou intrate pentru producerea de energie electrică.

[▼M9](#)

[▼M15](#)

- (8) 345 de milioane de certificate din cantitatea care ar putea fi altfel alocată cu titlu gratuit în temeiul prezentului articol și 80 de milioane de certificate din cantitatea care ar putea fi altfel alocată în temeiul articolului 10, precum și certificatele care rezultă din reducerea alocării de certificate cu titlu gratuit menționată la alineatul (1a) de la prezentul articol, se pun la dispoziția unui fond (denumit în continuare „Fondul pentru inovare”) cu scopul de a sprijini inovarea în domeniul tehnicii, proceselor și tehnologiilor cu emisii reduse de dioxid de carbon și cu zero emisii de dioxid de carbon care contribuie în mod semnificativ la decarbonizarea sectoarelor reglementate de prezenta directivă și contribuie la obiectivele de reducere la zero a poluării și privind circularitatea, inclusiv proiectele care vizează extinderea acestor tehnici, procese și tehnologii în vederea introducerii lor pe scară largă în întreaga Uniune. Astfel de proiecte

<p>trebuie să aibă un potențial semnificativ de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră și să contribuie la economisirea energiei și a resurselor în conformitate cu obiectivele Uniunii în materie de climă și energie pentru 2030.</p> <p>Comisia încarcă în avans certificatele pentru licitații aferente Fondului pentru inovare pentru a se asigura că este disponibilă o cantitate adecvată de resurse pentru a stimula inovarea, inclusiv pentru extindere.</p> <p>Certificatele care nu sunt emise operatorilor de aeronave ca urmare a încetării activității acestora și care nu sunt necesare pentru a acoperi orice deficit de restituire de către operatorii respectivi, se utilizează, de asemenea, pentru sprijinirea inovării, astfel cum se menționează la primul paragraf.</p> <p>În plus, 5 milioane de certificate din cantitatea menționată la articolul 3c alineatele (5) și (7), referitoare la alocările pentru aviație pentru 2026, sunt puse la dispoziție pentru sprijin pentru inovare, astfel cum se menționează la primul paragraf de la prezentul alineat.</p> <p>În plus, 50 de milioane de certificate nealocate din rezerva pentru stabilitatea pieței completează eventualele venituri rămase din cele 300 de milioane de certificate disponibile în perioada 2013-2020 în temeiul Deciziei 2010/670/UE (¹⁹) a Comisiei și se utilizează în timp util pentru sprijinirea inovării, astfel cum se menționează la primul paragraf de la prezentul alineat.</p> <p>Fondul pentru inovare vizează sectoarele enumerate în anexele I și III, precum și produsele și procesele care le înlocuiesc pe cele cu consum intens de dioxid de carbon produse sau utilizate în sectoarele enumerate în anexa I, inclusiv tehnologiile inovatoare de stocare a energiei din surse regenerabile și de stocare a energiei și captarea și utilizarea dioxidului de carbon în condiții de siguranță pentru mediu (denumite în continuare „CUC”), care contribuie în mod substanțial la atenuarea schimbărilor climatice, în special la emisiile inevitabile de proces, și contribuie la stimularea elaborării și a funcționării proiectelor care au ca scop captarea, transportul și stocarea geologică a CO₂(denumite în continuare „CSC”) în condiții de siguranță pentru mediu, în special pentru emisiile inevitabile ale proceselor industriale și captarea directă a CO₂ din atmosferă cu stocare sigură, durabilă și permanentă</p>					
--	--	--	--	--	--

<p>(DACs), în puncte echilibrate geografic. Fondul pentru inovare poate sprijini, de asemenea, tehnologii și infrastructuri inovatoare revoluționare, inclusiv producția de combustibili cu emisii reduse de dioxid de carbon și cu zero emisii de dioxid de carbon, pentru decarbonizarea sectorului maritim, aviației, transportului feroviar și transportului rutier, inclusiv forme colective de transport, cum ar fi serviciile de transport public și de transport cu autocarul.</p> <p>De asemenea, în sectorul aviației poate să sprijine electrificarea și măsurile de reducere a impactului global al aviației asupra climei.</p> <p>Comisia acordă o atenție deosebită proiectelor din sectoarele vizate de Regulamentul (UE) 2023/956 în vederea sprijinirii inovării în domeniul tehnologiilor cu emisii reduse de dioxid de carbon, al CUC, al CSC, al energiei din surse regenerabile și al stocării energiei, într-un mod care să contribuie la atenuarea schimbărilor climatice, cu scopul de a acorda, în perioada 2021-2030, proiectelor din sectoarele respective o cotă semnificativă din valoarea financiară echivalentă a certificatelor menționată la alineatul (1a) al patrulea paragraf de la prezentul articol. În plus, Comisia poate lansa înainte de 2027 cereri de propuneri adresate sectoarelor vizate de regulamentul respectiv.</p> <p>Comisia acordă, de asemenea, o atenție deosebită proiectelor care contribuie la decarbonizarea sectorului maritim și include subiecte dedicate acestui scop în cererile de propuneri ale Fondului pentru inovare, după caz, inclusiv pentru electrificarea transportului maritim și pentru abordarea tuturor efectelor sale asupra climei, inclusiv emisiile de negru de fum. Astfel de cereri de propuneri țin totodată seama, de criteriile utilizate pentru selectarea proiectelor, în special de potențialul proiectelor și al investițiilor de a spori protecția biodiversității și de a reduce poluarea fonică și a apei.</p> <p>Fondul pentru inovare poate, în conformitate cu alineatul (8a), să sprijine proiecte prin licitații concurențiale, cum ar fi CfD-urile, CCfD-urile sau contractele cu primă fixă pentru a sprijini tehnologiile de decarbonizare pentru care prețul carbonului ar putea să nu fie un stimulent suficient.</p>					
--	--	--	--	--	--

<p>Comisia identifică sinergiile între Fondul pentru inovare și Orizont Europa, în special în ceea ce privește parteneriatele europene, și, după caz, identifică sinergiile între Fondul pentru inovare și alte programe ale Uniunii.</p> <p>Sunt eligibile proiecte care vizează teritoriul tuturor statelor membre, inclusiv proiecte de mici dimensiuni și de dimensiuni medii, iar pentru activitățile maritime, proiectele cu o valoare adăugată clară la nivelul Uniunii. Tehnologiile care beneficiază de sprijin trebuie să fie inovatoare și să nu fie încă viabile din punct de vedere comercial în absența sprijinului, însă trebuie să reprezinte soluții revoluționare sau să fie suficient de mature pentru a putea fi puse în aplicare la scară precomercială.</p> <p>Comisia se asigură că certificatele destinate Fondului pentru inovare se licitează în conformitate cu principiile și modalitățile menționate la articolul 10 alineatul (4) din prezenta directivă. Veniturile obținute în urma licitării certificatelor de emisii constituie venituri externe alocate în conformitate cu articolul 21 alineatul (5) din Regulamentul (UE, Euratom) 2018/1046 al Parlamentului European și al Consiliului⁽²⁰⁾. Angajamentele bugetare pentru acțiuni care depășesc un exercițiu financiar pot fi defalcate în tranșe anuale pe parcursul mai multor exerciții financiare.</p> <p>Comisia oferă, la cerere, asistență tehnică statelor membre cu o participare efectivă redusă în proiecte derulate în cadrul Fondului pentru inovare, în scopul creșterii capacităților statelor membre solicitante de a sprijini eforturile inițiatorilor de proiecte de pe teritoriile lor de a depune cereri de finanțare din Fondul pentru inovare, în scopul îmbunătățirii participării geografice efective la Fondul pentru inovare și al creșterii calității generale a proiectelor depuse. Comisia urmărește o acoperire geografică eficientă și bazată pe calitate în ceea ce privește finanțarea din Fondul pentru inovare în toată Uniunea și asigură o monitorizare amplă a progreselor și acțiuni ulterioare adecvate în această privință.</p> <p>Sub rezerva acordului solicitanților, după închiderea cererii de propuneri, Comisia informează statele membre cu privire la cererile de finanțare pentru proiecte de pe teritoriile lor și le furnizează acestora informații detaliate cu privire la cererile în cauză, pentru a facilita coordonarea de către statele membre a sprijinului acordat proiectelor. În plus,</p>					
---	--	--	--	--	--

<p>Comisia informează statele membre cu privire la lista proiectelor preselectate, înainte de acordarea sprijinului. Proiectele se selectează printr-o procedură de selecție transparentă, într-un mod neutru din punct de vedere tehnologic, în conformitate cu obiectivele Fondului pentru inovare, astfel cum sunt prevăzute la primul paragraf de la prezentul alineat și pe baza unor criterii transparente și obiective, ținând seama de măsura în care proiectele aduc o contribuție semnificativă la obiectivele Uniunii în materie de climă și energie, contribuind în același timp la obiectivele privind reducerea la zero a poluării și circularitatea în conformitate cu primul paragraf de la prezentul alineat, și, după caz, de măsura în care proiectele contribuie la reducerea emisiilor mult sub valorile de referință menționate la alineatul (2). Proiectele trebuie să aibă potențialul de a fi aplicate pe scară largă sau de a diminua semnificativ costurile tranziției către o economie neutră din punct de vedere climatic pentru sectoarele în cauză. Se acordă prioritate tehnologiilor și proceselor inovatoare care abordează efecte multiple asupra mediului. Proiectele care implică CUC trebuie să asigure o reducere netă a emisiilor și evitarea sau stocarea permanentă a CO₂. În cazul granturilor acordate prin cereri de propuneri, se pot sprijini până la 60 % din costurile relevante ale proiectelor, din care până la 40 % nu trebuie să depindă de evitarea verificată a emisiilor de gaze cu efect de seră, cu condiția atingerii unor jaloane prestabilite, ținându-se seama de tehnologia utilizată. În cazul sprijinului acordat prin proceduri de licitare concurențială și în cazul asistenței tehnice, pot fi sprijinite până la 100 % din costurile relevante ale proiectelor. Potențialul de reducere a emisiilor în mai multe sectoare oferit de proiectele combinate, inclusiv în zonele învecinate, este luat în considerare în criteriile utilizate pentru selectarea proiectelor. Proiectele finanțate din Fondul pentru inovare trebuie să pună la dispoziție cunoștințele pentru alte proiecte relevante, precum și pentru cercetătorii din Uniune care au un interes legitim. Condițiile privind schimbul de cunoștințe sunt definite de Comisie în cererile de propuneri. Cererile de propuneri sunt deschise și transparente. La pregătirea cererilor de propuneri, Comisia depune toate eforturile pentru a se asigura că toate sectoarele sunt cuprinse în mod corespunzător. Comisia ia măsuri pentru a</p>					
---	--	--	--	--	--

<p>se asigura că cererile de propuneri sunt comunicate pe o scară cât mai largă, în special întreprinderilor mici și mijlocii.</p> <p>Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 23 pentru a completa prezenta directivă în privința normelor legate de funcționarea Fondului pentru inovare, inclusiv procedura și criteriile de selecție, sectoarele eligibile și cerințele tehnologice pentru diferitele tipuri de sprijin.</p> <p>Prin mecanismul prevăzut de prezentul alineat nu este sprijinit niciun proiect care depășește 15 % din totalul certificatelor disponibile în acest scop. Respectivetele certificate se iau în considerare în conformitate cu alineatul (7).</p> <p>Până la 31 decembrie 2023 și, ulterior, în fiecare an, Comisia prezintă Comitetului privind schimbările climatice menționat la articolul 22a alineatul (1) din prezenta directivă un raport privind punerea în aplicare a Fondului pentru inovare, furnizând o analiză a proiectelor finanțate, pe sectoare și pe state membre, precum și contribuția preconizată a proiectelor respective la îndeplinirea obiectivului de neutralitate climatică în Uniune, astfel cum se prevede în Regulamentul (UE) 2021/1119. Comisia prezintă raportul Parlamentului European și Consiliului și îl face public.</p> <p>▼M15</p> <p>(8a) Pentru CfD-urile și CCfD-urile atribuite la încheierea unui mecanism de licitație concurențială, se asigură o acoperire adecvată prin angajamentele bugetare care rezultă din veniturile obținute din licitarea certificatelor disponibile în Fondul pentru inovare, iar angajamentele bugetare respective pot fi defalcate în tranșe anuale pe parcursul mai multor exerciții financiare. Pentru primele două runde ale mecanismului de licitație concurențială, acoperirea datoriei financiare aferente CfD-urilor și CCfD-urilor este asigurată pe deplin cu creditele care rezultă din veniturile obținute din licitarea certificatelor alocate Fondului pentru inovare în temeiul alineatului (8).</p> <p>Pe baza unei evaluări calitative și cantitative de către Comisie a riscurilor financiare care decurg din punerea în aplicare a CfD-urilor și a CCfD-urilor, care urmează să fie</p>					
--	--	--	--	--	--

<p>efectuată după încheierea primelor două runde ale mecanismului de licitație concurențială și, ulterior, de fiecare dată când este necesar, în conformitate cu principiul prudenței, conform căruia activele și profiturile nu trebuie să fie supraestimate, iar pasivele și pierderile nu trebuie să fie subestimate, Comisia poate decide, în conformitate cu împuternicirea prevăzută la al optulea paragraf, să acopere doar o parte din datoria financiară legată de CfD-uri și CCfD-uri prin mijloacele menționate la primul paragraf și partea rămasă prin alte mijloace. Comisia urmărește să limiteze utilizarea altor mijloace de acoperire.</p> <p>În cazul în care evaluarea conduce la concluzia că sunt necesare alte mijloace de acoperire pentru a realiza întregul potențial al CfD-urilor și al CCfD-urilor, Comisia urmărește o combinație echilibrată de alte mijloace de acoperire. Prin derogare de la articolul 210 alineatul (1) din Regulamentul (UE, Euratom) 2018/1046, Comisia stabilește măsura în care se utilizează alte mijloace de acoperire în temeiul actului delegat prevăzut la al optulea paragraf de la prezentul alineat.</p> <p>Datoria financiară rămasă este acoperită în mod suficient, având în vedere principiile prevăzute în titlul X din Regulamentul (UE, Euratom) 2018/1046, dacă este necesar, adaptată la particularitățile CfD-urilor și CCfD-urilor, prin derogare de la articolul 209 alineatul (2) literele (d) și (h), de la articolul 210 alineatul (1), de la articolul 211 alineatele (1), (2), (4) și (6), de la articolele 212, 213 și 214, de la articolul 218 alineatul (1) și de la articolul 219 alineatele (3) și (6) din regulamentul respectiv. După caz, alte mijloace de acoperire, rata de provizionare și derogările necesare se stabilesc într-un act delegat prevăzut la al optulea paragraf de la prezentul alineat.</p> <p>Comisia nu utilizează mai mult de 30 % din veniturile obținute din licitarea certificatelor alocate Fondului pentru inovare în temeiul alineatului (8) pentru provizionarea CfD-urilor și a CCfD-urilor.</p> <p>Rata de provizionare nu trebuie să fie mai mică de 50 % din datoria financiară totală suportată de bugetul Uniunii pentru CfD-uri și CCfD-uri. Atunci când stabilește rata de provizionare, Comisia ia în considerare elemente care pot reduce riscurile financiare pentru bugetul Uniunii, dincolo de creditele disponibile în cadrul Fondului pentru inovare, cum ar fi posibila partajare a răspunderii cu statele membre</p>					
---	--	--	--	--	--

<p>în mod voluntar sau un posibil mecanism de reasigurare din partea sectorului privat. Comisia revizuieste rata de provizionare cel puțin o dată la trei ani de la data aplicării actului delegat prin care se stabilește pentru prima dată.</p> <p>Pentru a evita cererile speculative, accesul la licitația concurențială poate fi condiționat de plata de către solicitanți a unei garanții care urmează să fie reținută în caz de neexecutare a contractului. Aceste garanții reținute îi revin Fondului pentru inovare ca venituri externe alocate în temeiul articolului 21 alineatul (5) din Regulamentul (UE, Euratom) 2018/1046. Orice contribuție plătită autorității care acordă grantul de către un beneficiar în conformitate cu termenii CfD-ului sau ai CCfD-ului în cazul în care prețul de referință este mai mare decât prețul de exercitare (denumite în continuare „diferență”) îi revine Fondului pentru inovare ca venit extern alocat în temeiul articolului 21 alineatul (5) din regulamentul respectiv.</p> <p>Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 23 din prezenta directivă pentru a completa prezenta directivă cu scopul de a prevedea și a detalia alte mijloace de acoperire, dacă există, și, după caz, rata de provizionare și derogările suplimentare necesare de la titlul X din Regulamentul (UE, Euratom) 2018/1046, astfel cum se prevede la al patrulea paragraf de la prezentul alineat, precum și normele privind funcționarea mecanismului de ofertare concurențial, în special în ceea ce privește garanțiile și diferența.</p> <p>Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 23 pentru a modifica al cincilea paragraf de la prezentul alineat prin creșterea limitei de 30 % menționată la paragraful respectiv cu cel mult 20 de puncte procentuale în total, dacă acest lucru este necesar pentru a răspunde unei cereri de CfD-uri și CCfD-uri, ținând seama de experiența primelor runde din cadrul mecanismului de ofertare concurențial și luând în considerare necesitatea de a găsi un echilibru adecvat în ceea ce privește sprijinul din partea Fondului pentru inovare între granturi și astfel de contracte.</p> <p>Sprijinul financiar din partea Fondului pentru inovare este proporțional cu obiectivele de politică stabilite în prezentul articol și nu conduce la denaturări nejustificate ale pieței interne. În acest scop, sprijinul se acordă numai pentru acoperirea costurilor suplimentare sau a riscurilor de</p>					
---	--	--	--	--	--

<p>investiții care nu pot fi suportate de investitori în condiții normale de piață.</p> <p>(8b) 40 de milioane de certificate din cantitatea care ar putea fi altfel alocată cu titlu gratuit în temeiul prezentului articol și 10 milioane de certificate din cantitatea care ar putea fi altfel scoasă la licitație în temeiul articolului 10 din prezenta directivă se pun la dispoziția Fondului social pentru climă instituit prin Regulamentul (UE) 2023/955 al Parlamentului European și al Consiliului⁽²¹⁾. Comisia se asigură că certificatele destinate Fondului social pentru climă sunt scoase la licitație în 2025 în conformitate cu principiile și modalitățile menționate la articolul 10 alineatul (4) din prezenta directivă și cu actul delegat adoptat în conformitate cu articolul respectiv. Veniturile din licitația respectivă constituie venituri externe alocate în conformitate cu articolul 21 alineatul (5) din Regulamentul (UE, Euratom) 2018/1046 și se utilizează în conformitate cu normele aplicabile Fondului social pentru climă.</p> <p>▼ M9</p> <p>(9) Grecia, care a înregistrat un produs intern brut (PIB) pe cap de locuitor la prețurile pieței sub 60 % din media Uniunii în 2014, poate solicita, înainte de aplicarea alineatului (7) de la prezentul articol, până la 25 de milioane de certificate din cuantumul maxim menționat la alineatul (5) de la prezentul articol care nu sunt alocate cu titlu gratuit până la 31 decembrie 2020, pentru cofinanțarea a până la 60 % din decarbonizarea aprovizionării cu energie electrică a insulelor care fac parte din teritoriul său. Dispozițiile articolului 10d alineatul (3) se aplică <i>mutatis mutandis</i> certificatelor respective. Certificatele pot fi solicitate în cazul în care, din cauza accesului limitat la piețele internaționale ale datoriilor, un proiect care vizează decarbonizarea aprovizionării cu energie electrică a insulelor Greciei nu ar putea fi realizat altfel și în cazul în care Banca Europeană de Investiții (BEI) confirmă viabilitatea financiară și beneficiile de natură socioeconomică ale proiectului.</p>					
--	--	--	--	--	--

<p>▼M9 —————</p> <p>▼C5</p> <p>(11) Sub rezerva dispozițiilor articolului 10b, cantitatea de certificate alocate cu titlu gratuit în temeiul alineatelor (4)-(7) din prezentul articol în 2013 este de 80 % din cantitatea stabilită în conformitate cu măsurile menționate la alineatul (1). Ulterior, alocarea cu titlu gratuit scade în fiecare an cu aceeași cantitate, până la 30 % alocări gratuite în 2020, ►M9 ————— ◀ .</p> <p>▼M9 —————</p> <p>▼M15</p> <p>(19) Se interzice alocarea de certificate cu titlu gratuit unei instalații care și-a încetat activitatea. Se consideră că și-au încetat activitatea instalațiile a căror autorizație de emisii de gaze cu efect de seră a expirat sau a fost retrasă și instalațiile în cazul cărora funcționarea sau reluarea funcționării este tehnic imposibilă.</p> <p>▼M9</p> <p>(20) Nivelul alocărilor cu titlu gratuit acordate instalațiilor ale căror operațiuni au crescut sau au scăzut, evaluate pe baza unei medii ponderate pe doi ani, cu peste 15 % față de nivelul utilizat inițial pentru a se stabili alocarea cu titlu gratuit pentru perioada relevantă menționată la articolul 11 alineatul (1) se ajustează, după caz. Astfel de ajustări se realizează cu certificate din sau prin adăugarea de certificate la cuantumul de certificate rezervate în conformitate cu alineatul (7) de la prezentul articol.</p> <p>▼M9</p> <p>(21) Pentru a se asigura aplicarea efectivă, nediscriminatorie și uniformă a ajustărilor și a pragului menționat la alineatul (20) de la prezentul articol, pentru a se evita orice sarcină administrativă nejustificată și pentru a se preveni manipularea sau utilizarea abuzivă a ajustărilor alocării, Comisia poate adopta acte de punere în aplicare care să definească noi modalități de ajustare. Actele de punere în aplicare respective se</p>					
--	--	--	--	--	--

<p>adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 22a alineatul (2).</p> <p>▼M15</p> <p>(22) În cazul în care sunt necesare corecții ale alocărilor de certificate cu titlu gratuit acordate în temeiul articolului 11 alineatul (2), corecțiile respective se realizează cu certificate din, sau prin adăugarea de certificate la, cuantumului de certificate rezervate în conformitate cu alineatul (7) de la prezentul articol.</p> <p>▼M9</p>					
<p><i>Articolul 10b</i></p> <p>Măsuri tranzitorii de sprijinire a anumitor industrii mari consumatoare de energie în cazul relocării emisiilor de dioxid de carbon</p> <p>(1) Se consideră că sunt expuse unui risc de relocare a emisiilor de dioxid de carbon sectoarele și subsectoarele în cazul cărora rezultatul înmulțirii dintre intensitatea schimburilor lor comerciale cu țări terțe, definită ca raportul dintre valoarea totală a exporturilor către țări terțe adăugată la valoarea importurilor din țări terțe și dimensiunea totală a pieței pentru Spațiul Economic European (cifra de afaceri anuală plus totalul importurilor din țări terțe), și intensitatea emisiilor lor, măsurată în kgCO₂, împărțit la valoarea lor adăugată brută (în euro), este mai mare de 0,2. Acestor sectoare și subsectoare li se alocă certificate cu titlu gratuit pentru perioada până în 2030 la un nivel de 100 % din cantitatea stabilită în temeiul articolului 10a.</p> <p>(2) Sectoarele și subsectoarele în cazul cărora rezultatul înmulțirii dintre intensitatea schimburilor lor comerciale cu țări terțe și intensitatea emisiilor lor depășește 0,15 pot fi incluse în grupul menționat la alineatul (1), folosind date pentru anii 2014-2016, pe baza unei evaluări calitative și a următoarelor criterii:</p> <p>(a) măsura în care instalațiile individuale din sectorul sau subsectorul în cauză pot reduce nivelurile emisiilor sau consumul de electricitate;</p>		Incompatibil		Republica Moldova nu a transpus prevederile referitoare la sistemul de comercializare a cotelor de emisii de gaze cu efect de seră, dar intenționează să le transpună și să instituie un sistem regional de comercializare a cotelor, care va fi instituit de către Comunitatea Energetică.	

<p>(b) caracteristicile actuale și planificate ale pieței, inclusiv, după caz, orice preț de referință comun;</p> <p>(c) marjele de profit, care pot servi drept indicator potențial pentru investițiile pe termen lung sau pentru deciziile de relocalizare, ținând cont de modificările costurilor de producție legate de reducerile de emisii.</p> <p>(3) Sectoarele și subsectoarele care nu depășesc pragul menționat la alineatul (1), dar au o intensitate a emisiilor măsurată în kgCO₂ împărțită la valoarea lor brută adăugată (în euro), care depășește 1,5, se evaluează și ele la nivelul de 4 cifre (codul NACE-4). Comisia publică rezultatele evaluării respective.</p> <p>În termen de trei luni de la publicarea menționată la primul paragraf, sectoarele și subsectoarele menționate la paragraful respectiv pot solicita Comisiei fie o evaluare calitativă a expunerii lor la relocarea emisiilor de dioxid de carbon la nivelul de 4 cifre (codul NACE-4), fie o evaluare pe baza clasificării produselor utilizate pentru statisticile privind producția industrială în Uniune la nivelul de 8 cifre (Prodcom). În acest scop, sectoarele și subsectoarele prezintă, împreună cu cererea, date justificate, complete și verificate independent pentru a permite Comisiei să efectueze evaluarea.</p> <p>În cazul în care alege să fie evaluat la nivelul de 4 cifre (codul NACE-4), un sector sau un subsector poate fi inclus în grupul menționat la alineatul (1) pe baza criteriilor menționate la alineatul (2) literele (a), (b) și (c). În cazul în care alege să fie evaluat la nivelul de 8 cifre (Prodcom), un sector sau un subsector este inclus în grupul menționat la alineatul (1) cu condiția ca, la nivelul respectiv, să se depășească pragul de 0,2 menționat la alineatul (1).</p> <p>Sectoarele și subsectoarele pentru care alocarea cu titlu gratuit se calculează pe baza valorilor de referință menționate la articolul 10a alineatul (2) al patrulea paragraf pot solicita și ele să fie evaluate în conformitate cu al treilea paragraf de la prezentul alineat.</p> <p>Prin derogare de la alineatele (1) și (2), un stat membru poate solicita până la 30 iunie 2018 ca un sector sau subsector enumerat în anexa la Decizia 2014/746/UE a</p>					
---	--	--	--	--	--

<p>Comisiei ⁽²²⁾ în ceea ce privește clasificările la un nivel de 6 cifre sau de 8 cifre (Prodcom) să fie luat în considerare pentru a fi inclus în grupul menționat la alineatul (1). Orice asemenea solicitare se ia în considerare doar în cazul în care statul membru solicitant stabilește că aplicarea derogării menționate se justifică în mod corespunzător pe baza unor date complete, verificate și auditate referitoare la cei mai recentți cinci ani furnizate de sectorul sau subsectorul în cauză și include toate informațiile relevante în solicitarea sa. Pe baza datelor respective, sectorul sau subsectorul în cauză este inclus în ceea ce privește acele clasificări în cazul cărora, în cadrul unui nivel eterogen de 4 cifre (cod NACE-4), se arată că prezintă o intensitate substanțial mai mare a schimburilor comerciale și a emisiilor la un nivel de 6 cifre sau de 8 cifre (Prodcom), care depășește pragul stabilit la alineatul (1).</p> <p>(4) În ceea ce privește celelalte sectoare și subsectoare, se consideră că acestea sunt în măsură să transfere o parte mai mare a costurilor certificatelor în prețurile produselor și li se alocă certificate cu titlu gratuit la un nivel de 30 % din cantitatea stabilită în temeiul articolului 10a. Cu excepția cazului în care se decide altfel în cadrul revizuirii în temeiul articolului 30, alocările cu titlu gratuit pentru alte sectoare și subsectoare, cu excepția centralelor de termoficare, scad cu cantumuri egale după 2026, astfel încât în 2030 să se ajungă la un nivel fără alocări cu titlu gratuit.</p> <p>▼M15</p> <p>Într-un stat membru în care, în medie, între anii 2014 și 2018, ponderea emisiilor generate de încălzirea centralizată din totalul acestor emisii în Uniune împărțită la ponderea respectivului stat membru în PIB-ul total al Uniunii este mai mare de cinci, se acordă pentru încălzirea centralizată în perioada 2026-2030 o alocare suplimentară de certificate cu titlu gratuit de 30 % din cantitatea stabilită în temeiul articolului 10a, cu condiția ca un volum de investiții echivalent cu valoarea alocării suplimentare de certificate cu titlu gratuit să fie investit pentru a reduce în mod semnificativ emisiile înainte de 2030, în conformitate cu planurile privind neutralitatea climatică menționate la al treilea paragraf de la prezentul alineat, și ca îndeplinirea țintelor și a jaloanelor menționate la litera (b) de la</p>					
--	--	--	--	--	--

<p>paragraful respectiv să fie confirmată de verificarea efectuată în conformitate cu al patrulea paragraf de la prezentul alineat.</p> <p>Până la 1 mai 2024, operatorii care produc energie termică în sistem centralizat trebuie să stabilească un plan de neutralitate climatică pentru instalațiile pentru care solicită alocări suplimentare de certificate cu titlu gratuit în conformitate cu al doilea paragraf de la prezentul alineat. Planul respectiv este în concordanță cu obiectivul privind neutralitatea climatică prevăzut la articolul 2 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2021/1119 și stabilește:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) măsuri și investiții pentru a atinge neutralitatea climatică până în 2050 la nivel de instalație sau de întreprindere, excluzând utilizarea creditelor de compensare a emisiilor de dioxid de carbon; (b) ținte și jaloane intermediare pentru a măsura, până la 31 decembrie 2025 și, ulterior, la fiecare cinci ani, până la 31 decembrie, progresele înregistrate în direcția atingerii neutralității climatice, astfel cum se prevede la litera (a) de la prezentul paragraf; (c) o estimare a impactului fiecăreia dintre măsurile și investițiile menționate la litera (a) de la prezentul paragraf în ceea ce privește reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră. <p>Atingerea țăntelor și a jaloanelor menționate la al treilea paragraf litera (b) de la prezentul alineat se verifică în ceea ce privește perioada până la 31 decembrie 2025 și în ceea ce privește fiecare perioadă ulterioară de cinci ani care se încheie la data de 31 decembrie, în conformitate cu procedurile de verificare și acreditare prevăzute la articolul 15. Nu se alocă certificate cu titlu gratuit în afară de cele menționate la primul paragraf de la prezentul alineat, dacă îndeplinirea țăntelor și a jaloanelor intermediare nu a fost verificată în ceea ce privește perioada de până la sfârșitul anului 2025 sau în ceea ce privește perioada 2026-2030.</p> <p>Comisia adoptă acte de punere în aplicare pentru a preciza conținutul minim al informațiilor menționate la al treilea paragraf literele (a), (b) și (c) de la prezentul alineat și formatul planurilor privind neutralitatea climatică menționate la paragraful respectiv și la articolul 10a alineatul (1) al cincilea paragraf. Comisia identifică sinergii cu planuri similare, astfel cum se prevede în dreptul</p>					
---	--	--	--	--	--

<p>Uniunii. Actele de punere în aplicare respective se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 22a alineatul (2).</p> <p>▼M9</p> <p>(5) Comisia este împuternicită să adopte, până la 31 decembrie 2019, acte delegate în conformitate cu articolul 23 pentru a completa prezenta directivă în ceea ce privește stabilirea sectoarelor și subsectoarelor considerate cu risc de relocare a emisiilor de dioxid de carbon, astfel cum se menționează la alineatele (1), (2) și (3) de la prezentul articol, în cazul activităților la nivelul de 4 cifre (codul NACE-4) în ceea ce privește alineatul (1) de la prezentul articol, pe baza datelor disponibile referitoare la cei mai recentți trei ani calendaristici.</p>					
<p><i>Articolul 10c</i></p> <p>Optarea pentru alocări tranzitorii cu titlu gratuit în scopul modernizării sectorului energetic</p> <p>(1) Prin derogare de la articolul 10a alineatele (1)-(5), statele membre care în 2013 au avut un PIB pe cap de locuitor la prețurile pieței (în euro) sub 60 % din media Uniunii pot acorda instalațiilor de producție a energiei electrice o alocare tranzitorie cu titlu gratuit pentru modernizarea, diversificarea și transformarea durabilă a sectorului energetic. Investițiile care beneficiază de sprijin trebuie să fie coerente cu tranziția către o economie sigură și sustenabilă cu emisii reduse de dioxid de carbon și cu obiectivele cadrului de politici ale Uniunii privind clima și energia pentru 2030 și cu îndeplinirea obiectivelor pe termen lung exprimate în Acordul de la Paris. Derogarea de la prezentul alineat încetează la 31 decembrie 2030.</p> <p>(2) Statul membru în cauză organizează o procedură de ofertare concurențială, care să aibă loc în una sau mai multe runde în perioada 2021-2030, pentru proiectele care presupun un quantum total al investițiilor de peste 12,5 milioane EUR, pentru a selecta investițiile care urmează să fie finanțate prin alocarea cu titlu gratuit. Procedura respectivă de ofertare concurențială:</p>		<p>Incompatibil</p>		<p>Republica Moldova nu a transpus prevederile referitoare la sistemul de comercializare a cotelor de emisii de gaze cu efect de seră, dar intenționează să le transpună și să instituie un sistem regional de comercializare a cotelor, care va fi instituit de către Comunitatea Energetică.</p>	

<p>(a) respectă principiile transparenței, nediscriminării, egalității de tratament și bunei gestiuni financiare;</p> <p>(b) garantează că sunt eligibile să concureze numai proiectele care contribuie la diversificarea mixului energetic și a surselor lor de aprovizionare, la restructurarea, reabilitarea ecologică și modernizarea necesare infrastructurii, la tehnologii curate, precum tehnologiile de obținere a energiei din surse regenerabile, sau la modernizarea sectorului de producție a energiei, precum centralele de termoficare eficiente și durabile, și a sectorului de transmisie și de distribuție a energiei;</p> <p>(c) definește criteriile de selecție clare, obiective, transparente și nediscriminatorii pentru clasificarea proiectelor, astfel încât să se asigure selectarea numai a proiectelor care:</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) pe baza unei analize a raportului cost-beneficiu, asigură un câștig net pozitiv în ceea ce privește reducerea emisiilor și un nivel semnificativ prestabilit de reduceri ale emisiilor de CO₂, ținând cont de dimensiunea proiectului; (ii) sunt complementare, răspund în mod clar la nevoile de înlocuire și modernizare și nu satisfac o creștere a cererii de energie determinată de piață; (iii) oferă cel mai bun raport calitate-preț; și (iv) nu contribuie la sau nu îmbunătățesc viabilitatea financiară a producției de energie electrică cu nivel foarte ridicat de emisii sau nu cresc dependența de combustibili fosili cu emisii ridicate. 					
---	--	--	--	--	--

<p>Prin derogare de la articolul 10 alineatul (1) și fără a aduce atingere ultimei teze de la alineatul (1) de la prezentul articol, în eventualitatea anulării unei investiții selectate prin procedura de ofertare concurențială sau a neatingerii nivelului de performanță preconizat, certificatele alocate se pot utiliza printr-o singură rundă suplimentară a procesului de ofertare concurențială cel mai devreme un an mai târziu pentru finanțarea altor investiții.</p> <p>Până la 30 iunie 2019, orice stat membru care intenționează să facă uz de alocarea tranzitorie opțională cu titlu gratuit pentru modernizarea sectorului energetic publică un cadru național detaliat în care se stabilesc procedura de ofertare concurențială, inclusiv numărul planificat de runde menționat la primul paragraf, și criteriile de selecție, în vederea unei consultări publice.</p> <p>În cazul în care investițiile cu o valoare mai mică de 12,5 milioane EUR care urmează să fie sprijinite prin alocarea cu titlu gratuit nu sunt selectate prin procedura de ofertare concurențială menționată la prezentul alineat, statul membru selectează proiectele pe baza unor criterii obiective și transparente. Rezultatele procesului de selecție fac obiectul unei consultări publice. Pe această bază, până la 30 iunie 2019, statul membru în cauză stabilește, publică și transmite Comisiei o listă a investițiilor. În cazul în care în aceeași instalație se realizează mai multe investiții, acestea se evaluează în ansamblu pentru a stabili dacă se depășește sau nu pragul de 12,5 milioane EUR, cu excepția cazului în care investițiile respective sunt, în mod independent, viabile din punct de vedere tehnic sau financiar.</p> <p>(3) Valoarea investițiilor preconizate trebuie să fie cel puțin egală cu valoarea de piață a alocării gratuite, ținând seama totodată de necesitatea de a limita creșterile de prețuri direct legate de acestea. Valoarea de piață este valoarea medie a prețului certificatelor de pe platforma comună de licitație din anul calendaristic precedent. Până la 70 % din costurile relevante ale unei investiții pot fi sprijinite prin alocarea cu titlu gratuit, cu condiția finanțării costurilor rămase de către entități juridice private.</p> <p>(4) Alocările tranzitorii cu titlu gratuit se deduc din cantitatea de certificate pe care statul membru le-ar scoate altfel la licitație. Alocarea gratuită totală</p>					
--	--	--	--	--	--

<p>nu poate depăși 40 % din certificatele pe care statul membru în cauză le va primi, în temeiul articolului 10 alineatul (2) litera (a), în perioada 2021-2030, repartizate în volume anuale egale de-a lungul perioadei menționate.</p> <p>(5) În cazul în care un stat membru, în temeiul articolului 10d alineatul (4), utilizează certificate distribuite din motive de solidaritate, dezvoltare și interconectare în cadrul Uniunii în conformitate cu articolul 10 alineatul (2) litera (b), statul membru respectiv poate, prin derogare de la alineatul (4) de la prezentul articol, să utilizeze pentru alocare tranzitorie cu titlu gratuit un număr total de până la 60 % din certificatele primite în perioada 2021-2030 în temeiul articolului 10 alineatul (2) litera (a), utilizând un quantum corespunzător de certificate distribuite în conformitate cu articolul 10 alineatul (2) litera (b).</p> <p>Toate certificatele nealocate în temeiul prezentului articol până în 2020 se pot alocă pentru perioada 2021-2030 pentru investiții selectate prin procedura de ofertare concurențială menționată la alineatul (2), cu excepția cazului în care statul membru în cauză informează Comisia până la 30 septembrie 2019 cu privire la intenția sa de a nu alocă parțial sau în întregime certificatele respective în perioada 2021-2030 și cu privire la quantumul certificatelor care urmează să fie scoase la licitație în 2020. În cazul în care astfel de certificate se alocă pentru perioada 2021-2030, quantumul corespunzător de certificate se ia în considerare pentru aplicarea limitei de 60 % menționate în primul paragraf de la prezentul alineat.</p> <p>(6) Alocările către operatori se efectuează după ce aceștia demonstrează că o investiție selectată în conformitate cu normele procedurii de ofertare concurențiale a fost efectuată. În cazul în care o investiție determină o capacitate suplimentară de producție de energie electrică, operatorul în cauză demonstrează, în plus, că el sau un alt operator asociat a dezafectat un quantum echivalent de capacitate de producție a energiei electrice cu nivel</p>					
--	--	--	--	--	--

<p>mai ridicat de emisii înainte de începutul funcționării capacității suplimentare.</p> <p>▼M15</p> <p>(7) Statele membre impun instalațiilor producătoare de energie electrică și operatorilor de rețele să prezinte, până la data de 28 februarie a fiecărui an, un raport referitor la punerea în aplicare a investițiilor lor selectate, incluzând soldul alocării de certificate cu titlu gratuit și cheltuielile de investiții suportate, precum și tipurile de investiții sprijinite. Statele membre transmit Comisiei rapoarte în acest sens, iar Comisia le publică.</p> <p>▼M15</p>					
<p style="text-align: center;"><i>Articolul 10ca</i></p> <p>Termen-limită pentru alocări tranzitorii de certificate cu titlu gratuit în scopul modernizării sectorului energetic</p> <p>Prin derogare de la articolul 10c, statele membre în cauză pot acorda instalațiilor alocări tranzitorii de certificate cu titlu gratuit numai în conformitate cu articolul respectiv pentru investițiile realizate până la 31 decembrie 2024. Orice certificate aflate la dispoziția statelor membre în cauză în conformitate cu articolul 10c pentru perioada 2021-2030 care nu sunt utilizate pentru astfel de investiții, în proporția stabilită de statul membru respectiv:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) se adaugă la cantitatea totală de certificate pe care statul membru în cauză urmează să îl scoată la licitație în temeiul articolului 10 alineatul (2); sau (b) sunt utilizate pentru a sprijini investițiile în cadrul Fondului pentru modernizare menționat la articolul 10d, în conformitate cu normele aplicabile veniturilor din certificatele menționate la articolul 10d alineatul (4). <p>Până la 15 mai 2024, statul membru în cauză notifică Comisiei cuantumul respective de certificate care urmează să fie utilizate în conformitate cu articolul 10 alineatul (2) primul paragraf litera (a), și, prin derogare de la articolul 10d alineatul (4) a doua teză, în temeiul articolului 10d.</p> <p>▼M9</p>		Incompatibil		Republica Moldova nu a transpus prevederile referitoare la sistemul de comercializare a cotelor de emisii de gaze cu efect de seră, dar intenționează să le transpună și să instituie un sistem regional de comercializare a cotelor, care va fi instituit de către Comunitatea Energetică.	
<p style="text-align: center;"><i>Articolul 10d</i></p> <p>Fondul pentru modernizare</p> <p>▼M15</p>		Incompatibil		Republica Moldova nu a transpus prevederile	

<p>(1) Pentru perioada 2021-2030, se instituie un fond pentru a sprijini investițiile propuse de statele membre beneficiare, inclusiv finanțarea proiectelor de mică anvergură, pentru modernizarea sistemelor energetice și îmbunătățirea eficienței energetice (denumit în continuare „Fondul pentru modernizare”). Fondul pentru modernizare este finanțat prin scoaterea la licitație a certificatelor, astfel cum este prevăzut la articolul 10, pentru statele membre beneficiare prevăzute de articolul menționat.</p> <p>Investițiile care beneficiază de sprijin trebuie să fie conforme cu obiectivele prezentei directive, cu obiectivele exprimate în Comunicarea Comisiei din 11 decembrie 2019 privind „Pactul ecologic european” și Regulamentul (UE) 2021/1119, precum și cu obiectivele pe termen lung exprimate în Acordul de la Paris. Statele membre beneficiare pot, după caz, să utilizeze resursele Fondului pentru modernizare pentru a finanța investiții care implică regiunile frontaliere adiacente ale Uniunii. Nu se acordă niciun sprijin din Fondul pentru modernizare unităților producătoare de energie care utilizează combustibili fosili. Cu toate acestea, veniturile provenite din certificatele care fac obiectul unei notificări în temeiul alineatului (4) de la prezentul articol pot fi utilizate pentru investiții care implică combustibili fosili gazoși.</p> <p>De asemenea, veniturile din certificatele menționate la articolul 10 alineatul (1) al treilea paragraf din prezenta directivă pot fi utilizate pentru investiții care implică combustibili fosili gazoși, în cazul în care activitatea se califică drept durabilă din punctul de vedere al mediului în temeiul Regulamentului (UE) 2020/852 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽²³⁾ și este justificată în mod corespunzător din motive de asigurare a securității energetice, cu condiția ca, pentru producerea de energie, certificatele să fie scoase la licitație înainte de 31 decembrie 2027 și, pentru investițiile care implică utilizări în aval ale gazelor, certificatele să fie scoase la licitație înainte de 31 decembrie 2028.</p> <p>(2) Cel puțin 80 % din veniturile provenite din certificatele menționate la articolul 10 alineatul (1) al treilea paragraf și din certificatele care fac obiectul unei notificări în temeiul alineatului (4) de</p>				<p>referitoare la sistemul de comercializare a cotelor de emisii de gaze cu efect de seră, dar intenționează să le transpună și să instituie un sistem regional de comercializare a cotelor, care va fi instituit de către Comunitatea Energetică.</p>	
--	--	--	--	--	--

<p>la prezentul articol și cel puțin 90 % din veniturile provenite din certificatele menționate la articolul 10 alineatul (1) al patrulea paragraf se utilizează pentru a sprijini investițiile în următoarele acțiuni:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) producția și utilizarea energiei electrice din surse regenerabile, inclusiv a hidrogenului din surse regenerabile; (b) încălzirea și răcirea din surse regenerabile; (c) reducerea consumului total de energie prin eficiență energetică, inclusiv în sectorul industrial, al transporturilor, al clădirilor, al agriculturii și al deșeurilor; (d) stocarea energiei și modernizarea rețelelor energetice, inclusiv a managementului pe parte de cerere, a conductelor de termoficare a rețelelor pentru transportul de electricitate, precum și creșterea interconectărilor dintre statele membre și a infrastructurii pentru o mobilitate cu zero emisii; (e) sprijinirea gospodăriilor cu venituri mici, inclusiv în zonele rurale și îndepărtate, pentru combaterea sărăciei energetice și pentru modernizarea sistemelor de încălzire ale acestora; și (f) o tranziție justă în regiunile dependente de emisiile de dioxid de carbon din statele membre beneficiare, astfel încât să se sprijine realocarea, recalificarea și îmbunătățirea competențelor lucrătorilor, educația, inițiativele legate de căutarea unui loc de muncă și întreprinderile nou înființate, în dialog cu societatea civilă și partenerii sociali, într-o manieră care este în concordanță cu acțiunile relevante incluse de statele membre în planurile lor teritoriale de tranziție justă și care contribuie la acestea, în conformitate cu articolul 8 alineatul (2) primul paragraf litera (k) din Regulamentul (UE) 2021/1056, după caz. <p>▼M9</p>					
---	--	--	--	--	--

<p>(3) Fondul pentru modernizare funcționează sub responsabilitatea statelor membre beneficiare. BEI se asigură că certificatele se licitează în conformitate cu principiile și modalitățile descrise la articolul 10 alineatul (4) și este responsabilă de gestionarea veniturilor. BEI transmite veniturile către statele membre după o decizie de plată emisă de Comisie, în cazul în care această plată pentru investiții este în conformitate cu alineatul (2) de la prezentul articol sau, în cazul în care investițiile nu se încadrează în domeniile incluse la alineatul (2) de la prezentul articol, plata este în conformitate cu recomandările comitetului pentru investiții. Comisia adoptă decizia cu promptitudine. Veniturile se distribuie între statele membre și în funcție de proporțiile stabilite în anexa IIb, în conformitate cu alineatele (6)-(12) de la prezentul articol.</p> <p>(4) Orice stat membru în cauză poate utiliza toată alocarea acordată cu titlu gratuit în temeiul articolului 10c alineatul (4) sau o parte din alocarea respectivă și cuantumul certificatelor distribuite pentru solidaritate, dezvoltare și interconectare în cadrul Uniunii, în conformitate cu articolul 10 alineatul (2) litera (b), sau o parte din cuantumul respectiv, în conformitate cu articolul 10d, pentru a sprijini investițiile din cadrul fondului pentru modernizare, contribuind astfel la creșterea resurselor distribuite statului membru respectiv. Până la 30 septembrie 2019, statul membru în cauză notifică Comisiei cuantumul respective de certificate care urmează să fie utilizate în conformitate cu articolul 10 alineatul (2) litera (b), cu articolul 10c și cu articolul 10d.</p> <p>(5) Se instituie un comitet pentru investiții pentru fondul pentru modernizare. Comitetul pentru investiții se compune din câte un reprezentant al fiecărui stat membru beneficiar, al Comisiei și al BEI și din trei reprezentanți aleși de către celelalte state membre pentru o perioadă de cinci ani. El este prezidat de un reprezentant al Comisiei. Câte un reprezentant al fiecărui stat membru care nu este membru al comitetului pentru investiții poate</p>					
---	--	--	--	--	--

<p>participa în calitate de observator la reuniunile comitetului.</p> <p>Comitetul pentru investiții acționează în mod transparent. Componenta comitetului de investiții, curricula vitae și declarațiile de interese ale membrilor acestuia se pun la dispoziția publicului și, dacă este necesar, se actualizează.</p> <p>(6) Înainte de a decide să finanțeze o investiție din procentajul care le revine din fondul pentru modernizare, statele membre beneficiare prezintă proiectul de investiții comitetului pentru investiții și BEI. În cazul în care BEI confirmă că o investiție se încadrează în domeniile incluse la alineatul (2), statul membru poate trece la finanțarea proiectului de investiții din procentajul care îi revine.</p> <p>În cazul în care o investiție în modernizarea sistemelor energetice, care este propusă să fie finanțată din fondul pentru modernizare, nu se încadrează în domeniile menționate la alineatul (2), comitetul pentru investiții evaluează viabilitatea tehnică și financiară a investiției respective, inclusiv reducerile de emisii pe care le realizează, și emite o recomandare privind finanțarea investiției din fondul pentru modernizare. Comitetul pentru investiții se asigură că orice investiție legată de termoficare realizează o îmbunătățire substanțială în materie de eficiență energetică și de reducere a emisiilor. Recomandarea respectivă poate include propuneri privind instrumente de finanțare adecvate. Până la 70 % din costurile relevante ale unei investiții care nu se încadrează în domeniile menționate la alineatul (2) pot fi asigurate din resurse ale fondului pentru modernizare, cu condiția ca restul costurilor să fie finanțate de entități juridice private.</p> <p>(7) Comitetul pentru investiții încearcă să își adopte recomandările prin consens. În cazul în care nu poate decide prin consens în termenul stabilit de către președinte, comitetul pentru investiții adoptă o decizie cu majoritate simplă.</p> <p>Dacă reprezentantul BEI nu aprobă finanțarea unei investiții, o recomandare se adoptă doar dacă o majoritate de două treimi din toți membrii votează pentru. În acest caz, reprezentantul statului membru în care urmează să aibă loc investiția și reprezentantul BEI nu au dreptul să voteze. Prezentul paragraf nu se aplică în cazul proiectelor</p>					
---	--	--	--	--	--

<p>de mici dimensiuni finanțate prin împrumuturi acordate de o bancă națională de promovare sau prin granturi care contribuie la punerea în aplicare a unui program național cu obiective specifice conforme cu obiectivele fondului pentru modernizare, cu condiția ca în cadrul programului să nu se utilizeze mai mult de 10 % din proporția aferentă statelor membre prevăzută în anexa IIb.</p> <p>(8) Toate actele sau recomandările BEI sau ale comitetului pentru investiții adoptate în temeiul alineatelor (6) și (7) se fac cu promptitudine și precizează motivele pe care se bazează. Astfel de acte și recomandări sunt făcute publice.</p> <p>(9) Statele membre beneficiare sunt responsabile pentru acțiunile ulterioare punerii în aplicare legate de proiectele selectate.</p> <p>(10) Statele membre beneficiare prezintă anual Comisiei un raport privind investițiile finanțate de fondul pentru modernizare. Raportul se publică și include:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) informații privind investițiile finanțate per stat membru beneficiar; (b) o evaluare a valorii adăugate, în ceea ce privește eficiența energetică sau modernizarea sistemului energetic, realizată prin investiție. <p>▼M15</p> <p>(11) Comitetul pentru investiții raportează anual Comisiei privind experiența dobândită în ceea ce privește evaluarea investițiilor, în special în ceea ce privește reducerile emisiilor și costurile de reducere. Până la 31 decembrie 2024, ținând cont de constatările comitetului pentru investiții, Comisia revizuieste domeniile pentru proiectele menționate la alineatul (2) și criteriile pe baza cărora comitetul pentru investiții își întemeiază recomandările. Comitetul pentru investiții asigură publicarea raportului anual. Comisia transmite raportul anual Parlamentului European și Consiliului.</p> <p>▼M9</p> <p>(12) Comisia adoptă acte de punere în aplicare privind normele detaliate ale funcționării fondului pentru</p>					
--	--	--	--	--	--

<p>modernizare. Actele de punere în aplicare respective se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 22a alineatul (2).</p> <p>▼M13</p>					
<p><i>Articolul 10e</i></p> <p>Mecanismul de redresare și reziliență</p> <p>(1) Ca măsură extraordinară și unică, până la 31 august 2026, certificatele scoase la licitație în temeiul alineatelor (2) și (3) de la prezentul articol se scot la licitație până când cuantumul total al veniturilor obținute din astfel de licitații ajunge la 20 de miliarde EUR. Respectivele venituri sunt puse la dispoziția Mecanismului de redresare și reziliență instituit prin Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului (²⁴) și se execută în conformitate cu dispozițiile regulamentului respectiv.</p> <p>(2) Prin derogare de la articolul 10a alineatul (8), până la 31 august 2026, o parte din certificatele menționate la alineatul respectiv se scot la licitație pentru a sprijini obiectivele prevăzute la articolul 21c alineatul (3) literele (b)-(f) din Regulamentul (UE) 2021/241, până când cuantumul veniturilor obținute din astfel de licitații ajunge la 12 miliarde EUR.</p> <p>(3) Până la 31 august 2026, se scot la licitație un număr de certificate din cantitatea care altfel ar fi licitată de la 1 ianuarie 2027 până la 31 decembrie 2030 de statele membre în temeiul articolului 10 alineatul (2) litera (a), pentru a sprijini obiectivele prevăzute la articolul 21c alineatul (3) literele (b)-(f) din Regulamentul (UE) 2021/241, până când cuantumul veniturilor obținute din astfel de licitații ajunge la 8 miliarde EUR. Respectivele certificate se scot la licitație, în principiu, în volume anuale egale pe parcursul perioadei relevante.</p> <p>(4) Prin derogare de la articolul 1 alineatul (5a) din Decizia (UE) 2015/1814, până la 31 decembrie 2030, 27 de milioane de certificate nealocate din rezerva pentru stabilitatea pieței din numărul total de certificate care altfel ar fi invalidate, se utilizează pentru a sprijini inovarea, astfel cum se</p>		<p>Incompatibil</p>		<p>Republica Moldova nu a transpus prevederile referitoare la sistemul de comercializare a cotelor de emisii de gaze cu efect de seră, dar intenționează să le transpună și să instituie un sistem regional de comercializare a cotelor, care va fi instituit de către Comunitatea Energetică.</p>	

<p>menționează la articolul 10a alineatul (8) primul paragraf din prezenta directivă.</p> <p>(5) Comisia se asigură că certificatele care vor fi licitate în temeiul alineatelor (2) și (3), inclusiv, după caz, cele pentru plățile de prefinanțare, în conformitate cu articolul 21d din Regulamentul (UE) 2021/241, sunt scoase la licitație în conformitate cu principiile și modalitățile prevăzute la articolul 10 alineatul (4) din prezenta directivă și în conformitate cu articolul 24 din Regulamentul (UE) nr. 1031/2010 al Comisiei (²⁵), pentru a se asigura o cantitate adecvată de resurse din fondul pentru inovare în perioada cuprinsă între 2023 și 2026. Perioada de licitare menționată la prezentul articol se revizuieste la un an de la începerea sa, în funcție de impactul licitației prevăzute la prezentul articol asupra pieței carbonului și asupra prețului carbonului.</p> <p>(6) BEI este adjudecătorul pentru certificatele care urmează să fie scoase la licitație în temeiul prezentului articol pe platforma de licitație desemnată în temeiul articolului 26 alineatul (1) din Regulamentul (UE) nr. 1031/2010 și îi furnizează Comisiei veniturile obținute din licitații.</p> <p>(7) Veniturile obținute din licitarea certificatelor constituie venituri alocate externe, în conformitate cu articolul 21 alineatul (5) din Regulamentul (UE, Euratom) 2018/1046 al Parlamentului European și al Consiliului (²⁶).</p> <p>▼M15</p>					
<p><i>Articolul 10f</i></p> <p>Principiul de „a nu prejudicia în mod semnificativ”</p> <p>Începând din 1 ianuarie 2025, statele membre beneficiare și Comisia utilizează veniturile provenite din licitarea certificatelor destinate Fondului pentru inovare în temeiul articolului 10a alineatul (8) din prezenta directivă și a certificatelor menționate la articolul 10 alineatul (1) al treilea și al patrulea paragraf din prezenta directivă, în conformitate cu criteriile de „a nu prejudicia în mod semnificativ” prevăzute la articolul 17 din Regulamentul (UE) 2020/852, în cazul în care astfel de venituri sunt utilizate pentru o activitate economică pentru care au fost</p>		Incompatibil		Republica Moldova nu a transpus prevederile referitoare la sistemul de comercializare a cotelor de emisii de gaze cu efect de seră, dar intenționează să le transpună și să	

<p>stabilite criteriile tehnice de examinare pentru a stabili dacă o activitate economică prejudiciază în mod semnificativ unul sau mai multe dintre obiectivele de mediu relevante în temeiul articolului 10 alineatul (3) litera (b) din regulamentul respectiv.</p> <p>▼M4</p>				<p>instituie un sistem regional de comercializare a cotelor, care va fi instituit de către Comunitatea Energetică.</p> <p>Prevederile de „a nu prejudicia în mod semnificativ” a fost transpus în Legea nr.00/2024 privind acțiunile climatice.</p>	
<p style="text-align: center;"><i>Articolul 11</i></p> <p>Măsuri naționale de punere în aplicare</p> <p>(1) Fiecare stat membru publică și prezintă Comisiei, până la 30 septembrie 2011, lista instalațiilor de pe teritoriul său care intră sub incidența prezentei directive, precum și certificatele alocate cu titlu gratuit fiecărei instalații de pe teritoriul său, calculate în conformitate cu normele menționate la articolul 10a alineatul (1) și la articolul 10c.</p> <p>▼M9</p> <p>Până la 30 septembrie 2019, se transmite lista instalațiilor reglementate prin prezenta directivă pentru perioada de cinci ani care începe la 1 ianuarie 2021, iar listele pentru fiecare perioadă următoare de cinci ani se transmit ulterior o dată la cinci ani. Fiecare listă include informații privind activitatea de producție, transferurile de căldură și gaze, producția de energie electrică și emisiile la nivel de subinstalație din cursul celor cinci ani calendaristici care precedă transmiterea listei. Alocările cu titlu gratuit se acordă numai instalațiilor pentru care se furnizează astfel de informații.</p> <p>▼C5</p>	<p>8.Operatorul de aeronave, certificat în conformitate cu art.19 din Codul Aerian nr.301/2017, monitorizează și raportează emisiile care provin din activități de aviație pentru toate zborurile incluse în Anexa nr. 1 din Legea nr.00/2024 privind acțiunile climatice care sunt efectuate de către operatorul de aeronave pe perioada de raportare prevăzută la pct.10.</p>	<p>Parțial compatibil</p>		<p>Prevederile referitoare la elaborarea listei instalațiilor sunt transpuse în Legea nr.00/2024 privind acțiunile climatice</p> <p>Republica Moldova nu a transpus prevederile referitoare la sistemul de comercializare a cotelor de emisii de gaze cu efect de seră, dar intenționează să le transpună și să</p>	

<p>(2) Până la data de ►M15 30 June◄ a fiecărui an, autoritățile competente eliberează cantitatea de certificate care urmează să fie alocate pentru anul respectiv, calculată în conformitate cu articolele 10, 10a și 10c.</p> <p>(3) Statele membre nu pot aloca certificate cu titlu gratuit în temeiul alineatului (2) instalațiilor a căror înscriere în lista menționată la alineatul (1) a fost respinsă de către Comisie.</p> <p>▼M2</p>				<p>institue un sistem regional de comercializare a cotelor, care va fi instituit de către Comunitatea Energetică.</p>	
<p style="text-align: center;">CAPITOLUL IV</p> <p>▼M15 DISPOZIȚII APLICABILE AVIAȚIEI, TRANSPORTULUI MARITIM ȘI INSTALAȚIILOR STAȚIONARE</p> <p>▼C5 <i>Articolul 11a</i></p> <p>Utilizarea de CER și de ERU rezultate din activități de proiect în cadrul ►M9 EU ETS◄ intrării în vigoare a unui acord internațional privind schimbările climatice</p> <p>▼M14</p> <p>(5) Sub rezerva alineatelor (2) și (3) din prezentul articol, operatorii de aeronave care dețin un certificat de operator aerian eliberat de un stat membru sau care sunt înregistrați într-un stat membru, inclusiv în regiunile ultraperiferice, teritoriile dependente și teritoriile statului membru respectiv, pot utiliza următoarele unități pentru a-și îndeplini obligațiile de anulare a unităților în ceea ce privește cantitatea notificată în temeiul articolului 12 alineatul (6), astfel cum se prevede la articolul 12 alineatul (9);</p> <p>(a) credite autorizate de părțile participante la mecanismul instituit în temeiul articolului 6 alineatul (4) din Acordul de la Paris;</p> <p>(b) credite autorizate de părțile participante la programele de creditare care au fost considerate eligibile de către Consiliul OACI, astfel cum au fost identificate în actul de punere în aplicare adoptat în temeiul alineatului (8);</p>		<p>Incompatibil</p>		<p>Republica Moldova nu a transpus prevederile referitoare la sistemul de comercializare a cotelor de emisii de gaze cu efect de seră, dar intenționează să le transpună și să institue un sistem regional de comercializare a cotelor, care va fi instituit de către Comunitatea Energetică.</p>	

<p>(c) credite autorizate de părți la acorduri în temeiul alineatului (5);</p> <p>(d) credite acordate pentru proiecte la nivelul Uniunii în temeiul articolului 24a.</p> <p>(6) Unitățile menționate la alineatul (1) literele (a) și (b) pot fi utilizate dacă sunt îndeplinite următoarele condiții:</p> <p>(a) provin dintr-un stat care este parte la Acordul de la Paris în momentul utilizării;</p> <p>(b) provin dintr-un stat care este menționat în actul de punere în aplicare adoptat în temeiul articolului 25a alineatul (3) ca participând la Schema OACI de compensare și de reducere a emisiilor de carbon pentru aviația internațională (CORSIA). Această condiție nu se aplică emisiilor generate înainte de 2027 și nici țărilor cel mai puțin dezvoltate și statelor insulare mici în curs de dezvoltare, astfel cum sunt definite de Organizația Națiunilor Unite, cu excepția statelor al căror PIB pe cap de locuitor este egal sau mai mare decât media Uniunii.</p> <p>(7) Unitățile menționate la alineatul (1) literele (a), (b) și (c) pot fi utilizate dacă există mecanisme de autorizare de către părțile participante, dacă se efectuează ajustări în timp util ale raportării emisiilor antropice de la surse și a absorbțiilor de către absorbanți care fac obiectul contribuțiilor stabilite la nivel național ale părților participante și dacă se evită dubla contabilizare și creșterea netă a emisiilor globale.</p> <p>Comisia adoptă acte de punere în aplicare prin care stabilește cerințe detaliate pentru mecanismele menționate la primul paragraf de la prezentul alineat, care pot include cerințe de raportare și de înregistrare, precum și pentru enumerarea statelor sau a programelor care aplică mecanismele respective. Mecanismele respective țin seama de flexibilitatea acordată țărilor cel mai puțin dezvoltate și statelor insulare mici în curs de dezvoltare în conformitate cu alineatul (2) de la prezentul articol. Actele de punere în</p>					
--	--	--	--	--	--

aplicare respective se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 22a alineatul (2).

[▼M14](#) _____

[▼C5](#)

- (5) În măsura în care operatorii nu au epuizat CER și ERU autorizate de statele membre pentru operatori sau operatori de aeronave pentru perioada 2008-2012, sau în cazul în care s-a acordat dreptul de a utiliza credite în temeiul alineatului (8) și în eventualitatea în care negocierile pentru un acord internațional privind schimbările climatice nu se încheie până la 31 decembrie 2009, creditele provenind din proiecte sau alte activități de reducere a emisiilor pot fi utilizate în ►M9 EU ETS ◀ în conformitate cu acordurile încheiate cu țări terțe în care se precizează nivelurile de utilizare. În conformitate cu aceste acorduri, operatorii pot utiliza creditele din activitățile de proiect desfășurate în țări terțe pentru a-și respecta obligațiile care le revin în cadrul ►M9 EU ETS ◀ .
- (6) Acordurile menționate la alineatul (5) prevăd utilizarea în ►M9 EU ETS ◀ a creditelor provenind din tipurile de proiecte care au fost eligibile pentru utilizare în cadrul ►M9 EU ETS ◀ în perioada 2008-2012, inclusiv din tehnologii legate de energiile din surse regenerabile sau de eficiența energetică, care promovează transferul tehnologic și dezvoltarea durabilă. De asemenea, acordurile respective prevăd utilizarea unor credite provenind din proiecte în care valoarea de referință utilizată este inferioară nivelului prevăzut pentru alocarea de certificate cu titlu gratuit în temeiul măsurilor menționate la articolul 10a sau inferioară nivelurilor prevăzute de legislația comunitară.
- (7) Începând cu 1 ianuarie 2013, din momentul încheierii unui acord internațional privind schimbările climatice, sunt acceptate în ►M9 EU ETS ◀ numai creditele din proiecte provenind din țări terțe care au ratificat acordul respectiv.

[▼M9](#) _____

<p>▼M14</p> <p>(8) Comisia adoptă acte de punere în aplicare care enumeră unitățile care au fost considerate eligibile de către Consiliul OACI și care îndeplinesc condițiile prevăzute la alineatele (2) și (3) de la prezentul articol. De asemenea, Comisia adoptă acte de punere în aplicare pentru a actualiza lista respectivă, după caz. Actele de punere în aplicare respective se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 22a alineatul (2).</p>					
<p>▼M1</p> <p><i>Articolul 11b</i></p> <p>Activități bazate pe proiecte</p> <p>(1) Statele membre iau toate măsurile necesare pentru ca nivelurile de referință, definite de deciziile ulterioare adoptate în temeiul CCONUSC sau al Protocolului Kyoto, stabilite pentru activitățile bazate pe proiecte care sunt întreprinse în țările care au semnat un tratat de aderare la Uniune, să fie perfect compatibile cu acquis-ul comunitar, inclusiv cu derogările provizorii prevăzute de tratatul de aderare menționat anterior.</p> <p>▼M4</p> <p>►M9 Uniunea și statele sale membre autorizează activități de proiect numai în cazul în care toți participanții la proiect își au sediul fie într-o țară care a încheiat acordul internațional referitor la aceste proiecte, fie într-o țară sau unitate administrativă subfederală sau regională legată de ►M9 EU ETS ◀ în temeiul articolului 25.</p> <p>▼M1</p> <p>(2) Sub rezerva dispozițiilor alineatelor (3) și (4), statele membre, în care activitățile bazate pe proiecte sunt puse în aplicare, urmăresc ca nici o URE sau REC să nu fie eliberată pentru o reducere sau o limitare a emisiilor de gaze cu efect de seră ale ►M2 activităților ◀ care intră sub incidența prezentei directive.</p> <p>(3) Până la 31 decembrie 2012, pentru activitățile bazate pe proiecte IJ și MDP care reduc sau limitează în mod direct emisiile unei instalații care intră în sfera de aplicare a prezentei directive, nu pot fi</p>		Incompatibil		Republica Moldova nu a transpus prevederile referitoare la sistemul de comercializare a cotelor de emisii de gaze cu efect de seră, dar intenționează să le transpună și să instituie un sistem regional de comercializare a cotelor, care va fi instituit de către Comunitatea Energetică.	

<p>eliberate URE sau REC decât în cazul în care un număr egal de cote este anulat de operatorul instalației în cauză.</p> <p>(4) Pană la 31 decembrie 2012, pentru activitățile bazate pe proiecte IJ și MDP care reduc sau limitează în mod indirect emisiile unei instalații care intră în sfera de aplicare a prezentei directive, nu pot fi eliberate URE sau REC decât în cazul în care un număr egal de cote este anulat în registrul național al statului membru de origine al URE sau al REC.</p> <p>(5) Statul membru care permite entităților private sau publice să participe la activități bazate pe proiecte rămâne responsabil de îndeplinirea obligațiilor sale care îi revin în temeiul CCONUSC și a Protocolului de la Kyoto și garantează că această participare este compatibilă cu orientările, modalitățile și procedurile aplicabile adoptate în temeiul CCONUSC sau a Protocolului de la Kyoto.</p> <p>(6) În cazul activităților bazate pe proiecte de producere de energie hidroelectrică cu o capacitate de producție care depășește 20 MW, statele membre se asigură, atunci când aprobă asemenea activități bazate pe proiecte, ca orientările și criteriile internaționale aplicabile, inclusiv cele conținute în raportul final din 2000 al Comisiei Mondiale a Barajelor „Baraje și dezvoltare: un nou cadru pentru luarea de decizii”, să fie respectate pe durata punerii în aplicare a unor asemenea activități bazate pe proiecte.</p> <p>▼C2</p>					
<p><i>Articolul 12</i></p> <p>Transferul, restituirea și anularea certificatelor</p> <p>(1) Statele membre garantează posibilitatea transferării certificatelor între:</p> <p>(a) persoane din cadrul ►M9 Uniunii ◄;</p> <p>(b) persoane din cadrul ►M9 Uniunii ◄ și persoane din țări terțe, în cazul în care astfel de certificate sunt recunoscute în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 25, fără alte restricții decât cele din prezenta directivă sau cele adoptate în temeiul acesteia.</p> <p>▼M4</p>	<p>Secțiunea a 3-a</p> <p>Linii directe pentru monitorizarea și raportarea emisiilor</p> <p>10.Operatorul instalației sau operator de aeronave este responsabil pentru monitorizarea și raportarea emisiilor de GES generate pe parcursul fiecărui an calendaristic, pentru întreaga perioadă de raportare a anului anterior.</p>	<p>Parțial compatibil</p>		<p>Republica Moldova nu a transpus prevederile referitoare la sistemul de comercializare a cotelor de emisii de gaze cu efect de seră, dar intenționează să le transpună și să instituie un sistem regional de</p>	

<p>(1a) Până la 31 decembrie 2010, Comisia verifică dacă piața certificatelor este suficient protejată de utilizările abuzive ale informațiilor confidențiale și de manipulările pieței și, după caz, prezintă propuneri care să asigure protecția necesară. Dispozițiile relevante ale Directivei 2003/6/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 28 ianuarie 2003 privind utilizările abuzive ale informațiilor confidențiale și manipulările pieței (<i>market abuse</i>)⁽²⁷⁾ pot fi utilizate, cu adaptările adecvate necesare aplicării în domeniul comerțului cu produse de bază.</p> <p>▼M15</p> <p>(2) Statele membre garantează recunoașterea certificatelor emise de o autoritate competentă din alt stat membru în scopul îndeplinirii de către un operator, un operator de aeronave sau o companie de transport maritim a obligațiilor prevăzute la alineatul (3).</p> <p>▼M15 —————</p> <p>▼M15</p> <p>(3) Statele membre, statele membre de administrare și autoritățile de administrare ale unei companii de transport maritim se asigură că, până la 30 septembrie a fiecărui an:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) operatorul fiecărei instalații restituie un număr de certificate care este egal cu totalul emisiilor instalației în cauză pe parcursul anului calendaristic anterior, potrivit verificării efectuate în conformitate cu articolul 15; (b) fiecare operator de aeronave restituie un număr de certificate care este egal cu totalul emisiilor sale pe parcursul anului calendaristic anterior, potrivit verificării efectuate în conformitate cu articolul 15; (c) fiecare companie de transport maritim restituie un număr de certificate care este egal cu totalul emisiilor sale pe parcursul anului calendaristic anterior, potrivit verificării efectuate în conformitate cu articolul 3ge. 				<p>comercializare a cotelor, care va fi instituit de către Comunitatea Energetică.</p>	
--	--	--	--	--	--

<p>Statele membre, statele membre de administrare și autoritățile de administrare ale unei companii de transport maritim se asigură că, ulterior, certificatele restituite în temeiul primului paragraf sunt anulate.</p> <p>▼M15</p> <p>(3-e) Prin derogare de la alineatul (3) primul paragraf litera (c), companiile de transport maritim pot restitui cu 5 % mai puține certificate decât emisiile lor verificate generate până la 31 decembrie 2030 de navele clasificate ca nave din clasa de gheață, cu condiția ca astfel de nave să aibă clasa de gheață IA sau IA Super sau o clasă de gheață echivalentă, stabilită pe baza Recomandării 25/7 a HELCOM.</p> <p>În cazul în care se restituie mai puține certificate în comparație cu emisiile verificate, odată ce diferența dintre emisiile verificate și certificatele restituite a fost stabilită pentru fiecare an, un volum de certificate corespunzător diferenței respective se anulează, în loc să fie scos la licitație în conformitate cu articolul 10.</p> <p>(3-d) Prin derogare de la alineatul (3) primul paragraf litera (c) de la prezentul articol și de la articolul 16, Comisia prevede, la cererea unui stat membru, prin intermediul unui act de punere în aplicare, că statele membre trebuie să considere cerințele prevăzute în dispozițiile respective ca fiind îndeplinite și că nu trebuie să ia nicio măsură împotriva companiilor de transport maritim în ceea ce privește emisiile generate până la 31 decembrie 2030 de călătoriile efectuate de navele de pasageri, altele decât navele de croazieră, și de navele de tip Ro-Ro, între un port al unei insule aflat sub jurisdicția statului membru solicitant respectiv, care nu are nicio legătură rutieră sau feroviară cu țărmul principal și cu o populație mai mică de 200 000 de locuitori permanenți conform celor mai recente date disponibile în 2022 și un port aflat sub jurisdicția aceluiași stat membru, precum și de activitățile desfășurate în cadrul unui port de astfel de nave în legătură cu astfel de călătorii. Comisia publică și actualizează permanent o listă a insulelor menționate la primul paragraf și a porturilor în cauză.</p> <p>(3-c) Prin derogare de la alineatul (3) primul paragraf litera (c) de la prezentul articol și de la articolul 16, la cererea comună a două state membre, dintre care unul nu are frontieră terestră cu un alt stat membru, iar celălalt stat membru este cel mai apropiat din punct de vedere geografic de statul membru care nu are frontieră terestră cu un alt stat</p>					
---	--	--	--	--	--

<p>membru, Comisia prevede prin intermediul unui act de punere în aplicare, că statele membre trebuie să ia în considerare că cerințele prevăzute în dispozițiile respective sunt îndeplinite și că nu trebuie să ia nicio măsură împotriva companiilor de transport maritim în ceea ce privește emisiile generate până la 31 decembrie 2030 de călătoriile efectuate de navele de pasageri sau de navele de tip Ro-Ro în cadrul unui contract transnațional de servicii publice sau al unei obligații transnaționale de serviciu public, prevăzute în cererea comună, care leagă cele două state membre și de activitățile desfășurate în cadrul unui port de astfel de nave în legătură cu astfel de călătorii.</p> <p>(3-b) Obligația de a restitui certificatele nu se aplică în cazul emisiilor generate până la 31 decembrie 2030 de călătoriile între un port situat într-o regiune ultraperiferică a unui stat membru și un port situat în același stat membru, inclusiv de călătoriile dintre porturile din interiorul unei regiuni ultraperiferice și de călătoriile între porturi situate în regiuni ultraperiferice ale aceluiași stat membru, precum și de activitățile desfășurate în cadrul unui port de astfel de nave în legătură cu astfel de călătorii.</p> <p>▼M15</p> <p>(3-a) În cazul în care este necesar și atât timp cât este necesar pentru a proteja integritatea de mediu a EU ETS, operatorilor, operatorilor de aeronave și companiilor de transport maritim din cadrul EU ETS li se interzice utilizarea certificatelor emise de un stat membru cu privire la care există obligații ale operatorilor, ale operatorilor de aeronave și ale companiilor de transport maritim care au devenit caduce. Actele delegate menționate la articolul 19 alineatul (3) trebuie să includă măsurile necesare în cazurile menționate în prezentul alineat.</p> <p>▼M4</p> <p>(3a) Obligația de a restitui certificatele nu se aplică în ceea ce privește emisiile care, conform verificărilor, sunt captate și transportate în vederea stocării permanente într-o instalație care dispune de un permis în vigoare, în conformitate cu Directiva 2009/31/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2009 privind stocarea geologică a dioxidului de carbon (²⁸).</p> <p>▼M15</p>					
--	--	--	--	--	--

<p>(3b) Obligația de restituire a certificatelor nu se aplică în ceea ce privește emisiile de gaze cu efect de seră care sunt considerate a fi fost captate și utilizate astfel încât acestea au devenit legate chimic permanent într-un produs pentru ca să nu intre în atmosferă în condiții normale de utilizare, inclusiv orice activitate normală care are loc după sfârșitul duratei de viață a produsului.</p> <p>Comisia adoptă acte delegate în conformitate cu articolul 23 pentru a completa prezenta directivă privind cerințele în baza cărora se consideră că gazele cu efect de seră au devenit legate chimic permanent astfel cum este menționat în primul paragraf de la prezentul alineat.</p> <p>▼M15</p> <p>(9) Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că certificatele sunt anulate în orice moment, la cererea persoanei care le deține. În cazul închiderii unei capacități de producție de energie electrică pe teritoriul lor ca urmare a unor măsuri naționale suplimentare, statele membre pot anula, și sunt încurajate să facă acest lucru, certificate din cantitatea totală de certificate pe care urmează să le scoată la licitație menționată la articolul 10 alineatul (2) până la un quantum corespunzător valorii medii a emisiilor verificate ale instalației în cauză pe parcursul unei perioade de cinci ani înainte de închidere. Statul membru în cauză informează Comisia în legătură cu o astfel de intenție de anulare sau cu motivele neanulării, în conformitate cu actele delegate adoptate în temeiul articolului 10 alineatul (4).</p> <p>▼M4</p> <p>(10) Alineatele (1) și (2) se aplică fără a aduce atingere articolului 10c.</p> <p>▼M14</p> <p>(11) În conformitate cu metodologia stabilită în actul de punere în aplicare menționat la alineatul (8) de la prezentul articol, statele membre calculează în fiecare an cerințele de compensare pentru anul calendaristic precedent în ceea ce privește zborurile înspre, dinspre și dintre statele care sunt enumerate în actul de punere în aplicare adoptat în temeiul articolului 25a alineatul (3) și în ceea ce</p>					
---	--	--	--	--	--

<p>privește zborurile dintre Elveția sau Regatul Unit și statele care sunt enumerate în actul de punere în aplicare adoptat în temeiul articolului 25a alineatul (3), și informează, până la data de 30 noiembrie a fiecărui an, operatorii de aeronave.</p> <p>În conformitate cu metodologia stabilită în actul de punere în aplicare menționat la alineatul (8) de la prezentul articol, statele membre calculează, de asemenea, totalul cerințelor finale de compensare pentru o anumită perioadă de conformitate cu CORSIA și, până la data de 30 noiembrie a anului care urmează ultimului an al perioadei de conformitate cu CORSIA corespunzătoare, informează operatorii de aeronave care îndeplinesc condițiile stabilite la al treilea paragraf de la prezentul alineat cu privire la cerințele respective.</p> <p>Statele membre informează operatorii de aeronave care îndeplinesc toate condițiile următoare cu privire la nivelul de compensare:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) operatorii de aeronave dețin un certificat de operator aerian eliberat de un stat membru sau sunt înregistrați într-un stat membru, inclusiv în regiunile ultraperiferice, teritoriile dependente și teritoriile statului membru respectiv; și (b) produc emisii anuale de CO₂ mai mari de 10 000 de tone, care provin din utilizarea de aeronave cu o masă maximă certificată la decolare mai mare de 5 700 kg, care efectuează zboruri incluse în anexa I, altele decât cele care pleacă și care sosesc în același stat membru, inclusiv regiunile ultraperiferice ale aceluiași stat membru, începând din 1 ianuarie 2021. <p>În sensul primului paragraf litera (b), nu se iau în considerare emisiile de CO₂ generate de următoarele tipuri de zboruri:</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) zboruri de stat; (ii) zboruri umanitare; (iii) zboruri medicale; (iv) zboruri militare; (v) zboruri de stingere a incendiilor; (vi) zboruri anterioare sau ulterioare unui zbor umanitar, medical sau de stingere a incendiilor, cu condiția ca astfel de zboruri să fi fost efectuate cu aceeași aeronavă și să fi fost necesare pentru 					
---	--	--	--	--	--

<p>îndeplinirea activităților umanitare, medicale sau de stingere a incendiilor aferente sau pentru re poziționarea aeronavei după îndeplinirea activităților respective în vederea următoarei sale activități.</p> <p>▼M12</p> <p>(12) Până la intrarea în vigoare a unui act legislativ de modificare a prezentei directive în ceea ce privește contribuția sectorului aviației la obiectivul Uniunii de reducere a emisiilor la nivelul întregii economii și de punere în aplicare în mod corespunzător a unei măsuri globale bazate pe piață și în cazul în care perioada de transpunere a unui astfel de act legislativ nu a expirat până la 30 noiembrie 2023, iar factorul de creștere sectorială (SGF) pentru emisiile din 2022, care urmează să fie publicat de OACI, este egal cu zero, statele membre notifică operatorilor de aeronave, până la 30 noiembrie 2023, faptul că, pentru anul 2022, cerințele lor de compensare, în înțelesul punctului 3.2.1 din standardele și practicile recomandate pentru CORSIA ale OACI, sunt egale cu zero.</p> <p>▼M14</p> <p>(13) Calcularea cerințelor de compensare menționate la alineatul (6) de la prezentul articol în sensul schemei CORSIA se efectuează pe baza unei metodologii care urmează să fie stabilită de Comisie pentru zborurile înspre, dinspre și dintre statele care sunt enumerate în actul de punere în aplicare adoptat în temeiul articolului 25a alineatul (3), precum și pentru zborurile dintre Elveția sau Regatul Unit și statele care sunt enumerate în actul de punere în aplicare adoptat în temeiul articolului 25a alineatul (3).</p> <p>Comisia adoptă acte de punere în aplicare pentru a preciza metodologia de calculare a cerințelor de compensare pentru operatorii de aeronave menționați la primul paragraf de la prezentul alineat.</p> <p>Actele de punere în aplicare respective detaliază în special aplicarea cerințelor care decurg din dispozițiile relevante ale prezentei directive, în special din articolele 3c, 11a, 12 și 25a, și, în măsura în care este posibil în lumina dispozițiilor aplicabile ale prezentei directive, din standardele</p>					
--	--	--	--	--	--

<p>internaționale și practicile recomandate privind protecția mediului pentru CORSIA (denumite în continuare „standardele și practicile recomandate pentru CORSIA”). Actele de punere în aplicare respective se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 22a alineatul (2). Primul astfel de act de punere în aplicare se adoptă până la 30 iunie 2024.</p> <p>(14) Operatorii de aeronave care dețin un certificat de operator aerian eliberat de un stat membru sau care sunt înregistrați într-un stat membru, inclusiv în regiunile ultraperiferice, teritoriile dependente și teritoriile statului membru respectiv, anulează unitățile menționate la articolul 11a numai în ceea ce privește cantitatea notificată de statul membru respectiv, în conformitate cu alineatul (6), referitor la perioada de conformitate cu CORSIA relevantă. Anularea are loc până la 31 ianuarie 2025 pentru emisiile din perioada 2021-2023 și până la 31 ianuarie 2028 pentru emisiile din perioada 2024-2026.</p> <p>▼M9</p>					
<p><i>Articolul 13</i></p> <p>Valabilitatea certificatelor</p> <p>CertIFICATELE emise începând cu 1 ianuarie 2013 sunt valabile o perioadă nelimitată. Certificatele emise începând cu 1 ianuarie 2021 includ o mențiune care indică în ce perioadă de zece ani, începând cu 1 ianuarie 2021, au fost eliberate și sunt valabile pentru emisiile generate începând cu primul an din perioada respectivă.</p> <p>▼M4</p>		Incompatibil		Republica Moldova nu a transpus prevederile referitoare la sistemul de comercializare a cotelor de emisii de gaze cu efect de seră, dar intenționează să le transpună și să instituie un sistem regional de comercializare a cotelor, care va fi instituit de către Comunitatea Energetică.	

<p style="text-align: center;"><i>Articolul 14</i></p> <p>Monitorizarea și raportarea emisiilor</p> <p>▼M9</p> <p>(1) ► M15 Comisia adoptă acte de punere în aplicare privind modalitățile detaliate de monitorizare și raportare a emisiilor și, după caz, a datelor aferente activităților enumerate în anexa I la prezenta directivă, precum și a efectelor aviației, altele decât cele legate de CO₂ pe rutele pentru care se raportează emisii în temeiul prezentei directive, care se bazează pe principiile de monitorizare și raportare prevăzute în anexa IV la prezenta directivă și pe cerințele prevăzute la alineatele (2) și (5) de la prezentul articol. Actele de punere în aplicare respective precizează, de asemenea, potențialul de încălzire globală al fiecărui gaz cu efect de seră și țin seama de cunoștințele științifice actualizate privind efectele altor emisii decât cele de CO₂ generate de aviație în cadrul cerințelor de monitorizare și raportare a emisiilor și a efectelor lor, inclusiv a efectelor aviației, altele decât cele legate de CO₂. Actele de punere în aplicare respective reglementează aplicarea criteriilor de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră pentru utilizarea biomasei stabilite prin Directiva (UE) 2018/2001, cu toate ajustările necesare în ceea ce privește aplicarea în temeiul prezentei directive, pentru ca unei astfel de biomase să i se aplice un factor de emisie zero. Acestea precizează modalitatea de contabilizare a stocării emisiilor generate dintr-o combinație de surse cu factor de emisie zero și surse cărora nu li se aplică un factor de emisie zero. De asemenea, actele respective precizează modalitatea de contabilizare a emisiilor generate de combustibili de origine nebiologică produși din surse regenerabile și de combustibili pe bază de carbon reciclat, asigurându-se că astfel de emisii sunt contabilizate și evitându-se dubla contabilizare. ◀</p> <p>Actele de punere în aplicare respective se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 22a alineatul (2).</p> <p>▼M4</p>	<p style="text-align: center;">I. DISPOZIȚII GENERALE</p> <p style="text-align: center;">Secțiunea 1</p> <p style="text-align: center;">Scopul și domeniul de aplicare</p> <p>1.Scopul prezentului Regulament privind monitorizarea, raportarea și verificarea emisiilor de gaze cu efect de sera de la instalațiile staționare și activitățile din domeniul aviației (în continuare – Regulament) constă în instituirea cadrului juridic privind reglementarea procesului de monitorizare, raportare și verificare a emisiilor de gaze cu efect de seră, care provin din activitățile instalațiilor staționare și din domeniul aviației enumerate în Anexa nr.1 din Legea nr.00/2024 privind acțiunile climatice.</p> <p>2.În contextul prezentului Regulament, mecanismul de monitorizare, raportare și verificare a emisiilor de gaze cu efect de seră are următoarele obiective:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) asigurarea monitorizării și raportării complete, transparente, exacte, coerente, comparabile în timp și integrale a gazelor cu efect de seră legate de activitățile enumerate în Anexa nr.1 din Legea nr.00/2024 privind acțiunile climatice, precum și monitorizării și raportării datelor tonă-kilometru legate de activitățile de aviație, stabilite în planul de monitorizare (în continuare – PM); 2) monitorizarea emisiilor de gaze cu efect de seră (în continuare – GES) se efectuează conform PM aprobat de către Agenția de Mediu, care se adaptează specificului și funcționării instalației sau a activității de aviație reglementate. 3) raportarea emisiilor de GES de către operatorul sau operatorul de aeronave prin elaborarea raportului anual privind emisiile de GES (în continuare – RAE), verificat de verificator acreditat în temeiul art. 49 și art.51 Legii nr.00/2024 privind acțiunile climatice; 4) verificarea fiabilității, credibilității și acurateței datelor de monitorizare și informațiilor raportate cu privire la emisii de GES și a datelor tonă-kilometru generate 	<p>Parțial compatibil</p>		<p>Republica Moldova nu a transpus prevederile referitoare la sistemul de comercializare a cotelor de emisii de gaze cu efect de seră, dar intenționează să le transpună și să instituie un sistem regional de comercializare a cotelor, care va fi instituit de către Comunitatea Energetică.</p>	<p>Ministerul Mediului</p> <p>Agenția de Mediu</p>
---	---	---------------------------	--	--	--

<p>(2) ►M9Actele◀menționate la alineatul (1) țin seama de datele științifice cele mai exacte și actualizate care sunt disponibile, în special de datele IPCC, și pot include, de asemenea, dispoziții care îi obligă pe operatori să raporteze emisiile aferente producerii de bunuri fabricate de industriile mari consumatoare de energie care pot fi expuse concurenței internaționale. De asemenea,►M9actele◀în cauză pot să prevadă verificarea independentă a acestor informații.</p> <p>Aceste cerințe pot include raportarea emisiilor provenite din producerea de energie electrică aflate sub incidența►M9EU ETS◀și legate de producerea unor astfel de bunuri.</p> <p>(3) Statele membre se asigură că fiecare operator al unei instalații sau un operator de aeronave monitorizează și raportează autorității competente emisiile instalației în cauză produse pe parcursul fiecărui an calendaristic sau, de la 1 ianuarie 2010, ale aeronavei al cărui operator este, după încheierea anului respectiv, în conformitate cu ►M9 actele◀menționate la alineatul (1).</p> <p>(4) ►M9Actele ◀menționate la alineatul (1) pot include cerințe cu privire la utilizarea unor sisteme automate și a unor formate de schimb de date pentru a armoniza comunicarea dintre operator, verficator și autoritățile competente în ceea ce privește planul de monitorizare, raportul anual privind emisiile și activitățile de verificare.</p> <p>▼M14</p> <p>(5) Operatorii de aeronave raportează o dată pe an cu privire la alte efecte ale aviației decât emisiile de CO₂, care au loc începând din 1 ianuarie 2025. În acest scop, Comisia adoptă, până la 31 august 2024, un act de punere în aplicare în temeiul alineatului (1), pentru a include într-un cadru de monitorizare, raportare și verificare și alte efecte ale aviației decât emisiile de CO₂. Cadrul de monitorizare, raportare și verificare respectiv conține cel puțin datele disponibile privind traiectoria tridimensională a aeronavelor, precum și umiditatea și temperatura ambientale, pentru a permite obținerea unui echivalent de CO₂ per zbor.</p>	<p>începând cu 1 ianuarie 2024, precum și datelor relevante pentru actualizarea criteriilor de referință <i>ex ante</i>, în sprijinul procedurilor de control al calității și de asigurare a calității, furnizând informații pe care un operator sau un operator de aeronave le poate folosi pentru a-și îmbunătăți performanța în ceea ce privește monitorizarea și raportarea emisiilor;</p> <p>5) informarea publicului cu privire la rezultatele monitorizării și raportării și verificării datelor.</p> <p>II. MONITORIZAREA EMISIILOR DE GAZE CU EFECT DE SERĂ</p> <p>Secțiunea 1</p> <p>Monitorizarea emisiilor de GES din instalațiile industriale și din activitățile de aviație</p> <p>6.Agenția de Mediu emite autorizația integrată de mediu conform art.12 din Legea nr.227/2022 privind emisiile industriale întregii instalații sau o secțiune a acesteia pentru activitățile enumerate în Anexa nr. 1 din Legea nr.00/2024 privind acțiunile climatice, după ce verifică dacă operatorul instalațiilor staționare are capacitatea de a monitoriza și raporta aceste emisii corespunzător.</p> <p>7.Agenția de Mediu eliberează autorizația integrată de mediu pentru o singură instalație sau mai multe amplasate pe același teritoriu, toate sub administrarea aceluiași operator, care conține următoarele componente:</p> <p>6) numele și adresa operatorului;</p> <p>7) descriere a activităților și a emisiilor instalației;</p> <p>8) materiilor prime și auxiliare a căror utilizare este posibil să conducă la emisii de GES;</p> <p>9) un plan de monitorizare care respectă cerințele prevăzute la pct.12-19;</p> <p>10) cerințele de raportare prevăzute la pct.274-287.</p> <p>8.Operatorul de aeronave, certificat în conformitate cu art.19 din Codul Aerian nr.301/2017, monitorizează și raportează emisiile care provin din activități de aviație pentru toate zborurile incluse în Anexa nr. 1 din Legea nr.00/2024 privind acțiunile climatice</p>				
--	--	--	--	--	--

<p>Comisia asigură, în funcție de resursele disponibile, disponibilitatea unor instrumente care să faciliteze și, în măsura posibilului, să automatizeze monitorizarea, raportarea și verificarea, pentru a reduce la minimum eventualele sarcini administrative.</p> <p>Începând din 1 ianuarie 2025, statele membre se asigură că fiecare operator de aeronave monitorizează și raportează autorității competente, după sfârșitul fiecărui an, alte efecte decât emisiile de CO₂ produse de fiecare aeronavă pe care o exploatează în fiecare an calendaristic, în conformitate cu actele de punere în aplicare menționate la alineatul (1).</p> <p>Începând cu 2026, Comisia prezintă anual, ca parte a raportului menționat la articolul 10 alineatul (5), un raport cu privire rezultatele aplicării cadrului de monitorizare, raportare și verificare menționat la primul paragraf de la prezentul alineat.</p> <p>Până la 31 decembrie 2027, pe baza rezultatelor aplicării cadrului de monitorizare, raportare și verificare pentru alte efecte ale aviației decât emisiile de CO₂, Comisia prezintă un raport și, după caz și în urma efectuării prealabile a unei evaluări a impactului, o propunere legislativă, pentru a atenua alte efecte ale aviației decât emisiile de CO₂ prin extinderea domeniului de aplicare al EU ETS, astfel încât să includă și alte efecte ale aviației decât emisiile de CO₂.</p> <p>(6) Comisia publică cel puțin următoarele date agregate referitoare la emisiile anuale generate de activitățile de aviație, raportate statelor membre sau transmise Comisiei în conformitate cu Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2018/2066 al Comisiei ⁽²⁹⁾ și cu articolul 7 din Regulamentul delegat (UE) 2019/1603 al Comisiei⁽³⁰⁾, în termen de cel mult trei luni de la termenul de raportare respectiv și într-un mod ușor de utilizat:</p> <p>(11a) pentru fiecare pereche de aerodromuri din cadrul SEE:</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) emisiile generate de toate zborurile; (ii) numărul total de zboruri; (iii) numărul total de pasageri; (iv) tipurile de aeronave; 	<p>care sunt efectuate de către operatorul de aeronave pe perioada de raportare prevăzută la pct.10.</p> <p>9.Operatorul de aeronave clasifică toate zborurile unui an calendaristic pe baza orei de plecare, exprimată în ora universală coordonată.</p>				
--	---	--	--	--	--

<p>(11a) pentru fiecare operator de aeronave:</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) date privind emisiile generate de zborurile în interiorul SEE, de zborurile care pleacă din SEE, de zborurile care sosesc în SEE și de zborurile între două țări terțe, defalcate pe perechi de state, și date privind emisiile care fac obiectul obligației de anulare a unităților de emisii eligibile în cadrul CORSIA; (ii) volumul cerințelor de compensare, calculat în conformitate cu articolul 12 alineatul (8); (iii) valoarea și tipul de credite în temeiul articolului 11a utilizate pentru a respecta cerințele de compensare ale operatorului de aeronave menționate la punctul (ii) de la prezenta literă; (iv) cantitatea și tipul de combustibili utilizați pentru care factorul de emisie este egal cu zero în temeiul prezentei directive sau care conferă operatorului de aeronave dreptul de a primi certificate în temeiul articolului 3c alineatul (6). <p>Pentru literele (a) și (b) de la primul paragraf, în circumstanțe specifice în care un operator de aeronave își desfășoară activitatea pe un număr foarte limitat de perechi de aerodromuri sau într-un număr foarte limitat de perechi de state care fac obiectul cerințelor de compensare sau într-un număr foarte limitat de perechi de state care nu fac obiectul cerințelor de compensare, operatorul de aeronave respectiv poate solicita statului membru de administrare să nu publice astfel de date la nivelul operatorului de aeronave, explicând de ce divulgarea acestor date poate fi considerată ca aducând prejudicii intereselor sale comerciale. Pe baza solicitării respective, statul membru de administrare poate solicita Comisiei să publice datele respective la un nivel de</p>					
---	--	--	--	--	--

<p>agregare superior. Comisia decide cu privire la această solicitare.</p> <p>▼ M2</p>					
<p>▼ M4</p> <p style="text-align: center;"><i>Articolul 15</i></p> <p style="text-align: center;">Verificare și acreditare</p> <p>▼ M2</p> <p>Statele membre se asigură că rapoartele prezentate de operatori și de operatorii de aeronave în temeiul articolului 14 alineatul (3) sunt verificate în conformitate cu criteriile prevăzute în anexa V și cu orice norme detaliate adoptate de Comisie în conformitate cu prezentul articol și că autoritatea competentă este informată în acest sens.</p> <p>Statele membre se asigură că un operator sau un operator de aeronave al cărui raport nu a fost considerat satisfăcător în urma verificării efectuate în conformitate cu criteriile prevăzute în anexa V și cu orice norme detaliate adoptate de Comisie în conformitate cu prezentul articol până la data de 31 martie a fiecărui an pentru emisiile din anul anterior nu mai poate transfera cote decât după ce un raport al operatorului sau al operatorului de aeronave în cauză este declarat satisfăcător în urma verificării.</p> <p>▼ M9</p> <p>Comisia adoptă acte de punere în aplicare privind verificarea rapoartelor referitoare la emisii pe baza principiilor menționate în anexa V și privind acreditarea și supravegherea verificatorilor. Comisia poate adopta și acte de punere în aplicare privind verificarea rapoartelor prezentate de operatorii de aeronave în temeiul articolului 14 alineatul (3) și a cererilor depuse în temeiul articolelor 3e și 3f, inclusiv privind procedurile de verificare care trebuie să fie utilizate de verificatori. Aceasta precizează condițiile de acreditare și retragere a acreditărilor, precum și de recunoaștere reciprocă și evaluare colegială a organismelor de acreditare, după caz.</p> <p>Actele de punere în aplicare respective se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 22a alineatul (2).</p> <p>▼ M4</p>	<p style="text-align: center;">VII. VERIFICAREA</p> <p style="text-align: center;">Secțiunea 1</p> <p style="text-align: center;">Cadrul general de verificare</p> <p>293.Verificatorul efectuează verificarea în temeiul art.00 din Legea nr.00/2024 privind acțiunile, cu scopul de a elabora un raport de verificare conform cerințelor prevăzute în Anexa nr.11, care asigură, într-un mod rezonabil, că raportul operatorului sau al operatorului de aeronave nu conține inexactități materiale.</p> <p>294.Verificatorul planifică și efectuează verificarea cu scepticism profesional, recunoscând faptul că pot exista circumstanțe care să determine prezența unor inexactități materiale în informațiile din raportul operatorului sau al operatorului de aeronave.</p> <p>295.Verificatorul acționează în interes public, este independent de operator sau operator de aeronave și este imparțial în desfășurarea activităților de verificare conform cerințelor prevăzute în Regulamentul privind acreditarea și cerințele aplicabile verificatorilor emisiilor de gaze cu efect de sera, aprobat de Guvern.</p> <p>296.Pe parcursul verificării, verificatorul efectuează examinarea următoarelor rapoarte:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) raport anual de emisii prezentat de operator, sau 2) raport privind datele tonă-kilometru prezentat de operatorul de aeronave. <p>297.Pe parcursul verificării, verificatorul evaluează următoarele:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) raportul operatorului sau al operatorului de aeronave este complet și îndeplinește cerințele prevăzute în Anexa nr.10; 2) cerințele autorizației integrate de mediu deținută de operator și PM aprobat de Agenția de Mediu, în cazul în care se verifică RAE al unui operator sau raportul privind datele tonă-kilometru al unui operator de aeronave; 	<p>Parțial compatibil</p>		<p>Prevederile vor fi transpuse în Regulamentul privind acreditarea și cerințele aplicabile verificatorilor emisiilor de gaze cu efect de sera, aprobat de Guvern.</p>	<p>Ministerul Mediului</p> <p>Agenția de Mediu</p> <p>MOLDAC</p>

	<p>3) datele din raportul operatorului sau al operatorului de aeronave nu conțin inexactități materiale;</p> <p>4) informații în sprijinul activităților privind fluxul de date, al sistemului de control și al procedurilor asociate ale operatorului sau ale operatorului de aeronave, cu scopul de a îmbunătăți performanța monitorizării și a raportării acestora.</p> <p>298.Verificatorul obține dovezi clare și obiective din partea operatorului sau a operatorului de aeronave care să ateste emisiile agregate sau datele tonă-kilometru, luând în considerare toate celelalte informații furnizate în raportul operatorului sau al operatorului de aeronave în conformitate cu prevederile pct.297 sbp.3).</p> <p>299.În cazul în care verificatorul constată că un operator sau un operator de aeronave nu respectă prevederile privind monitorizarea din prezentul Regulament, această neregulă se include în raportul de verificare, chiar dacă PM a fost aprobat de Agenția de Mediu.</p> <p>300.În caz în care planul de monitorizare nu a fost aprobat de Agenția de Mediu conform pct.12-18, dacă acesta este incomplet sau dacă au fost operate, în perioada de raportare, modificări semnificative constatate prin aplicarea procedurilor analitice și aceste modificări nu au fost aprobate de Agenția de Mediu, verificatorul recomandă operatorului sau operatorului de aeronave să obțină aprobarea necesară de la Agenția de Mediu.</p> <p>301.După obținerea aprobării din partea Agenției de Mediu, verificatorul continuă, repetă sau adaptează în mod corespunzător activitățile de verificare. În cazul în care aprobarea nu a fost obținută înainte de emiterea raportului de verificare, verificatorul raportează acest aspect în raportul de verificare.</p>				
<p><i>Articolul 15a</i></p> <p>Dezvăluirea informațiilor și secretul profesional</p> <p>Statele membre și Comisia se asigură că toate deciziile și rapoartele referitoare la cantitatea și alocarea cotelor și la monitorizarea, raportarea și verificarea emisiilor sunt</p>		Incompatibil		Legislația în vigoare reglementează prevederile respective	

<p>dezvăluite imediat, în mod organizat, astfel încât să se garanteze accesul nediscriminatoriu la aceste informații. Informațiile care fac obiectul secretului profesional nu pot fi dezvăluite niciunei alte persoane sau autorități, cu excepția cazului în care acest lucru este prevăzut de actele cu putere de lege și de normele administrative în vigoare.</p> <p>▼B</p>					
<p style="text-align: center;"><i>Articolul 16</i> Sanctiuni</p> <p>(1) Statele membre stabilesc normele referitoare la sancțiunile aplicabile în cazul în care sunt încălcate dispozițiile de drept intern adoptate în temeiul prezentei directive și iau măsurile necesare pentru a asigura aplicarea acestor norme. Sancțiunile prevăzute trebuie să fie eficiente, proporționale și cu efect de descurajare. Statele membre notifică aceste dispoziții Comisiei ►M2 — ◄ precum și, fără întârziere, orice modificare ulterioară a acestora.</p> <p>▼M15</p> <p>(2) Statele membre asigură publicarea numelor operatorilor, ale operatorilor de aeronave și ale companiilor de transport maritim care încalcă cerințele privind restituirea unui număr suficient de certificate în temeiul prezentei directive.</p> <p>(3) Statele membre se asigură că oricărui operator sau operator de aeronave care nu restituie, până la data de ►M15 30 septembrie ◀ a fiecărui an, cote suficiente pentru a-și acoperi emisiile din anul anterior i se aplică o penalitate pentru exces de emisii. Penalitatea pentru exces de emisii este de 100 EUR pentru fiecare tonă de dioxid de carbon echivalent emisă pentru care operatorul sau operatorul de aeronave nu a restituit cotele. Plata penalității pentru exces de emisii nu exonerează operatorul sau operatorul de aeronave de obligația de a restitui un număr de cote egal cu depășirea respectivă de emisii, la restituirea cotelor pentru următorul an calendaristic.</p> <p>▼M15</p> <p>(3a) Penalitățile prevăzute la alineatul (3) se aplică, de asemenea, companiilor de transport maritim.</p> <p>▼M4</p>		Incompatibil		Prevederile vor fi transpuse în conformitate cu tehnica legislativă națională.	

<p>(4) Penalitatea pentru depășirea nivelului de emisii aferent certificatelor emise începând cu 1 ianuarie 2013 se majorează în conformitate cu indicele european al prețurilor de consum.</p> <p><u>▼M2</u></p> <p>(5) În cazul în care un operator de aeronave nu respectă cerințele prezentei directive și nu s-a putut asigura respectarea acestor cerințe prin alte măsuri de punere în executare, statul său membru de administrare poate solicita Comisiei să decidă impunerea unei interdicții de operare operatorului de aeronave respectiv.</p> <p>(6) Orice cerere a unui stat membru de administrare în conformitate cu alineatul (5) include:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) dovada neîndeplinirii de către operatorul de aeronave a obligațiilor care îi revin în temeiul prezentei directive; (b) detalii privind măsurile de punere în executare întreprinse de către statul membru respectiv; (c) o justificare a impunerii interdicției de operare la nivel comunitar; precum și (d) o recomandare privind domeniul de aplicare al unei interdicții de operare la nivel comunitar și orice condiții care ar trebui să se aplice. <p>(7) În cazurile în care solicitările menționate la alineatul (5) sunt adresate Comisiei, Comisia informează celelalte state membre prin intermediul reprezentanților lor în comitetul menționat la articolul 23 alineatul (1) în conformitate cu procedurile prevăzute în regulamentul de procedură al comitetului.</p> <p>(8) Adoptarea unei decizii ca urmare a unei cereri în temeiul alineatului (5) este precedată, după caz și dacă este posibil, de consultări cu autoritățile responsabile de supravegherea reglementară a operatorului de aeronave în cauză. În măsura posibilului, consultările sunt organizate în comun de către Comisie și statele membre.</p> <p>(9) Atunci când Comisia analizează dacă să adopte o decizie ca urmare a unei cereri în temeiul alineatului (5), aceasta comunică operatorului de</p>					
---	--	--	--	--	--

<p>aeronave în cauză elementele de fapt esențiale și considerentele care au stat la baza deciziei sale. Operatorului de aeronave în cauză i se dă posibilitatea de a prezenta Comisiei observații în scris, în termen de 10 zile lucrătoare de la data comunicării.</p> <p>(10) La solicitarea unui stat membru, Comisia poate adopta o decizie de impunere a unei interdicții de operare operatorului de aeronave în cauză, în conformitate cu ►M9procedura de examinare menționată la articolul 22a alineatul (2)◄.</p> <p>(11) Fiecare stat membru pune în aplicare pe teritoriul propriu toate deciziile adoptate în temeiul alineatului (10). Acestea informează Comisia cu privire la toate măsurile întreprinse pentru punerea în aplicare a deciziilor respective.</p> <p>▼M15</p> <p>(11a) În cazul unei companii de transport maritim care nu a respectat obligațiile de restituire pentru două sau mai multe perioade de raportare consecutive și în cazul în care alte măsuri de executare nu au asigurat respectarea acestora, autoritatea competentă a statului membru din portul de intrare poate, după ce i-a acordat companiei de transport maritim în cauză posibilitatea de a-și prezenta observațiile, să emită un ordin de expulzare, care este notificat Comisiei, Agenției Europene pentru Siguranță Maritimă (EMSA), celorlalte state membre și statului de pavilion în cauză. Ca urmare a emiterii unui astfel de ordin de expulzare, orice stat membru, cu excepția statului membru al cărui pavilion îl arborează nava în cauză, refuză intrarea navelor aflate în responsabilitatea companiei de transport maritim în cauză în oricare dintre porturile sale până la îndeplinirea de către compania de transport maritim a obligațiilor de restituire ce îi revin în conformitate cu articolul 12. În cazul în</p>					
---	--	--	--	--	--

<p>care nava arborează pavilionul unui stat membru și intră sau se află într-unul din porturile acestuia, statul membru respectiv reține nava, după ce i-a acordat companiei de transport maritim în cauză posibilitatea de a-și prezenta observațiile, până când compania de transport maritim își îndeplinește obligațiile de restituire.</p> <p>În cazul în care se constată că o navă a unei companii de transport maritim astfel cum este menționată la primul paragraf se află într-unul dintre porturile statului membru al cărui pavilion îl arborează, statul membru în cauză poate, după ce i-a acordat companiei de transport maritim în cauză posibilitatea de a-și prezenta observațiile, să emită un ordin de reținere a pavilionului național până când compania de transport maritim își îndeplinește obligațiile de restituire. Statul membru informează Comisia, EMSA și celelalte state membre cu privire la această situație. Ca urmare a emiterii unui astfel de ordin de reținere a pavilionului național, fiecare stat membru ia aceleași măsuri ca și cele necesare în urma emiterii unui ordin de expulzare în conformitate cu a doua teză de la primul paragraf.</p> <p>Prezentul alineat nu aduce atingere normelor maritime internaționale aplicabile în cazul navelor aflate în pericol.</p> <p>▼ M9</p> <p>(12) Comisia adoptă acte de punere în aplicare privind normele detaliate cu privire la procedurile menționate la prezentul articol. Actele de punere în aplicare respective se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 22a alineatul (2).</p> <p>▼ C3</p>					
<p style="text-align: center;"><i>Articolul 17</i></p> <p style="text-align: center;">Accesul la informații</p> <p>În conformitate cu Directiva 2003/4/CE, se pun la dispoziția publicului deciziile privind alocarea de certificate, informațiile privind activitățile bazate pe proiecte la care un stat membru participă sau permite entităților publice sau private să participe și rapoartele privind emisiile cerute în conformitate cu autorizația de emisii de gaze cu efect de seră și care sunt deținute de autoritatea competentă.</p> <p>▼ B</p>		Incompatibil		Republica Moldova nu a transpus prevederile referitoare la sistemul de comercializare a cotelor de emisii de gaze cu efect de seră, dar intenționează să le transpună și să	

				institue un sistem regional de comercializare a cotelor, care va fi instituit de către Comunitatea Energetică.	
<p align="center"><i>Articolul 18</i></p> <p align="center">Autoritatea competentă</p> <p>Statele membre iau măsurile administrative adecvate, inclusiv desemnarea autorității sau a autorităților competente adecvate, pentru aplicarea normelor prevăzute de prezenta directivă. În cazul în care sunt desemnate mai multe autorități competente, activitatea acestor autorități întreprinsă în conformitate cu prezenta directivă trebuie coordonată.</p> <p>▼M1</p> <p>Statele membre asigură în special coordonarea între interlocutorul lor desemnat pentru aprobarea activităților bazate pe proiecte în temeiul articolului 6 alineatul (1) litera (a) din Protocolul de la Kyoto și autoritatea lor națională desemnată pentru punerea în aplicare a articolului 12 din Protocolul de la Kyoto, care sunt desemnate în conformitate cu deciziile ulterioare adoptate în temeiul CCONUSC sau al Protocolului de la Kyoto.</p> <p>▼M2</p>	<p align="center">VI. CERINȚE PRIVIND RAPORTAREA</p> <p align="center">Secțiunea 1</p> <p align="center">Raportarea emisiilor de gaze cu efect de seră</p> <p>274.Operatorul sau operatorul de aeronave, până la data de 31 martie a fiecărui an, pentru care s-a realizat monitorizarea emisiilor de GES, depune la Agenția de Mediu raportul privind emisiile de gaze cu efect de seră generate în anul precedent, verificat de către un verificator acreditat de Centrul Național de Acreditare din Republica Moldova (MOLDAC) conform Legii nr.235/2011 privind activitățile de acreditare și de evaluare a conformității.</p>	Parțial compatibil			<p>Ministerul Mediului</p> <p>Agencia de Mediu</p> <p>MOLDAC</p>
<p align="center"><i>Articolul 18a</i></p> <p align="center">Statul membru de administrare</p> <p>(1) Pentru un operator de aeronave, statul membru de administrare este:</p> <p>(a) în cazul unui operator de aeronave cu o licență de operare valabilă, acordată de un stat membru în conformitate cu dispozițiile Regulamentului (CEE) nr. 2407/92 al Consiliului din 23 iulie 1992 privind licențele transportatorilor aerieni⁽³¹⁾, statul membru care a acordat licența de operare operatorului în cauză; și</p> <p>(b) în toate celelalte cazuri, statul membru cu cele mai multe emisii estimate atribuite aviației, provenite de la zborurile</p>		Incompatibil		Republica Moldova nu a transpus prevederile referitoare la sistemul de comercializare a cotelor de emisii de gaze cu efect de seră, dar intenționează să le transpună și să instituie un sistem regional de comercializare a cotelor, care va	

<p>efectuate de operatorul de aeronave respectiv în anul de referință.</p> <p>▼M14</p> <p>(2) În cazul în care, în primii doi ani ai oricăreia dintre perioadele menționate la articolul 13, niciuna dintre emisiile din aviație rezultate din zborurile efectuate de către un operator de aeronave care se încadrează la alineatul (1) litera (b) de la prezentul articol nu se atribuie statului său membru de administrare, operatorul de aeronave este transferat unui alt stat membru de administrare pentru perioada următoare. Noul stat membru de administrare este statul membru cu cele mai mari emisii estimate atribuite aviației provenite de la zborurile efectuate de către respectivul operator de aeronave în cursul primilor doi ani ai perioadei anterioare.</p> <p>▼M2</p> <p>(3) Pe baza celor mai fiabile informații disponibile, Comisia:</p> <p>(k) publică, înainte de 1 februarie 2009, o listă a operatorilor de aeronave care au efectuat o activitate de aviație menționată în anexa I la 1 ianuarie 2006 sau după această dată, specificând statul membru de administrare pentru fiecare operator de aeronave, în conformitate cu alineatul (1); și</p> <p>▼M14</p> <p>(l) începând din 2024, cel puțin o dată la doi ani, actualizează lista pentru a include operatorii de aeronave care au efectuat ulterior o activitate de aviație enumerată în anexa I; în cazul în care un operator de aeronave nu a efectuat nicio activitate de aviație dintre cele enumerate în anexa I timp de patru ani calendaristici consecutivi care precedă actualizarea listei, operatorul de aeronave respectiv nu se include în listă.</p> <p>▼M2</p> <p>(4) În conformitate cu ►M9 procedura de examinare menționată la articolul 22a alineatul (2) ◀ ,</p>				fi instituit de către Comunitatea Energetică.	
---	--	--	--	---	--

<p>Comisia poate elabora orientări privind administrarea operatorilor de aeronave, în temeiul prezentei directive, de către statele membre de administrare.</p> <p>(5) În sensul alineatului (1), „an de referință” înseamnă, în ceea ce privește un operator de aeronave care a început să își desfășoare activitatea în ►M9 Uniune ◀ după 1 ianuarie 2006, primul an calendaristic de funcționare; în toate celelalte cazuri, înseamnă anul calendaristic care a început la 1 ianuarie 2006.</p> <p>▼M15</p>					
<p><i>Articolul 18b</i></p> <p>Asistență din partea Comisiei, EMSA și a altor organizații relevante</p> <p>(1) Pentru a-și îndeplini obligațiile care îi revin în temeiul articolului 3c alineatul (4), și al articolelor 3g, 3gd, 3ge, 3gf, 3gg și 18a, Comisia, statul membru de administrare și autoritățile de administrare ale unei companii de transport maritim pot solicita asistența EMSA sau a unei alte organizații relevante și pot încheia, în acest scop, orice acorduri corespunzătoare cu organizațiile în cauză.</p> <p>(2) Comisia, asistată de EMSA, depune eforturi pentru a concepe instrumente adecvate și pentru a elabora orientări care să faciliteze și să coordoneze activitățile de verificare și de asigurare a respectării legislației legate de aplicarea prezentei directive în sectorul transportului maritim. În măsura posibilului, astfel de orientări și instrumente sunt puse la dispoziția statelor membre și a verificatorilor în scopul partajării informațiilor și pentru a se asigura o bună punere în aplicare a dispozițiilor de drept intern care transpun prezenta directivă.</p> <p>▼B</p>		Prevederi UE neaplicabile		Prevederile în cauză se aplică de instituțiile din cadrul UE	
<p><i>Articolul 19</i></p> <p>Registre</p> <p>▼M4</p> <p>(3) Certificatele emise începând cu 1 ianuarie 2012 sunt înregistrate în registrul comunitar în vederea executării proceselor referitoare la menținerea</p>		Incompatibil		Republica Moldova nu a transpus prevederile referitoare la sistemul de comercializare a	

<p>conturilor de depozit deschise în statul membru și la alocarea, restituirea și anularea certificatelor în conformitate cu ►M9actele ◀menționate la alineatul (3).</p> <p>Fiecare stat membru trebuie să fie în măsură să realizeze executarea operațiilor autorizate în temeiul UNFCCC sau al Protocolului de la Kyoto.</p> <p>▼C2</p> <p>(4) Orice persoană poate deține certificate. Registrul este accesibil publicului și conține evidențe separate în care sunt menționate certificatele deținute de fiecare persoană pentru care sau de la care sunt emise sau transferate certificate.</p> <p>▼M9</p> <p>(5) Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 23 pentru a completa prezenta directivă prin stabilirea tuturor cerințelor necesare privind registrul Uniunii pentru perioada de comercializare care începe la 1 ianuarie 2013 și pentru perioadele ulterioare, sub forma bazelor de date electronice standardizate care conțin elemente de date comune folosite la urmărirea emiterii, deținerii, transferului și anulării certificatelor, după caz, și pentru a prevedea dispoziții referitoare la accesul publicului și la confidențialitate, după caz. Actele delegate respective includ, de asemenea, dispoziții pentru a introduce norme privind recunoașterea reciprocă a certificatelor în acordurile de conectare a sistemelor de comercializare a certificatelor de emisii.</p> <p>▼M4</p> <p>(6) ►M9Actele ◀menționate la alineatul (3) prevăd modalitățile adecvate pentru ca registrul comunitar să poată efectua tranzacții și alte operațiuni necesare pentru aplicarea procedurilor menționate la articolul 25 alineatul (1b).►M9Actele ◀în cauză includ, de asemenea, procesele legate de gestionarea schimbării și incidentelor în cadrul registrului comunitar, în ceea ce privește chestiunile menționate la alineatul (1) din prezentul articol. Acestea prevăd modalitățile adecvate prin care registrul comunitar să asigure că</p>				<p>cotelor de emisii de gaze cu efect de seră, dar intenționează să le transpună și să instituie un sistem regional de comercializare a cotelor, care va fi instituit de către Comunitatea Energetică.</p>	
--	--	--	--	--	--

<p>inițiativele statelor membre legate de măsurile privind îmbunătățirea eficienței, gestionarea costurilor administrative și controlul calității sunt realizabile.</p> <p>▼B</p>					
<p><i>Articolul 20</i></p> <p>Administratorul central</p> <p>▼C2</p> <p>(1) Comisia desemnează un administrator central care păstrează un registru independent privind tranzacțiile în care înregistrează emiterea, transferul și anularea certificatelor.</p> <p>(2) Administratorul central efectuează un control automatizat asupra fiecărei tranzacții din registre prin intermediul registrului independent privind tranzacțiile pentru a se asigura că nu există neregularități legate de emiterea, transferul și anularea certificatelor.</p> <p>(3) În cazul în care în urma controlului automatizat sunt identificate neregularități, administratorul central informează statul membru sau statele membre în cauză, care nu înregistrează tranzacțiile respective și nici alte tranzacții ulterioare legate de certificatele în cauză până la remedierea neregularităților.</p> <p>▼B</p>		<p>Incompatibil</p>		<p>Republica Moldova nu a transpus prevederile referitoare la sistemul de comercializare a cotelor de emisii de gaze cu efect de seră, dar intenționează să le transpună și să instituie un sistem regional de comercializare a cotelor, care va fi instituit de către Comunitatea Energetică.</p>	
<p><i>Articolul 21</i></p> <p>Raportarea de către statele membre</p> <p>(1) În fiecare an, statele membre prezintă Comisiei un raport cu privire la aplicarea prezentei directive. ► M4 ► C5 Raportul respectiv acordă o atenție specială modalităților privind alocarea certificatelor, funcționarea registrelor, precum și executarea măsurilor de punere în aplicare legate de monitorizarea și raportarea emisiilor, de verificare și de acreditare, de aspectele referitoare la respectarea prezentei directive și, după caz, legate de regimul fiscal aplicat certificatelor. ◀◀ Primul raport este trimis Comisiei până la 30 iunie 2005. ► M9 Raportul se întocmește pe baza unui chestionar sau a unei scheme adoptate de Comisie sub formă de acte de punere în aplicare. Actele de punere în aplicare</p>		<p>Prevederi UE neaplicabile</p>		<p>Prevederile în cauză se aplică de instituțiile din cadrul UE și statele membre ale UE</p>	

<p>respective se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 22a alineatul (2). ◀ Chestionarul sau planul sunt trimise statelor membre cu cel puțin șase luni înainte de termenul prevăzut pentru prezentarea primului raport.</p> <p>(2) Pe baza rapoartelor menționate la alineatul (1), Comisia publică un raport privind aplicarea prezentei directive în termen de trei luni de la primirea rapoartelor de la statele membre.</p> <p>▼M4</p> <p>(3) Comisia organizează un schimb de informații între autoritățile competente din statele membre cu privire la evoluțiile legate de alocarea certificatelor, de folosirea ERU și CER în EU ETS ◀, de funcționarea registrelor, de monitorizare, raportare, verificare și acreditare, de tehnologia informațiilor, precum și de respectarea prezentei directive.</p> <p>▼M9</p> <p>(4) O dată la trei ani, raportul menționat la alineatul (1) acordă, de asemenea, o atenție deosebită măsurilor echivalente adoptate pentru instalațiile de mici dimensiuni excluse din EU ETS. Măsurile echivalente adoptate pentru instalațiile de mici dimensiuni se iau de asemenea în considerare în schimbul de informații menționat la alineatul (3).</p> <p>▼M1</p>					
<p><i>Articolul 21a</i></p> <p>Contribuții la activitățile de consolidare a capacităților</p> <p>În conformitate cu CCONUSC, cu Protocolul de la Kyoto și cu orice decizie de aplicare ulterioară, Comisia și statele membre contribuie la activitățile de consolidare a capacităților țărilor în curs de dezvoltare și ale țărilor cu economie în tranziție pentru a le ajuta să profite din plin de AC și MDP într-un mod care să le susțină strategiile de dezvoltare durabilă și să încurajeze entitățile să se angajeze în elaborarea și punerea în aplicare de proiecte AC și MDP.</p> <p>▼M9</p>		<p>Prevederi UE neaplicabile</p>		<p>Prevederile în cauză se aplică de instituțiile din cadrul UE și statele membre ale UE</p>	
<p><i>Articolul 22</i></p> <p>Modificări aduse anexelor</p> <p>Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 23 pentru a modifica anexele la prezenta directivă, după caz, cu excepția anexelor I, IIa și</p>		<p>Prevederi UE neaplicabile</p>		<p>Transpunerea nu este necesară, deoarece se referă la tehnica legislativă UE.</p>	

<p>Ib, având în vedere rapoartele prevăzute la articolul 21 și experiența aplicării prezentei directive. Anexele IV și V pot fi modificate pentru a se îmbunătăți monitorizarea, raportarea și verificarea emisiilor.</p> <p>▼M9</p>					
<p><i>Articolul 22a</i></p> <p>Procedura comitetului</p> <p>(1) Comisia este asistată de Comitetul privind schimbările climatice, înființat prin articolul 26 din Regulamentul (UE) nr. 525/2013 al Parlamentului European și al Consiliului⁽³²⁾. Respectivul comitet este un comitet în înțelesul Regulamentului (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului⁽³³⁾.</p> <p>(2) În cazul în care se face trimitere la prezentul alineat, se aplică articolul 5 din Regulamentul (UE) nr. 182/2011.</p> <p>În cazul în care comitetul nu emite un aviz, Comisia nu adoptă proiectul de act de punere în aplicare și se aplică articolul 5 alineatul (4) al treilea paragraf din Regulamentul (UE) nr. 182/2011.</p> <p>▼M9</p>		<p>Prevederi UE neaplicabile</p>		<p>Transpunerea nu este necesară, deoarece se referă la tehnica legislativă UE.</p>	
<p><i>Articolul 23</i></p> <p>Exercitarea delegării de competențe</p> <p>(1) Se conferă Comisiei competența de a adopta acte delegate în condițiile prevăzute la prezentul articol.</p> <p>▼M15</p> <p>(2) Se conferă Comisiei competența de a adopta acte delegate menționată la articolul 3c alineatul (6), articolul 3d alineatul (3), articolul 10 alineatul (4), articolul 10a alineatele (1), (8) și (8a), articolul 10b alineatul (5), articolul 12 alineatul (3b), articolul 19 alineatul (3), articolul 22, articolul 24 alineatul (3), articolul 24a alineatul (1), articolul 25a alineatul (1), articolul 28c și articolul 30j alineatul (1) pe o perioadă nedeterminată începând cu 8 aprilie 2018.</p> <p>(3) Delegarea de competențe menționată la articolul 3c alineatul (6), articolul 3d alineatul (3), articolul 10 alineatul (4), articolul 10a alineatele (1), (8) și (8a), articolul 10b alineatul (5), articolul 12 alineatul (3b), articolul 19 alineatul (3), articolul</p>		<p>Prevederi UE neaplicabile</p>		<p>Transpunerea nu este necesară, deoarece se referă la tehnica legislativă UE.</p>	

<p>22, articolul 24 alineatul (3), articolul 24a alineatul (1), articolul 25a alineatul (1), articolul 28c și articolul 30j alineatul (1) poate fi revocată oricând de Parlamentul European sau de Consiliu. O decizie de revocare pune capăt delegării de competențe specificate în decizia respectivă. Decizia produce efecte din ziua care urmează datei publicării acesteia în <i>Jurnalul Oficial al Uniunii Europene</i> sau de la o dată ulterioară menționată în decizie. Decizia nu aduce atingere actelor delegate care sunt deja în vigoare.</p> <p>▼M9</p> <p>(4) Înainte de adoptarea unui act delegat, Comisia consultă experții desemnați de fiecare stat membru în conformitate cu principiile prevăzute în Acordul interinstituțional din 13 aprilie 2016 privind o mai bună legiferare (³⁴).</p> <p>(5) De îndată ce adoptă un act delegat, Comisia îl notifică simultan Parlamentului European și Consiliului.</p> <p>▼M15</p> <p>(6) Un act delegat adoptat în temeiul articolului 3c alineatul (6), al articolului 3d alineatul (3), al articolului 10 alineatul (4), al articolului 10a alineatul (1), (8) sau (8a), al articolului 10b alineatul (5), al articolului 12 alineatul (3b), al articolului 19 alineatul (3), al articolului 22, al articolului 24 alineatul (3), al articolului 24a alineatul (1), al articolului 25a alineatul (1), al articolului 28c sau al articolului 30j alineatul (1) intră în vigoare numai în cazul în care nici Parlamentul European și nici Consiliul nu au formulat obiecții în termen de două luni de la notificarea acestuia către Parlamentul European și Consiliu sau dacă, înainte de expirarea termenului respectiv, atât Parlamentul European, cât și Consiliul au informat Comisia că nu vor formula obiecții. Respectivul termen se prelungește cu două luni la inițiativa Parlamentului European sau a Consiliului.</p> <p>▼M4</p>					
---	--	--	--	--	--

<p style="text-align: center;"><i>Articolul 24</i></p> <p>Proceduri pentru includerea unilaterală a unor tipuri suplimentare de activități și gaze</p> <p>▼M9</p> <p>(1) Începând cu 2008, statele membre pot pune în aplicare comercializarea certificatelor de emisii în conformitate cu prezenta directivă pentru activitățile și gazele cu efect de seră care nu sunt enumerate în anexa I, ținând seama de toate criteriile relevante, în special de efectele asupra pieței interne, de denaturările potențiale ale concurenței, de integritatea de mediu a EU ETS și de fiabilitatea sistemului de monitorizare și de raportare planificat, cu condiția ca includerea acestor activități și gaze cu efect de seră să fie aprobată de Comisie, în conformitate cu actele delegate pe care Comisia este împuternicită să le adopte în conformitate cu articolul 23.</p> <p>▼C5</p> <p>(2) Atunci când se aprobă includerea suplimentară a unor activități și tipuri de gaze, Comisia poate autoriza simultan emiterea de certificate suplimentare și poate autoriza și alte state membre să includă respectivele activități și tipuri suplimentare de gaze.</p> <p>▼M4</p> <p>(3) La inițiativa Comisiei sau la cererea unui stat membru, pot fi adoptate ►M9 acte ◄privind monitorizarea și raportarea emisiilor legate de activități, instalații și gaze cu efect de seră care nu sunt enumerate sub forma unei combinații în anexa I, în cazul în care monitorizarea și raportarea acestor emisii pot fi realizate cu suficientă acuratețe.</p> <p>▼M9</p> <p>Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 23 pentru a completa prezenta directivă în acest sens.</p> <p>▼M4</p>		Incompatibil		Republica Moldova nu a transpus prevederile referitoare la sistemul de comercializare a cotelor de emisii de gaze cu efect de seră, dar intenționează să le transpună și să instituie un sistem regional de comercializare a cotelor, care va fi instituit de către Comunitatea Energetică.	
<p style="text-align: center;"><i>Articolul 24a</i></p> <p>Norme armonizate privind proiectele care generează reduceri ale emisiilor</p> <p>▼M9</p>		Incompatibil		Republica Moldova nu a transpus prevederile referitoare la	

<p>(1) Pe lângă includerile prevăzute la articolul 24, Comisia poate adopta măsuri de emiterie a certificatelor sau a creditelor pentru proiecte gestionate de statele membre care reduc emisiile de gaze cu efect de seră care nu intră sub incidența EU ETS.</p> <p>Astfel de măsuri trebuie să fie conforme cu actele adoptate în temeiul fostului articol 11b alineatul (7) astfel cum sunt în vigoare înainte de 8 aprilie 2018. Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 23 pentru a completa prezenta directivă prin stabilirea procedurii care trebuie urmată.</p> <p>▼M4</p> <p>Măsurile respective nu trebuie să antreneze o dublă contabilizare a reducerilor de emisii sau să afecteze adoptarea altor măsuri de politică vizând reducerea emisiilor care nu intră sub incidența ►M9 EU ETS ◀. Se adoptă măsuri numai în cazul în care nu este posibilă includerea în conformitate cu articolul 24, iar următoarea revizuire a ►M9 EU ETS ◀ ia în considerare armonizarea includerii acestor emisii pe întreg teritoriul ►M9 Uniunii ◀.</p> <p>▼M9</p> <p>▼C5</p> <p>(3) Un stat membru poate refuza să emită certificate sau credite pentru anumite tipuri de proiecte care reduc emisiile de gaze cu efect de seră pe teritoriul său.</p> <p>Astfel de proiecte vor fi executate pe baza acordului statului membru în care se desfășoară proiectul.</p> <p>▼C2</p>				sistemul de comercializare a cotelor de emisii de gaze cu efect de seră, dar intenționează să le transpună și să instituie un sistem regional de comercializare a cotelor, care va fi instituit de către Comunitatea Energetică.	
<p style="text-align: center;"><i>Articolul 25</i></p> <p>Legătura cu alte scheme de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră</p> <p>(1) Ar trebui să fie încheiate acorduri cu țările terțe enumerate în anexa B la Protocolul de la Kyoto care au ratificat protocolul pentru a asigura recunoașterea reciprocă a certificatelor în ►M9 EU ETS ◀ și în alte scheme de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră în conformitate cu normele prevăzute la articolul 300 din tratat.</p> <p>▼M4</p>		Incompatibil		Republica Moldova nu a transpus prevederile referitoare la sistemul de comercializare a cotelor de emisii de gaze cu efect de seră, dar intenționează să le transpună și să	

<p>(1a) Se pot încheia acorduri pentru a permite recunoașterea reciprocă a certificatelor între ►M9 EU ETS ◀ și alte scheme obligatorii compatibile de comercializare a certificatelor de gaze cu efect de seră care stabilesc plafoane absolute pentru emisii, existente în alte țări sau unități administrative subfederale sau regionale.</p> <p>(1b) Se pot încheia înțelegeri fără caracter obligatoriu cu terțe țări sau unități administrative subfederale sau regionale, pentru a asigura coordonarea administrativă și tehnică în ceea ce privește certificatele din cadrul ►M9 EU ETS ◀ sau din cadrul altor scheme obligatorii de comercializare a certificatelor care stabilesc plafoane absolute pentru emisii.</p> <p>▼M9 _____</p> <p>▼M2</p>				<p>instituie un sistem regional de comercializare a cotelor, care va fi instituit de către Comunitatea Energetică.</p>	
<p><i>Articolul 25a</i></p> <p>Măsuri adoptate de țările terțe pentru a reduce impactul aviației asupra schimbărilor climatice</p> <p>(1) ►M9 În cazul în care o țară terță adoptă măsuri de reducere a impactului pe care îl au asupra schimbărilor climatice zborurile care decolează din țara terță în cauză și aterizează pe teritoriul Uniunii, Comisia, după consultarea țării terțe respective, precum și a statelor membre în cadrul comitetului menționat la articolul 22a alineatul (1), analizează opțiunile disponibile pentru a asigura o interacțiune optimă între EU ETS și măsurile dispuse de țara în cauză.</p> <p>Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 23 pentru a modifica anexa I la prezenta directivă cu scopul de a exclude zborurile care sosesc din țara terță în cauză din activitățile de aviație enumerate în anexa I sau de a efectua orice altă modificare la lista activităților de aviație din anexa I, cu excepția modificărilor legate de domeniul de aplicare, care sunt impuse de un acord încheiat în temeiul articolului 218 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene. ◀</p> <p>Comisia poate propune Parlamentului European și Consiliului oricare alte modificări la prezenta directivă.</p>		<p>Prevederi UE neaplicabile</p>		<p>Transpunerea nu este necesară, deoarece se referă la tehnica legislativă UE.</p>	

<p>După caz, Comisia poate face recomandări Consiliului în conformitate cu articolul 300 alineatul (1) din tratat privind începerea negocierilor în vederea încheierii unui acord cu țara terță în cauză.</p> <p>▼M14</p> <p>(2) Uniunea și statele sale membre continuă să depună eforturi pentru a se ajunge la acorduri cu privire la adoptarea unor măsuri globale de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră provenite din aviație, care să corespundă obiectivelor Regulamentului (UE) 2021/1119 și ale Acordului de la Paris. Din perspectiva unor astfel de acorduri, Comisia analizează dacă sunt necesare modificări la prezenta directivă, luând în considerare că aceasta se aplică operatorilor de aeronave.</p> <p>▼M14</p> <p>(3) Comisia adoptă un act de punere în aplicare prin care enumeră statele, altele decât țările SEE, Elveția și Regatul Unit, despre care se consideră că aplică CORSIA în sensul prezentei directive, cu o valoare de referință care corespunde celei din 2019 pentru perioada 2021-2023 și o valoare de referință de 85 % din emisiile din 2019 pentru fiecare an începând din 2024. Respectivul act de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 22a alineatul (2).</p> <p>(4) În ceea ce privește emisiile generate până la 31 decembrie 2026 de zborurile înspre sau dinspre statele enumerate în actul de punere în aplicare adoptat în temeiul alineatului (3) de la prezentul articol, operatorii de aeronave nu sunt obligați să restituie certificate în conformitate cu articolul 12 alineatul (3) în ceea ce privește emisiile respective.</p> <p>(5) În ceea ce privește emisiile generate până la 31 decembrie 2026 de zborurile dintre SEE și state care nu sunt enumerate în actul de punere în aplicare adoptat în temeiul alineatului (3) de la prezentul articol, altele decât zborurile înspre Elveția și Regatul Unit, operatorii de aeronave nu sunt obligați să restituie certificate în conformitate cu articolul 12 alineatul (3) în ceea ce privește emisiile respective.</p>					
--	--	--	--	--	--

<p>(6) În ceea ce privește emisiile generate de zborurile înspre și dinspre țările cel mai puțin dezvoltate și statele insulare mici în curs de dezvoltare, astfel cum sunt definite de Organizația Națiunilor Unite, altele decât cele enumerate în actul de punere în aplicare adoptat în temeiul alineatului (3) și statele al căror PIB pe cap de locuitor este egal sau mai mare decât media Uniunii, operatorii de aeronave nu sunt obligați să restituie certificate în conformitate cu articolul 12 alineatul (3) în ceea ce privește emisiile respective.</p> <p>(7) În cazul în care Comisia stabilește că există o denaturare semnificativă a concurenței, cum ar fi o denaturare cauzată de o țară terță care aplică CORSIA într-un mod mai puțin strict în dreptul național sau care nu aplică dispozițiile CORSIA în mod egal tuturor operatorilor de aeronave, care este în detrimentul operatorilor de aeronave care dețin un certificat de operator aerian eliberat de un stat membru sau care sunt înregistrați într-un stat membru, inclusiv în regiunile ultraperiferice, teritoriile dependente și teritoriile statului membru respectiv, Comisia adoptă acte de punere în aplicare pentru a excepta operatorii de aeronave respectivi de la aplicarea cerințelor de compensare prevăzute la articolul 12 alineatul (9) în ceea ce privește emisiile generate de zborurile înspre și dinspre astfel de state. Actele de punere în aplicare respective se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 22a alineatul (2).</p> <p>(8) În cazul în care operatorii de aeronave care dețin un certificat de operator aerian eliberat de un stat membru sau sunt înregistrați într-un stat membru, inclusiv în regiunile ultraperiferice, teritoriile dependente și teritoriile statului membru respectiv, operează zboruri între două state diferite enumerate în actul de punere în aplicare adoptat în temeiul alineatului (3) de la prezentul articol, inclusiv zboruri care au loc între Elveția, Regatul Unit și statele enumerate în actul de punere în aplicare adoptat în temeiul alineatului (3) de la prezentul articol, iar respectivele state permit</p>					
---	--	--	--	--	--

<p>operatorilor de aeronave să utilizeze unități, altele decât cele de pe lista suplimentară adoptată în temeiul articolului 11a alineatul (8), Comisia este împuternicită să adopte acte de punere în aplicare prin care să permită operatorilor de aeronave respectivi să utilizeze tipuri de unități suplimentare față de cele din lista respectivă sau să nu respecte condițiile prevăzute la articolul 11a alineatele (2) și (3) în ceea ce privește emisiile provenite de la astfel de zboruri. Actele de punere în aplicare respective se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 22a alineatul (2).</p> <p>▼B</p>					
<p style="text-align: center;"><i>Articolul 26</i> Modificarea Directivei 96/61/CE</p> <p>▼C2</p> <p>La articolul 9 alineatul (3) din Directiva 96/91/CE se adaugă următoarele paragrafe:</p> <p>„În cazul în care emisiile de gaz cu efect de seră dintr-o instalație sunt specificate în anexa I la Directiva 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 octombrie 2003 de stabilire a unei scheme de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră în cadrul Comunității și de modificare a Directivei 96/61/CE a Consiliului⁽³⁵⁾ în legătură cu o activitate desfășurată în instalația respectivă, autorizația include o valoare limită pentru emisii directe de astfel de gaz numai în cazul în care este necesar să se garanteze că nu este provocată o poluare locală semnificativă.</p> <p>Pentru activitățile enumerate în anexa I la Directiva 2003/87/CE, statele membre pot opta să nu impună cerințele privind randamentul energetic pentru unitățile de ardere sau pentru alte unități care emit dioxid de carbon la fața locului. După caz, autoritățile competente modifică autorizația în mod corespunzător.</p> <p>Cele trei paragrafe precedente nu se aplică instalațiilor care sunt excluse temporar din schema de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră din cadrul Comunității în conformitate cu articolul 27 din Directiva 2003/87/CE.</p> <p>▼M4</p>		<p>Prevederi UE neaplicabile</p>		<p>Transpunerea nu este necesară, deoarece se referă la tehnica legislativă UE.</p>	

<p style="text-align: center;"><i>Articolul 27</i></p> <p>Excluderea instalațiilor mici care fac obiectul unor măsuri echivalente</p> <p>(2) În urma consultărilor cu operatorul, statele membre pot exclude din ►M9 EU ETS ◀ instalațiile ale căror emisii raportate autorității competente în fiecare dintre ultimii trei ani precedenți notificării efectuate în conformitate cu litera (a), sunt inferioare a 25 000 de tone de dioxid de carbon echivalent și, în cazul în care au loc activități de ardere, au o putere termică nominală mai mică de 35 MW, excluzând emisiile provenite de la biomasă, și care fac obiectul unor măsuri de natură să permită realizarea unei contribuții echivalente la reducerile de emisii, în cazul în care statul membru în cauză îndeplinește următoarele condiții:</p> <p>(a) notifică fiecare instalație de acest tip Comisiei, precizând măsurile echivalente aplicabile instalației care va realiza o contribuție echivalentă la reducerile de emisii, care se aplică, înainte de data la care trebuie să fie înaintată lista instalațiilor în conformitate cu prevederile articolului 11 alineatul (1) și cel târziu la data la care lista este înaintată Comisiei;</p> <p>(b) confirmă că se aplică proceduri de monitorizare pentru a se evalua dacă vreuna dintre aceste instalații emite mai mult de 25 000 de tone de dioxid de carbon echivalent, excluzând emisiile provenite de la biomasă, în cursul unui an calendaristic; statele membre pot permite măsuri simplificate de monitorizare, raportare și verificare privind instalațiile ale căror emisii medii anuale verificate între 2008 și 2010 se situează sub 5 000 de tone pe an, în conformitate cu articolul 14;</p> <p>(c) confirmă că o instalație este reintrodusă în sistem în cazul în care emite mai mult de 25 000 de tone de dioxid de carbon</p>		Incompatibil		Republica Moldova nu a transpus prevederile referitoare la sistemul de comercializare a cotelor de emisii de gaze cu efect de seră, dar intenționează să le transpună și să instituie un sistem regional de comercializare a cotelor, care va fi instituit de către Comunitatea Energetică.	
--	--	--------------	--	---	--

<p>echivalent, excluzând emisiile provenite de la biomasă, în cursul unui an calendaristic, sau în cazul în care nu se mai aplică măsurile corespunzătoare instalației care va realiza o contribuție echivalentă la reducerile de emisii;</p> <p>(d) publică informațiile menționate la literele (a), (b) și (c) în vederea unei consultări publice.</p> <p>Spitalele pot fi, de asemenea, excluse dacă adoptă măsuri echivalente.</p> <p>▼C5</p> <p>(3) În cazul în care, după expirarea unei perioade de trei luni de la data notificării publice, Comisia nu prezintă obiecții în termen de șase luni, excluderea se consideră acceptată.</p> <p>În urma restituirii certificatelor aferente perioadei în care o instalație se află în ►M9 EU ETS ◀, instalația respectivă este exclusă din schemă, iar statul membru nu mai emite alte certificate cu titlu gratuit pentru instalația respectivă în conformitate cu articolul 10a.</p> <p>(4) Atunci când o instalație este reintrodusă în ►M9 EU ETS ◀ în conformitate cu alineatul (1) litera (c), certificatele emise în conformitate cu articolul 10a se acordă începând cu anul în care are loc reintroducerea. În conformitate cu articolul 10 alineatul (2), certificatele acordate acestor instalații se scad din cantitatea care urmează a fi licitată de către statul membru în care este amplasată instalația.</p> <p>▼M9</p> <p>Orice astfel de instalație rămâne în EU ETS pentru restul perioadei menționate la articolul 11 alineatul (1) pe parcursul căreia a fost reintrodusă.</p> <p>▼C5</p> <p>(5) Pentru instalațiile care nu au fost incluse în ►M9 EU ETS ◀ în perioada 2008-2012, se pot aplica cerințe simplificate de monitorizare, raportare și verificare pentru stabilirea emisiilor în cei trei ani precedenți notificării prevăzute la alineatul (1) litera (a).</p> <p>▼M9</p>					
--	--	--	--	--	--

<p style="text-align: center;"><i>Articolul 27a</i></p> <p>Excluderea opțională a instalațiilor care emit mai puțin de 2 500 de tone</p> <p>(1) Statele membre pot exclude din EU ETS instalațiile ale căror emisii raportate autorității competente ale statului membru în cauză în fiecare dintre ultimii trei ani precedenți notificării efectuate în conformitate cu litera (a) sunt sub 2 500 de tone de dioxid de carbon echivalent, fără a ține cont de emisiile provenite de la biomasă, dacă statul membru în cauză:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) notifică fiecare instalație de acest tip Comisiei, înainte de data la care trebuie să fie transmisă lista instalațiilor în temeiul articolului 11 alineatul (1) sau cel târziu la data la care respectiva listă este transmisă Comisiei; (b) confirmă că se aplică proceduri simplificate de monitorizare pentru a se evalua dacă vreuna dintre aceste instalații emite cel puțin 2 500 de tone de dioxid de carbon echivalent, fără a ține cont de emisiile provenite de la biomasă, în orice an calendaristic; (c) confirmă că orice instalație care emite cel puțin 2 500 de tone de dioxid de carbon echivalent, fără a ține cont de emisiile provenite de la biomasă, în orice an calendaristic, se reintroduce în EU-ETS; și (d) pune la dispoziția publicului informațiile menționate la literele (a), (b) și (c). <p>(2) Atunci când o instalație este reintrodusă în EU ETS în conformitate cu alineatul (1) litera (c) de la prezentul articol, orice certificat alocat în temeiul articolului 10a se acordă începând cu anul în care are loc reintroducerea. Certificatele alocate unei astfel de instalații se scad din cantitatea care urmează a fi scoasă la licitație în temeiul articolului 10 alineatul (2) de către statul membru în care se află instalația.</p>		Incompatibil		Republica Moldova nu a transpus prevederile referitoare la sistemul de comercializare a cotelor de emisii de gaze cu efect de seră, dar intenționează să le transpună și să instituie un sistem regional de comercializare a cotelor, care va fi instituit de către Comunitatea Energetică.	
---	--	--------------	--	---	--

<p>(3) De asemenea, statele membre pot exclude din EU ETS generatoarele de rezervă care nu funcționează mai mult de 300 de ore pe an în fiecare dintre ultimii trei ani precedenți notificării efectuate în conformitate cu alineatul (1) litera (a), în aceleași condiții ca cele prevăzute la alineatele (1) și (2).</p>					
<p>▼M4</p> <p><i>Articolul 28</i></p> <p>Ajustări aplicabile în cazul aprobării de către ►M9 Uniune ◀ a unui acord internațional privind schimbările climatice</p> <p>(1) În termen de trei luni de la semnarea, de către ►M9 Uniune ◀ , a unui acord internațional privind schimbările climatice care prevede ca obiectiv pentru 2020 reduceri obligatorii ale emisiilor de gaze cu efect de seră cu peste 20 % în comparație cu nivelul anului 1990, astfel cum rezultă din angajamentul de reducere a emisiilor cu 30 % aprobat de Consiliul European din martie 2007, Comisia prezintă un raport care evaluează, în special, următoarele elemente:</p> <p>(a) natura măsurilor convenite în cadrul negocierilor internaționale, precum și angajamentele asumate de alte țări dezvoltate de a reduce emisiile într-o proporție comparabilă cu cea asumată de ►M9 Uniune ◀ și angajamentele asumate de țările în curs de dezvoltare mai avansate din punct de vedere economic de a-și aduce o contribuție corespunzătoare, în funcție de propriile responsabilități și posibilități;</p> <p>(b) implicațiile acordului internațional privind schimbările climatice și, prin urmare, opțiunile necesare la nivelul ►M9 Uniunii ◀ pentru îndeplinirea, în mod echilibrat, transparent și echitabil, a obiectivului de reducere cu 30 % a emisiilor, ținându-se seama de activitatea desfășurată în prima perioadă de</p>		<p>Prevederi UE neaplicabile</p>		<p>Prevederile în cauză se aplică de instituțiile din cadrul UE</p>	

<p>angajament în conformitate cu Protocolul de la Kyoto;</p> <p>(c) competitivitatea sectoarelor industriei de prelucrare din cadrul ►M9 Uniunii ◀ în contextul riscurilor pe care le prezintă relocarea emisiilor de dioxid de carbon;</p> <p>(d) impactul acordului internațional privind schimbările climatice asupra altor sectoare ale economiei ►M9 Uniunii ◀;</p> <p>(e) impactul asupra sectorului agricol din ►M9 Uniune ◀, inclusiv riscurile de relocare a emisiilor de dioxid de carbon;</p> <p>(f) modalitățile corespunzătoare de includere a emisiilor și a absorbției rezultate din exploatarea terenurilor, din schimbarea destinației terenurilor și din silvicultură în ►M9 Uniune ◀;</p> <p>(g) împădurirea, reîmpădurirea și evitarea defrișărilor și a degradării pădurilor în țări terțe, în cazul instituirii unui sistem recunoscut la nivel internațional în acest context;</p> <p>(h) necesitatea unor politici și măsuri comunitare suplimentare, în vederea îndeplinirii angajamentelor de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră asumate de ►M9 Uniune ◀ și de statele membre.</p> <p>(2) Pe baza raportului menționat la alineatul (1), Comisia prezintă, dacă este cazul, Parlamentului European și Consiliului o propunere legislativă de modificare a prezentei directive, în conformitate cu alineatul (1), în vederea intrării în vigoare a directivei de modificare odată cu aprobarea de către ►M9 Uniune ◀ a acordului internațional privind schimbările climatice, precum și în vederea îndeplinirii angajamentului de reducere a emisiilor care urmează să fie pus în aplicare în temeiul acordului respectiv.</p> <p>Propunerea respectivă se bazează pe principiile transparenței, al eficienței economice și din punct de vedere al costurilor, al echității și solidarității în repartizarea eforturilor între statele membre.</p>					
--	--	--	--	--	--

<p>(3) Propunerea permite operatorilor să utilizeze, în plus față de creditele prevăzute prin prezenta directivă, creditele CER, ERU sau alte credite aprobate provenind din țări terțe care au ratificat acordul internațional privind schimbările climatice.</p> <p>(4) Propunerea include, de asemenea, după caz, orice alte măsuri necesare pentru a contribui la realizarea, în mod transparent, echilibrat și echitabil, a reducerilor obligatorii în conformitate cu alineatul (1) și, în special, măsuri de aplicare pentru a permite operatorilor să utilizeze în ►M9 EU ETS ◀ tipuri de credite de proiect suplimentare față de cele menționate la articolul 11a alineatele (2)-(5) sau să utilizeze alte mecanisme create în temeiul acordului internațional privind schimbările climatice, după caz.</p> <p>(5) Până la intrarea în vigoare a acordului internațional privind schimbările climatice, propunerea include măsurile suspensive și tranzitorii corespunzătoare.</p> <p>▼M14</p>					
<p><i>Articolul 28a</i></p> <p>Derogări aplicabile înainte de punerea în aplicare obligatorie a măsurii globale bazate pe piață a OACI</p> <p>(1) Prin derogare de la articolul 12 alineatul (3), de la articolul 14 alineatul (3) și de la articolul 16, statele membre consideră că cerințele stabilite la dispozițiile respective sunt îndeplinite și nu iau măsuri împotriva operatorilor de aeronave în ceea ce privește:</p> <p>(a) toate emisiile generate de zborurile înspre și dinspre aerodromurile situate în statele din afara SEE, cu excepția zborurilor înspre aerodromurile situate în Regatul Unit sau în Elveția, în fiecare an calendaristic începând din 1 ianuarie 2021 și până la 31 decembrie 2026, sub rezerva revizuirii menționate la articolul 28b;</p> <p>(b) toate emisiile generate de zborurile între un aerodrom situat în una dintre regiunile ultraperiferice în sensul articolului 349</p>		Incompatibil		Republica Moldova nu a transpus prevederile referitoare la sistemul de comercializare a cotelor de emisii de gaze cu efect de seră, dar intenționează să le transpună și să instituie un sistem regional de comercializare a cotelor, care va fi instituit de către Comunitatea Energetică.	

<p>din TFUE și un aerodrom situat într-o altă regiune a SEE, în fiecare an calendaristic începând din 1 ianuarie 2013 și până la 31 decembrie 2023, sub rezerva revizuirii menționate la articolul 28b.</p> <p>În sensul articolelor 11a, 12 și 14, emisiile verificate de la alte zboruri decât cele menționate la primul paragraf de la prezentul alineat sunt considerate a fi emisii verificate ale operatorului de aeronave.</p> <p>(2) Prin derogare de la articolul 3d alineatul (3), cantitatea de certificate care urmează să fie scoase la licitație de fiecare stat membru pentru perioada cuprinsă între 1 ianuarie 2013 și 31 decembrie 2026 se reduce astfel încât să corespundă părții sale din emisiile atribuite generate de zborurile care nu fac obiectul derogărilor prevăzute la alineatul (1) literele (a) și (b) de la prezentul articol.</p> <p>(3) Prin derogare de la articolul 3g, operatorii de aeronave nu trebuie să prezinte planuri de monitorizare în care să fie prezentate măsurile de monitorizare și raportare a emisiilor legate de zborurile care fac obiectul derogărilor prevăzute la alineatul (1) literele (a) și (b) de la prezentul articol.</p> <p>(4) Prin derogare de la articolele 3g, 12, 15 și 18a, în cazul în care un operator de aeronave generează emisii anuale totale mai mici de 25 000 de tone de CO₂ sau în cazul în care un operator de aeronave are emisii totale anuale mai mici de 3 000 de tone de CO₂ generate din alte zboruri decât cele menționate la alineatul (1) literele (a) și (b) din prezentul articol, se consideră că emisiile acestuia sunt emisii verificate dacă sunt stabilite prin utilizarea instrumentului pentru micii emițatori aprobat în temeiul Regulamentului (UE) nr. 606/2010 al Comisiei ⁽³⁶⁾ și completat cu date furnizate de Eurocontrol prin facilitatea sa de sprijin al ETS. Statele membre pot pune în aplicare proceduri simplificate pentru operatorii de aeronave necomerciale atât timp cât astfel de proceduri nu au un grad de acuratețe mai scăzut</p>					
---	--	--	--	--	--

<p>decât cel oferit de instrumentul pentru micii emițători.</p> <p>(5) Alineatul (1) de la prezentul articol se aplică țărilor cu care s-a încheiat un acord în temeiul articolului 25 sau 25a, numai în conformitate cu termenii unui astfel de acord.</p>					
<p style="text-align: center;"><i>Articolul 28b</i></p> <p>Raportarea și revizuirea de către Comisie privind punerea în aplicare a măsurii globale bazate pe piață a OACI</p> <p>(1) Înainte de 1 ianuarie 2027 și, ulterior, o dată la trei ani, Comisia raportează Parlamentului European și Consiliului privind progresele negocierilor din cadrul OACI de punere în aplicare a măsurii globale bazate pe piață care se va aplica emisiilor începând din 2021, în special cu privire la:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) instrumentele relevante ale OACI, inclusiv standardele și practicile recomandate, precum și progresele înregistrate în punerea în aplicare a tuturor elementelor pachetului de măsuri al OACI în vederea atingerii obiectivului ambițios global pe termen lung adoptat în cadrul celei de a 41-a Adunări a OACI; (b) recomandările aprobate de Consiliul OACI, relevante pentru măsura globală bazată pe piață, inclusiv eventualele modificări ale valorii de referință; (c) înființarea unui registru global; (d) măsurile naționale adoptate de țările terțe pentru punerea în aplicare a măsurii globale bazate pe piață care se va aplica emisiilor începând din 2021; (e) nivelul de participare a țărilor terțe la măsurile de compensare în temeiul CORSIA, inclusiv implicațiile rezervelor acestora față de această participare; și (f) alte evoluții internaționale relevante și instrumente aplicabile, precum și progresele înregistrate în reducerea impactului total al aviației asupra schimbărilor climatice. 		<p>Incompatibil</p>		<p>Republica Moldova nu a transpus prevederile referitoare la sistemul de comercializare a cotelor de emisii de gaze cu efect de seră, dar intenționează să le transpună și să instituie un sistem regional de comercializare a cotelor, care va fi instituit de către Comunitatea Energetică.</p>	

<p>În conformitate cu evaluarea la nivel global în contextul Acordului de la Paris, Comisia prezintă, de asemenea, un raport cu privire la eforturile depuse pentru a se îndeplini obiectivul ambițios global pe termen lung al sectorului aviației de a reduce la zero net, până în 2050, emisiile de CO₂ generate de activitățile de aviație, evaluate în conformitate cu criteriile menționate la literele (a)-(f) de la primul paragraf.</p> <p>(2) Până la 1 iulie 2026, Comisia prezintă Parlamentului European și Consiliului un raport în care evaluează integritatea de mediu a măsurii globale a OACI bazate pe piață, inclusiv nivelul de ambiție general în raport cu obiectivele Acordului de la Paris, nivelul de participare la compensarea în temeiul CORSIA, forța juridică obligatorie a acesteia, transparența, sancțiunile pentru neconformitate, procedurile de consultare a opiniei publice, calitatea creditelor de compensare, monitorizarea, raportarea și verificarea emisiilor, registrele, responsabilitatea, precum și normele privind utilizarea biocarburanților. Comisia publică raportul respectiv de asemenea până la 1 iulie 2026.</p> <p>(3) Raportul Comisiei menționat la alineatul (2) este însoțit, după caz, de o propunere legislativă pentru a modifica prezenta directivă, într-un mod în care să fie în concordanță cu obiectivul Acordului de la Paris privind temperatura, cu angajamentul Uniunii de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră la nivelul întregii economii până în 2030 și cu obiectivul de realizare a neutralității climatice până cel târziu în 2050, scopul fiind acela de a păstra integritatea de mediu și eficacitatea acțiunii Uniunii în domeniul combaterii schimbărilor climatice. O propunere care însoțește raportul include, după caz, aplicarea EU ETS zborurilor care pleacă de pe aerodromuri situate în statele din SEE înspre aerodromuri situate în afara SEE începând din ianuarie 2027 și exclude zborurile care sosesc de pe aerodromuri situate în afara SEE, în cazul în care raportul menționat la alineatul (2) arată că:</p>					
--	--	--	--	--	--

<p>(a) până la 31 decembrie 2025, Adunarea OACI nu a consolidat CORSIA în conformitate cu obiectivul său ambițios global pe termen lung, care vizează îndeplinirea obiectivelor Acordului de la Paris; sau</p> <p>(b) statele enumerate în actul de punere în aplicare adoptat în temeiul articolului 25a alineatul (3) reprezintă mai puțin de 70 % din emisiile generate de aviația internațională, utilizându-se cele mai recente date disponibile.</p> <p>Propunerea însoțitoare permite, de asemenea, după caz, operatorilor de aeronave să deducă eventualele costuri suportate din cauza compensării CORSIA pe rutele respective pentru a evita dubla taxare. În cazul în care nu sunt îndeplinite condițiile menționate la literele (a) și (b) de la primul paragraf al prezentului alineat, propunerea modifică prezenta directivă, după caz, pentru a se continua aplicarea EU ETS numai în cazul zborurilor din interiorul SEE, al zborurilor înspre Elveția și Regatul Unit și al zborurilor înspre state care nu sunt enumerate în actul de punere în aplicare adoptat în temeiul articolului 25a alineatul (3).</p> <p>▼ M4</p>					
<p><i>Articolul 28c</i></p> <p>Dispoziții privind monitorizarea, raportarea și verificarea în scopul punerii în aplicare a măsurii globale bazate pe piață</p> <p>Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 23 pentru a completa prezenta directivă în ceea ce privește monitorizarea, raportarea și verificarea adecvate ale emisiilor în scopul punerii în aplicare a măsurii globale bazate pe piață a OACI cu privire la toate rutele acoperite de aceasta. Actele delegate respective se bazează pe instrumentele relevante adoptate în cadrul OACI, evită orice denaturare a concurenței și respectă principiile cuprinse în actele menționate la articolul 14 alineatul (1) și asigură verificarea rapoartelor transmise privind emisiile în conformitate cu principiile și criteriile de verificare de la articolul 15.</p> <p>▼ M15</p>		<p>Prevederi UE neaplicabile</p>		<p>Prevederile în cauză se aplică de instituțiile din cadrul UE</p>	

<p style="text-align: center;"><i>Articolul 29</i></p> <p>Raport privind asigurarea unei mai bune funcționări a pieței carbonului</p> <p>Dacă rapoartele regulate privind piața carbonului menționate la articolul 10 alineatele (5) și (6) conțin dovezi ale faptului că piața carbonului nu funcționează corespunzător, Comisia, în termen de trei luni, prezintă un raport Parlamentului European și Consiliului. Raportul poate fi însoțit, dacă este cazul, de propuneri legislative menite să mărească transparența și integritatea pieței carbonului, inclusiv a piețelor instrumentelor derivate conexe, și să abordeze măsurile corective pentru a îmbunătăți funcționarea acesteia, precum și pentru a îmbunătăți prevenirea și detectarea abuzurilor de pe piață.</p>		Prevederi UE neaplicabile		Prevederile în cauză se aplică de instituțiile și statele-membre din cadrul UE	
<p style="text-align: center;"><i>Articolul 29a</i></p> <p>Măsurile de luat în eventualitatea unor fluctuații excesive ale prețurilor</p> <p>(8) În cazul în care prețul mediu al certificatelor pentru cele șase luni calendaristice precedente este de peste 2,4 ori mai mare decât prețul mediu al certificatelor pentru perioada de referință de doi ani precedenți, 75 de milioane de certificate sunt eliberate din rezerva pentru stabilitatea pieței, în conformitate cu articolul 1 alineatul (7) din Decizia (UE) 2015/1814.</p> <p>Pentru certificatele de emisii vizate la capitolele II și III, prețul certificatelor menționat la primul paragraf de la prezentul alineat este prețul licitațiilor desfășurate în conformitate cu actele delegate adoptate în temeiul articolului 10 alineatul (4).</p> <p>Perioada de referință de doi ani precedenți menționată la primul paragraf reprezintă perioada de doi ani care se încheie înainte de prima lună a perioadei de șase luni calendaristice menționate la paragraful respectiv.</p> <p>În cazul în care condiția prevăzută la primul paragraf de la prezentul alineat este îndeplinită și alineatul (2) nu este aplicabil, Comisia publică un aviz în acest sens în <i>Jurnalul Oficial al Uniunii Europene</i>, indicând data la care condiția a fost îndeplinită.</p> <p>Comisia publică în primele trei zile lucrătoare ale fiecărei luni prețul mediu al certificatelor pentru ultimele șase luni calendaristice și prețul mediu al certificatelor pentru perioada de referință de doi ani precedenți. În cazul în care</p>		Incompatibil		Republica Moldova nu a transpus prevederile referitoare la sistemul de comercializare a cotelor de emisii de gaze cu efect de seră, dar intenționează să le transpună și să instituie un sistem regional de comercializare a cotelor, care va fi instituit de către Comunitatea Energetică.	

<p>nu este îndeplinită condiția menționată la primul paragraf, Comisia publică, de asemenea, nivelul prețului pe care prețul mediu al certificatelor ar trebui să îl atingă în luna următoare pentru a îndeplini condiția menționată la paragraful respectiv.</p> <p>(9) Atunci când este îndeplinită condiția pentru eliberarea de certificate din rezerva pentru stabilitatea pieței în temeiul alineatului (1), condiția menționată la respectivul alineat nu se consideră îndeplinită din nou decât după cel puțin douăsprezece luni de la încheierea operațiunii anterioare de eliberare din rezervă.</p> <p>(10) Normele detaliate de aplicare a măsurilor menționate la alineatele(1) și (2) de la prezentul articol se stabilesc prin actele delegate menționate la articolul 10 alineatul (4).</p> <p>▼B</p>					
<p style="text-align: center;"><i>Articolul 30</i></p> <p>Revizuirea în contextul punerii în aplicare a Acordului de la Paris și al dezvoltării de piețe ale carbonului în alte economii majore</p> <p>▼M15</p> <p>(1) Prezenta directivă face obiectul unei revizuirii permanente în contextul evoluțiilor internaționale și al eforturilor întreprinse pentru îndeplinirea obiectivelor pe termen lung ale Acordului de la Paris și a tuturor angajamentelor relevante care rezultă în urma Conferinței părților la Convenția-cadru a Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice.</p> <p>(2) Măsurile de sprijinire a anumitor industrii mari consumatoare de energie care ar putea face obiectul relocării emisiilor de carbon menționate la articolele 10a și 10b din prezenta directivă fac și ele obiectul unei revizuirii permanente având în vedere măsurile de politică privind clima din alte economii majore. În acest context, Comisia analizează și dacă măsurile legate de compensarea costurilor indirecte ar trebui să fie armonizate în continuare. Măsurile aplicabile sectoarelor vizate de CBAM sunt reexamine în contextul aplicării Regulamentului (UE) 2023/956 Înainte de 1 ianuarie 2028 și, ulterior, la fiecare doi ani, ca parte</p>		<p>Prevederi UE neaplicabile</p>		<p>Prevederile în cauză se aplică de instituțiile din cadrul UE</p>	

<p>a rapoartelor sale către Parlamentul European și către Consiliu în temeiul articolului 30 alineatul (6) din regulamentul respectiv, Comisia evaluează impactul CBAM asupra riscului de relocare a emisiilor de dioxid de carbon, inclusiv în ceea ce privește exporturile.</p> <p>Raportul evaluează necesitatea de a se lua măsuri suplimentare, inclusiv măsuri legislative, pentru a se aborda riscurile de relocare a emisiilor de dioxid de carbon. Raportul este însoțit, dacă este cazul, de o propunere legislativă.</p> <p>(3) Comisia raportează Parlamentului European și Consiliului în contextul fiecărui bilanț la nivel global convenit în temeiul Acordului de la Paris, în special în ceea ce privește necesitatea unor politici și măsuri suplimentare ale Uniunii în vederea reducerilor de gaze cu efect de seră necesare din partea Uniunii și a statelor sale membre, inclusiv în ceea ce privește factorul linear menționat la articolul 9 din prezenta directivă. Comisia poate, după caz, prezenta propuneri legislative Parlamentului European și Consiliului de modificare a prezentei directive, în special pentru a asigura respectarea obiectivului neutralității climatice, astfel cum este prevăzut la articolul 2 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2021/1119, și a obiectivelor climatice ale Uniunii, prevăzute la articolul 4 din regulamentul respectiv.</p> <p>La prezentarea propunerilor sale legislative, Comisia ia în considerare, printre altele, bugetul orientativ preconizat al Uniunii pentru gazele cu efect de seră pentru perioada 2030-2050, astfel cum se menționează la articolul 4 alineatul (4) din regulamentul respectiv.</p> <p>▼B</p> <p>(4) Înainte de 1 ianuarie 2020, Comisia prezintă o analiză actualizată a efectelor aviației, altele decât cele de CO₂, însoțită, după caz, de o propunere privind cele mai bune modalități de a aborda aceste efecte.</p> <p>▼M15</p> <p>(5) Până la 31 iulie 2026, Comisia prezintă Parlamentului European și Consiliului un raport cu privire la următoarele aspecte, raport însoțit, după</p>					
---	--	--	--	--	--

<p>caz, de o propunere legislativă și de o evaluare a impactului:</p> <p>(a) modul în care ar putea fi contabilizate emisiile negative rezultate din gazele cu efect de seră care sunt eliminate din atmosferă și stocate permanent și în condiții de siguranță și modul în care emisiile negative respective pot fi acoperite de comercializarea certificatelor de emisii, după caz, incluzând un domeniu de aplicare clar și criterii stricte pentru o asemenea acoperire, precum și garanții pentru a se asigura că aceste absorbții nu compensează reducerile de emisii necesare în conformitate cu obiectivele climatice ale Uniunii, astfel cum sunt prevăzute în Regulamentul (UE) 2021/1119;</p> <p>(b) fezabilitatea reducerii pragurilor de putere termică instalată totală de 20 MW pentru activitățile din anexa I începând cu anul 2031;</p> <p>(c) dacă toate emisiile de gaze cu efect de seră reglementate de prezenta directivă sunt contabilizate în mod eficient și dacă dubla contabilizare este evitată efectiv; în special, raportul evaluează contabilizarea emisiilor de gaze cu efect de seră care sunt considerate a fi fost captate și utilizate într-un produs în alt mod decât cel menționat la articolul 12 alineatul (3b).</p> <p>(6) Atunci când revizuieste prezenta directivă, în concordanță cu alineatele (1), (2) și (3) de la prezentul articol, Comisia analizează modul în care pot fi stabilite legăturile dintre EU ETS și alte piețe ale carbonului, fără a împiedica realizarea obiectivului neutralității climatice și a obiectivelor climatice ale Uniunii prevăzute în Regulamentul (UE) 2021/1119.</p> <p>(7) Până la 31 iulie 2026, Comisia prezintă un raport Parlamentului European și Consiliului în care</p>					
---	--	--	--	--	--

<p> evaluează fezabilitatea includerii instalațiilor de incinerare a deșeurilor municipale în EU ETS, inclusiv în vederea includerii acestora începând cu anul 2028, și eventuala necesitate privind opțiunea ca un stat membru să renunțe până la 31 decembrie 2030. În această privință, Comisia ține seama de importanța tuturor sectoarelor care contribuie la reducerea emisiilor și de posibila deturnare a deșeurilor către eliminarea prin depozitarea în Uniune și prin exporturile de deșeuri către țări terțe. De asemenea, Comisia ține seama de criteriile relevante, cum ar fi efectele asupra pieței interne, potențialele denaturări ale concurenței, integritatea de mediu, alinierea la obiectivele Directivei 2008/98/CE a Parlamentului European și a Consiliului ⁽³⁷⁾ și robustețea și acuratețea în ceea ce privește monitorizarea și calcularea emisiilor. Comisia prezintă, după caz și fără a aduce atingere articolului 4 din directiva respectivă, o propunere legislativă care însoțește raportul, pentru a aplica dispozițiile prezentului capitol autorizațiilor de emisii de gaze cu efect de seră și alocării și emiterii de certificate suplimentare pentru instalațiile de incinerare a deșeurilor municipale și pentru a preveni o eventuală deturnare. </p> <p> În raportul menționat la primul paragraf, Comisia analizează, de asemenea, posibilitatea de a include în EU ETS și alte procese de gestionare a deșeurilor, în special depozitele de deșeuri din Uniune, care generează emisii de metan și de protoxid de azot. După caz, Comisia poate, de asemenea, să însoțească raportul respectiv cu o propunere legislativă pentru a include astfel de alte procese de gestionare a deșeurilor în EU ETS. </p> <p> ▼M14 </p> <p> (8) În 2026, Comisia include în raportul prevăzut la articolul 10 alineatul (5) următoarele elemente: </p> <p> (a) o evaluare a impactului asupra mediului și climei al zborurilor de mai puțin de 1 000 km și examinarea opțiunilor pentru reducerea acestui impact, inclusiv examinarea modurilor alternative de transport public disponibile și utilizarea </p>					
---	--	--	--	--	--

<p>în mai mare măsură a combustibililor de aviație durabili;</p> <p>(b) o evaluare a impactului asupra mediului și climei al zborurilor efectuate de operatori scutiți în temeiul literei (h) sau (k) de la rubrica „Aviație” din coloana „Activități” din tabelul din anexa I, precum și examinarea opțiunilor pentru reducerea impactului respectiv;</p> <p>(c) o evaluare a impactului social al prezentei directive în sectorul aviației, inclusiv asupra forței de muncă din acest sector și a costului călătoriilor cu avionul; și</p> <p>(d) o evaluare a conectivității aeriene a insulelor și a teritoriilor îndepărtate, inclusiv în ceea ce privește competitivitatea și relocarea emisiilor de CO₂, precum și impactul asupra mediului și climei.</p> <p>Raportul prevăzut la articolul 10 alineatul (5) este luat în considerare, de asemenea, după caz, la viitoarea revizuire a prezentei directive.</p> <p>▼M15</p>					
<p style="text-align: center;">CAPITOLUL IVa SCHEMA DE COMERCIALIZARE A CERTIFICATELOR DE EMISII ÎN SECTORUL CLĂDIRILOR, AL TRANSPORTULUI RUTIER ȘI ÎN ALTE SECTOARE <i>Articolul 30a</i></p> <p>Domeniu de aplicare Dispozițiile prezentului capitol se aplică emisiilor, autorizațiilor de emisii de gaze cu efect de seră, emiterii și restituirii certificatelor, precum și monitorizării, raportării și verificării activității menționate în anexa III. Prezentul capitol nu se aplică emisiilor care fac obiectul capitolelor II și III.</p>		Incompatibil		Republica Moldova nu a transpus prevederile referitoare la sistemul de comercializare a cotelor de emisii de gaze cu efect de seră, dar intenționează să se transpună și să instituie un sistem regional de comercializare a cotelor, care va fi instituit de către Comunitatea Energetică.	

<p style="text-align: center;"><i>Articolul 30b</i></p> <p>Autorizații de emisii de gaze cu efect de seră</p> <p>(1) Statele membre se asigură că, de la 1 ianuarie 2025, nicio entitate reglementată nu realizează activitatea menționată în anexa III, cu excepția cazurilor în care entitatea reglementată respectivă deține o autorizație acordată de o autoritate competentă în conformitate cu alineatele (2) și (3) de la prezentul articol.</p> <p>(2) O cerere înaintată autorității competente de către entitatea reglementată în conformitate cu alineatul (1) de la prezentul articol pentru acordarea unei autorizații de emisii de gaze cu efect de seră în temeiul prezentului capitol trebuie să cuprindă cel puțin o descriere a:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) entității reglementate; (b) tipului de combustibili pe care îi eliberează pentru consum și care sunt utilizați pentru ardere în sectoarele menționate în anexa III, precum și a mijloacelor prin care acești combustibili sunt eliberați pentru consum; (c) utilizării finale sau utilizărilor finale ale combustibililor eliberați pentru consum pentru activitatea menționată în anexa III; (d) măsurilor planificate pentru monitorizarea și raportarea emisiilor, în conformitate cu actele de punere în aplicare menționate la articolele 14 și 30f; (e) un rezumat netehnic al informațiilor menționate la literele (a)-(d) de la prezentul alineat. <p>(3) Autoritatea competentă acordă autorizații de emisii de gaze cu efect de seră prin care entitatea reglementată menționată la alineatul (1) de la prezentul articol este autorizată să desfășoare activitatea menționată în anexa III, dacă autoritatea competentă a stabilit că entitatea respectivă poate monitoriza și raporta emisiile corespunzătoare cantităților de combustibili eliberați pentru consum în conformitate cu anexa III.</p> <p>(4) Autorizațiile de emisii de gaze cu efect de seră conțin cel puțin următoarele elemente:</p>	<p style="text-align: center;">II. MONITORIZAREA EMISIILOR DE GAZE CU EFECT DE SERĂ</p> <p style="text-align: center;">Secțiunea 1</p> <p style="text-align: center;">Monitorizarea emisiilor de GES din instalațiile industriale și din activitățile de aviație</p> <p>6. Agenția de Mediu emite autorizația integrată de mediu conform art.12 din Legea nr.227/2022 privind emisiile industriale întregii instalații sau o secțiune a acesteia pentru activitățile enumerate în Anexa nr. 1 din Legea nr.00/2024 privind acțiunile climatice, după ce verifică dacă operatorul instalațiilor staționare are capacitatea de a monitoriza și raporta aceste emisii corespunzător.</p> <p>7. Agenția de Mediu eliberează autorizația integrată de mediu pentru o singură instalație sau mai multe amplasate pe același teritoriu, toate sub administrarea aceluiași operator, care conține următoarele componente:</p> <ul style="list-style-type: none"> 11) numele și adresa operatorului; 12) descriere a activităților și a emisiilor instalației; 13) materiilor prime și auxiliare a căror utilizare este posibil să conducă la emisii de GES; 14) un plan de monitorizare care respectă cerințele prevăzute la pct.12-19; 15) cerințele de raportare prevăzute la pct.274-287. <p>8. Operatorul de aeronave, certificat în conformitate cu art.19 din Codul Aerian nr.301/2017, monitorizează și raportează emisiile care provin din activități de aviație pentru toate zborurile incluse în Anexa nr. 1 din Legea nr.00/2024 privind acțiunile climatice care sunt efectuate de către operatorul de aeronave pe perioada de raportare prevăzută la pct.10.</p> <p>9. Operatorul de aeronave clasifică toate zborurile unui an calendaristic pe baza orei de plecare, exprimată în ora universală coordonată.</p>	<p>Parțial compatibil</p>		<p>Prevederile referitoare la autorizare sunt reglementate în Legea nr.227/2022 privind emisiile industriale</p>	<p>Ministerul Mediului</p> <p>Agencia de Mediu</p>
--	---	---------------------------	--	--	--

<p>(a) denumirea și adresa entității reglementate;</p> <p>(b) o descriere a mijloacelor prin care entitatea reglementată eliberează combustibilii pentru consum în sectoarele vizate de prezentul capitol;</p> <p>(c) o listă a combustibililor eliberați pentru consum de către entitatea reglementată în sectoarele vizate de prezentul capitol;</p> <p>(d) un plan de monitorizare care respectă cerințele actelor de punere în aplicare menționate la articolul 14;</p> <p>(e) cerințele de raportare stabilite prin actele de punere în aplicare menționate la articolul 14;</p> <p>(f) obligația de a restitui certificatele emise în temeiul prezentului capitol, care corespund emisiilor totale din fiecare an calendaristic, astfel cum au fost verificate în conformitate cu articolul 15 până la termenul stabilit la articolul 30e alineatul (2).</p> <p>(5) Statele membre pot permite entităților reglementate să actualizeze planurile de monitorizare fără a modifica autorizația. Entitățile reglementate prezintă autorității competente, în vederea aprobării, toate planurile de monitorizare actualizate.</p> <p>(6) Entitatea reglementată informează autoritatea competentă cu privire la orice modificări planificate privind natura activității sale sau combustibilii pe care îi eliberează pentru consum, care ar putea face necesară actualizarea autorizației de emisii de gaze cu efect de seră. După caz, autoritatea competentă actualizează autorizația în conformitate cu actele de punere în aplicare menționate la articolul 14. În cazul în care survine o modificare a identității entității reglementate în temeiul prezentului capitol, autoritatea competentă actualizează autorizația astfel încât acesta să includă denumirea și adresa noii entități reglementate.</p>					
---	--	--	--	--	--

<p style="text-align: center;"><i>Articolul 30c</i></p> <p>Cantitatea de certificate la nivelul Uniunii</p> <p>(1) Cantitatea de certificate emise anual la nivelul Uniunii în temeiul prezentului capitol începând cu anul 2027 se diminuează linear începând din 2024. Valoarea pentru 2024 se definește ca limite de emisii pentru 2024, calculată pe baza emisiilor de referință în temeiul articolului 4 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2018/842 al Parlamentului European și al Consiliului⁽³⁸⁾ pentru sectoarele vizate de prezentul capitol și aplicând traiectoria de reducere liniară pentru toate emisiile care intră în domeniul de aplicare al regulamentului respectiv. Cantitatea se diminuează în fiecare an după 2024 cu un factor linear de reducere de 5,10 %. Până la 1 ianuarie 2025, Comisia publică cantitatea de certificate la nivelul Uniunii pentru anul 2027.</p> <p>(2) Cantitatea de certificate emise anual la nivelul Uniunii în temeiul prezentului capitol începând cu anul 2028 se diminuează linear începând cu anul 2025 pe baza emisiilor medii raportate în temeiul prezentului capitol pentru anii 2024-2026. Cantitatea de certificate se diminuează cu un factor linear de reducere de 5,38 %, cu excepția cazului în care se aplică condițiile prevăzute la punctul 1 din anexa IIIa, caz în care cantitatea se diminuează cu un factor linear de reducere ajustat în conformitate cu normele stabilite la punctul 2 din anexa IIIa. Până la 30 iunie 2027, Comisia publică cantitatea de certificate pentru 2028 la nivelul întregii Uniuni și, dacă este necesar, factorul linear de reducere ajustat.</p> <p>(3) Cantitatea de certificate emise la nivelul Uniunii în temeiul prezentului capitol se ajustează pentru fiecare an începând cu anul 2028 pentru a compensa cantitatea de certificate restituite în cazurile în care nu a fost posibilă evitarea dublei contabilizări a emisiilor sau în care certificatele au fost restituite pentru emisii care nu fac obiectul prezentului capitol, astfel cum se menționează la articolul 30f alineatul (5). Ajustarea corespunde cantității totale de certificate care fac obiectul</p>		<p>Prevederi UE neaplicabile</p>		<p>Prevederile în cauză se aplică de instituțiile din cadrul UE</p>	
---	--	----------------------------------	--	---	--

<p>prezentului capitol, care au fost compensate în anul de raportare relevant, în conformitate cu actele de punere în aplicare menționate la articolul 30f alineatul (5) al doilea paragraf.</p> <p>(4) Un stat membru care, în temeiul articolului 30j, extinde unilateral activitatea menționată în anexa III la sectoarele care nu sunt enumerate în respectiva anexă se asigură că entitățile reglementate în cauză prezintă autorității competente relevante, până la data de 30 aprilie a anului relevant, un raport justificat în mod corespunzător, în conformitate cu articolul 30f. În cazul în care datele prezentate sunt justificate în mod corespunzător, autoritatea competentă informează Comisia în acest sens până la data de 30 iunie a anului relevant. Cantitatea de certificate care urmează să fie emise în temeiul alineatului (1) de la prezentul articol se ajustează ținând seama de raportul detaliat în mod corespunzător care a fost prezentat de entitățile reglementate.</p>					
<p><i>Articolul 30d</i></p> <p>Licitarea certificatelor pentru activitatea menționată în anexa III</p> <p>(1) Începând cu 2027, certificatele care fac obiectul prezentului capitol se scot la licitație, cu excepția cazului în care sunt plasate în rezerva pentru stabilitatea pieței instituită prin Decizia (UE) 2015/1814. Certificatele care fac obiectul prezentului capitol se scot la licitație separat de certificatele care fac obiectul capitolelor II, II și III din prezenta directivă.</p> <p>(2) Licitarea certificatelor în temeiul prezentului capitol începe în 2027, cu un volum echivalent cu 130 % din volumul de certificate scoase la licitație pentru 2027, stabilit pe baza cantității de certificate la nivelul Uniunii pentru anul respectiv și a proporției și a volumului de certificate scoase la licitație în temeiul alineatelor (3)-(6) de la prezentul articol. Cantitatea suplimentară de 30% care urmează să fie scoasă la licitație se utilizează numai pentru restituirea certificatelor în temeiul articolului 30e alineatul (2) și poate fi scoasă la licitație până la 31 mai 2028. Cantitatea suplimentară de</p>		Incompatibil		Republica Moldova nu a transpus prevederile referitoare la sistemul de comercializare a cotelor de emisii de gaze cu efect de seră, dar intenționează să le transpună și să instituie un sistem regional de comercializare a cotelor, care va fi instituit de către Comunitatea Energetică.	

<p>30% se deduce din volumele de certificate scoase la licitație pentru perioada 2029-2031. Condițiile pentru licitațiile prevăzute la prezentul alineat se stabilesc în conformitate cu alineatul (7) de la prezentul articol și cu articolul 10 alineatul (4).</p> <p>În 2027, 600 de milioane de certificate care fac obiectul prezentului capitol urmează să fie create ca participații în rezerva pentru stabilitatea pieței în temeiul articolului 1a alineatul (3) din Decizia (UE) 2015/1814.</p> <p>(3) 150 de milioane de certificate emise în temeiul prezentului capitol se scot la licitație și toate veniturile provenite din licitațiile respective sunt puse la dispoziția Fondului social pentru climă instituit prin Regulamentul (UE) 2023/955 până în 2032.</p> <p>(4) Din cantitatea de certificate rămasă și pentru a genera, împreună cu veniturile provenite din certificatele menționate la alineatul (3) de la prezentul articol și la articolul 10a alineatul (8b) din prezenta directivă, o sumă maximă de 65 000 000 000 EUR, Comisia se asigură că este scoasă la licitație o cantitate suplimentară de certificate care fac obiectul prezentului capitol iar veniturile provenite din aceste licitații sunt puse la dispoziția Fondului social pentru climă instituit prin Regulamentul (UE) 2023/955 până în 2032.</p> <p>Comisia se asigură că certificatele destinate Fondului social pentru climă menționat la alineatul (3) de la prezentul articol și în prezentul alineat sunt scoase la licitație în conformitate cu principiile și modalitățile menționate la articolul 10 alineatul (4) și cu actele delegate adoptate în temeiul articolului menționat.</p> <p>Veniturile obținute în urma licitării certificatelor menționate la alineatul (3) de la prezentul articol și în prezentul alineat constituie venituri externe alocate în conformitate cu articolul 21 alineatul (5) din Regulamentul (UE, Euratom) 2018/1046 și se utilizează în conformitate cu normele aplicabile Fondului social pentru climă.</p> <p>Cuquantumul anual alocat Fondului social pentru climă în conformitate cu articolul 10a alineatul (8b), cu alineatul (3) de la prezentul articol și cu prezentul alineat nu depășește:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) 4 000 000 000 EUR pentru 2026; (b) 10 900 000 000 EUR pentru 2027; (c) 10 500 000 000 EUR pentru 2028; 					
---	--	--	--	--	--

<p>(d) 10 300 000 000 EUR pentru 2029; (e) 10 100 000 000 EUR pentru 2030; (f) 9 800 000 000 EUR pentru 2031; (g) 9 400 000 000 EUR pentru 2032.</p> <p>În cazul în care comercializarea certificatelor de emisii stabilită în conformitate cu prezentul capitol este amânată până în 2028 în temeiul articolului 30k, cuantumul maxim care urmează să fie pus la dispoziția Fondului social pentru climă în conformitate cu primul paragraf de la prezentul alineat este de 54 600 000 000 EUR. În acest caz, sumele anuale alocate Fondului social pentru climă nu depășesc cumulativ, pentru anii 2026 și 2027, 4 000 000 000 EUR, iar pentru perioada 1 ianuarie 2028-31 decembrie 2032, cuantumul anual relevant nu depășește:</p> <p>(a) 11 400 000 000 EUR pentru 2028; (b) 10 300 000 000 EUR pentru 2029; (c) 10 100 000 000 EUR pentru 2030; (d) 9 800 000 000 EUR pentru 2031; (e) 9 000 000 000 EUR pentru 2032.</p> <p>În cazul în care veniturile provenite din licitația menționată la alineatul (5) de la prezentul articol sunt stabilite ca resursă proprie în conformitate cu articolul 311 al treilea paragraf din TFUE, articolul 10a alineatul (8b) din prezenta directivă, alineatul (3) de la prezentul articol și prezentul alineat nu se aplică.</p> <p>(5) Cantitatea totală de certificate care fac obiectul prezentului capitol după deducerea cantităților stabilite la alineatele (3) și (4) de la prezentul articol se scoate la licitație de către statele membre și se distribuie între acestea în proporții identice cu partea din emisiile de referință în temeiul articolului 4 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2018/842 pentru categoriile de surse de emisii menționate la al doilea paragraf literele (b), (c) și (d) din anexa III la prezenta directivă pentru media perioadei dintre 2016 și 2018 a statului membru în cauză, astfel cum a fost revizuită în mod cuprinzător în temeiul articolului 4 alineatul (3) din regulamentul respectiv.</p> <p>(6) Statele membre determină destinația veniturilor obținute în urma licitării certificatelor menționate la alineatul (5) de la prezentul articol, cu excepția veniturilor care constituie venituri externe alocate</p>					
--	--	--	--	--	--

<p>în conformitate cu alineatul (4) de la prezentul articol sau a veniturilor stabilite ca resurse proprii în conformitate cu articolul 311 al treilea paragraf din TFUE și incluse în bugetul Uniunii. Statele membre își utilizează veniturile sau echivalentul valorii financiare a veniturilor respective în unul sau mai multe dintre scopurile menționate la articolul 10 alineatul (3) din prezenta directivă, acordând prioritate activităților care pot contribui la abordarea aspectelor sociale ale comercializării certificatelor de emisii în temeiul prezentului capitol sau pentru unul sau mai multe dintre următoarele scopuri:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) măsuri menite să contribuie la decarbonizarea încălzirii și răcirii clădirilor sau la reducerea nevoilor energetice ale clădirilor, inclusiv integrarea energiilor din surse regenerabile și măsuri conexe în conformitate cu articolul 7 alineatul (11) și articolele 12 și 20 din Directiva 2012/27/UE, precum și măsuri de acordare de sprijin financiar pentru gospodăriile cu venituri reduse din clădirile cu cele mai slabe performanțe; (b) măsuri menite să accelereze adoptarea vehiculelor cu zero emisii sau să ofere sprijin financiar pentru instalarea unei infrastructuri de realimentare și reîncărcare complet interoperabile pentru vehiculele cu zero emisii sau măsuri de încurajare a trecerii la transportul public și de îmbunătățire a multimodalității sau de acordare de sprijin financiar pentru abordarea aspectelor de ordin social în legătură cu utilizatorii serviciilor de transport cu venituri mici și mijlocii; (c) să își finanțeze planul social pentru climă în conformitate cu articolul 15 din Regulamentul (UE) 2023/955; (d) să ofere compensații financiare consumatorilor finali în cazurile în care nu a fost posibilă evitarea dublei contabilizări a emisiilor sau în cazul în care certificatele au fost restituite pentru emisii care nu fac 					
---	--	--	--	--	--

<p>obiectul prezentului capitol, așa cum se menționează la articolul 30f alineatul (5). Se consideră că statele membre au îndeplinit dispozițiile prezentului alineat în cazul în care acestea au instituit și pun în aplicare politici de sprijin financiar sau fiscal sau politici de reglementare pentru impulsivarea sprijinului financiar, stabilite în scopurile prezentate la primul paragraf de la prezentul alineat și cu o valoare echivalentă cu veniturile menționate la respectivul paragraf obținute în urma licitării certificatelor de emisii menționate în prezentul capitol. Statele membre informează Comisia privind utilizarea veniturilor și privind acțiunile întreprinse în conformitate cu prezentul alineat, incluzând aceste informații în rapoartele prezentate în temeiul Regulamentului (UE)2018/1999.</p> <p>(7) Articolul 10 alineatele (4) și (5) se aplică certificatelor emise în temeiul prezentului capitol.</p>					
<p><i>Articolul 30e</i></p> <p>Transferul, restituirea și anularea certificatelor</p> <p>(1) Articolul 12 se aplică emisiilor, entităților reglementate și certificatelor care fac obiectul prezentului capitol, cu excepția alineatelor (3) și (3a), a alineatului (4) a doua și a treia teză și a alineatului. (5) de la articolul menționat. În acest scop:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) orice trimitere la emisii se interpretează ca trimitere la emisiile care fac obiectul prezentului capitol; (b) orice trimitere la operatorii de instalații se interpretează ca trimitere la entitățile reglementate în temeiul prezentului capitol; (c) orice trimitere la certificate se interpretează ca trimitere la certificatele care fac obiectul prezentului capitol. <p>(2) De la 1 ianuarie 2028, statele membre se asigură că, până la data de 31 mai a fiecărui an, entitatea reglementată restituie un număr de certificate în temeiul prezentului capitol egal cu totalul emisiilor entității reglementate, corespunzătoare cantității de combustibili eliberați pentru consum, în conformitate cu anexa III, pe parcursul anului calendaristic anterior, potrivit verificării efectuate în</p>		Incompatibil		Republica Moldova nu a transpus prevederile referitoare la sistemul de comercializare a cotelor de emisii de gaze cu efect de seră, dar intenționează să le transpună și să instituie un sistem regional de comercializare a cotelor, care va fi instituit de către Comunitatea Energetică.	

<p>conformitate cu articolele 15 și 30f, și că respectivele certificate sunt ulterior anulate.</p> <p>(3) Până la 31 decembrie 2030, prin derogare de la alineatele (1) și (2) de la prezentul articol, în cazul în care o entitate reglementată stabilită într-un anumit stat membru face obiectul unei taxe naționale pe carbon în vigoare pentru anii 2027-2030, care vizează o activitate menționată în anexa III, autoritatea competentă a statului membru respectiv poate excepta entitatea reglementată respectivă de la obligația prevăzută la alineatul (2) de la prezentul articol de a restitui certificatele pentru un anumit an de referință, dacă sunt respectate următoarele condiții:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) statul membru în cauză notifică Comisiei, până la 31 decembrie 2023, respectiva taxă națională pe carbon, iar legislația națională în temeiul căreia s-au stabilit cotele de impozitare aplicabile pentru anii 2027-2030 a intrat în vigoare până la data respectivă; statul membru în cauză notifică Comisiei orice modificare ulterioară adusă taxei naționale pe carbon; (b) pentru anul de referință, taxa națională pe carbon din statul membru în cauză plătită efectiv de entitatea reglementată respectivă este mai mare decât prețul mediu de închidere a licitației din schema de comercializare a certificatelor de emisii instituit în conformitate cu prezentul capitol; (c) entitatea reglementată respectă pe deplin obligațiile prevăzute la articolul 30b privind autorizațiile de emisii de gaze cu efect de seră și la articolul 30f privind monitorizarea, raportarea și verificarea emisiilor sale; (d) statul membru în cauză notifică Comisiei aplicarea oricăror excepții de acest tip, precum și volumul corespunzător de certificate care urmează să fie anulate în conformitate cu litera (g) de la prezentul paragraf și cu actele delegate adoptate în 					
--	--	--	--	--	--

<p>temeiul articolului 10 alineatul (4), până la data de 31 mai a anului următor anului de referință;</p> <p>(e) Comisia nu ridică obiecții cu privire la aplicarea derogării pe motiv că măsura notificată nu este conformă cu condițiile prevăzute la prezentul alineat, în termen de trei luni de la o notificare în temeiul literei (a) de la prezentul paragraf sau în termen de o lună de la notificarea pentru anul relevant în temeiul literei (d) de la prezentul paragraf;</p> <p>(f) statul membru în cauză nu scoate la licitație volumul certificatelor menționate la articolul 30d alineatul (5) pentru un anumit an de referință decât după ce volumul de certificate care urmează să fie anulate în temeiul prezentului alineat este stabilit în conformitate cu litera (g) de la prezentul paragraf; statul membru în cauză nu scoate la licitație niciun volum suplimentar de certificate în conformitate cu articolul 30d alineatul (2) primul paragraf;</p> <p>(g) statul membru în cauză anulează un volum de certificate din cantitatea totală a certificatelor pe care urmează să le scoată la licitație menționată la articolul 30d alineatul (5), pentru anul de referință, egal cu emisiile verificate ale entității reglementate respective în conformitate cu prezentul capitol pentru anul de referință; în cazul în care volumul certificatelor care urmează să fie scoase la licitație în anul de referință după aplicarea literei (f) de la prezentul paragraf este mai mic decât volumul certificatelor de emisii care urmează să fie anulate în temeiul prezentului alineat, statul membru în cauză se asigură că anulează volumul certificatelor de emisii corespunzător diferenței până la sfârșitul anului următor anului de referință; și</p>					
---	--	--	--	--	--

<p>(h) statul membru în cauză se angajează, în momentul primei notificări în temeiul literei (a) de la prezentul paragraf, să utilizeze pentru una sau mai multe dintre măsurile enumerate sau menționate la articolul 30d alineatul (6) primul paragraf o valoare echivalentă cu veniturile cărora li s-ar fi aplicat articolul 30d alineatul (6) în absența acestei derogări; Se aplică articolul 30d alineatul (6) al doilea și al treilea paragraf, iar Comisia se asigură că informațiile primite în temeiul acestora respectă angajamentul asumat în temeiul prezentei litere.</p> <p>Volumul certificatelor care urmează să fie anulate în temeiul primului paragraf litera (g) de la prezentul alineat nu afectează veniturile externe alocate stabilite în temeiul articolului 30d alineatul (4) din prezenta directivă sau, în cazul în care au fost stabilite în temeiul articolului 311 al treilea paragraf din TFUE, resursele proprii ale bugetului Uniunii în temeiul Deciziei (UE, Euratom) 2020/2053 a Consiliului⁽³⁹⁾ din veniturile provenite din licitarea certificatelor în conformitate cu articolul 30d din prezenta directivă.</p> <p>(4) Spitalelor care nu intră sub incidența capitolului III li se poate acorda o compensație financiară pentru costurile care le sunt transferate ca urmare a restituirii certificatelor în temeiul prezentului capitol. În acest scop, dispozițiile prezentului capitol aplicabile în cazurile de dublă contabilizare se aplică <i>mutatis mutandis</i>.</p>					
<p><i>Articolul 30f</i></p> <p>Monitorizarea, raportarea, verificarea emisiilor și acreditarea</p> <p>(1) Articolele 14 și 15 se aplică emisiilor, entităților reglementate și certificatelor care fac obiectul prezentului capitol. În acest scop:</p> <p>(a) orice trimitere la emisii se interpretează ca trimitere la emisiile care fac obiectul prezentului capitol;</p> <p>(b) orice trimitere la o activitate menționată în anexa I se interpretează ca trimitere la activitatea menționată în anexa III;</p>	<p>V. GESTIONAREA ȘI CONTROLUL DATELOR</p> <p>Secțiunea 1</p> <p>Activități privind fluxul de date și sistemul de control</p> <p>243.Operatorul sau operatorul de aeronave stabilește, documentează, pune în aplicare și menține proceduri scrise pentru activitățile privind fluxul de date pentru monitorizarea și raportarea emisiilor de GES și se asigură că raportul de emisii anuale care rezultă din activitățile privind fluxul de date nu conține inexactități și respect PM, procedurile scrise respective, precum și prezentul Regulament.</p>	<p>Parțial compatibil</p>		<p>Republica Moldova nu a transpus prevederile referitoare la sistemul de comercializare a cotelor de emisii de gaze cu efect de seră, dar intenționează să le transpună și să instituie un sistem regional de</p>	<p>Ministerul Mediului</p> <p>Agenția de Mediu</p>

<p>(c) orice trimitere la operatori se interpretează ca trimitere la entitățile reglementate în temeiul prezentului capitol;</p> <p>(d) orice trimitere la certificate se interpretează ca trimitere la certificatele care fac obiectul prezentului capitol;</p> <p>(e) trimiterea la data indicată la articolul 15 se interpretează ca fiind o trimitere la data de 30 aprilie.</p> <p>(2) Statele membre se asigură că fiecare entitate reglementată monitorizează, pentru fiecare an calendaristic începând cu 2025, emisiile corespunzătoare cantităților de combustibili eliberate pentru consum în conformitate cu anexa III. De asemenea, statele membre se asigură că fiecare entitate reglementată raportează emisiile respective autorității competente în anul următor, începând cu 2026, în conformitate cu actele de punere în aplicare menționate la articolul 14 alineatul (1).</p> <p>(3) Începând cu 1 ianuarie 2028, statele membre se asigură că, până la data de 30 aprilie a fiecărui an, până în 2030, fiecare entitate reglementată raportează cota medie a costurilor legate de restituirea certificatelor în temeiul prezentului capitol pe care le-a transferat consumatorilor în anul precedent. Comisia adoptă acte de punere în aplicare privind cerințele și modelele pentru aceste rapoarte. Actele de punere în aplicare respective se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 22a alineatul (2). Comisia evaluează rapoartele prezentate și raportează anual constatările sale Parlamentului European și Consiliului. În cazul în care Comisia constată existența unor practici incorecte în ceea ce privește transferul costurilor emisiilor de dioxid de carbon, raportul poate fi însoțit, dacă este cazul, de propuneri legislative menite să combată astfel de practici necorespunzătoare.</p> <p>(4) Statele membre se asigură că fiecare entitate reglementată care, la 1 ianuarie 2025, deține o autorizație în conformitate cu articolul 30b raportează, până la 30 aprilie 2025, emisiile sale istorice pentru anul 2024.</p>	<p>244.Descrierile procedurilor scrise pentru activitățile privind fluxul de date cuprinse în PM trebuie să se refere cel puțin la următoarele elemente:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) informațiile enumerate la pct.18; 2) identificarea surselor de date primare; 3) fiecare etapă a fluxului de date, începând cu datele primare până la datele privind emisiile anuale, care trebuie să reflecte ordinea și interacțiunea dintre activitățile privind fluxul de date, inclusiv formulele relevante și etapele de agregare a datelor aplicate; 4) etapele de prelucrare relevante asociate fiecărei activități specifice privind fluxul de date, inclusiv formulele și datele utilizate pentru determinarea emisiilor; 5) sistemele electronice relevante utilizate pentru prelucrarea și stocarea datelor și interacțiunea dintre astfel de sisteme și alte intrări de date, inclusiv introducerea manuală de date; 6) metoda de înregistrare a rezultatelor activităților privind fluxul de date. <p>245.Operatorul sau operatorul de aeronave instituie, documentează, pune în aplicare și menține un sistem eficace de control, pentru a asigura faptul că RAE care rezultă din activitățile privind fluxul de date nu conține inexactități și că respectă PM și prezentul Regulament.</p> <p>246.Sistemul de control include următoarele:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) evaluarea de către operator sau operatorul de aeronave a riscurilor inerente și a riscurilor de control pe baza unei proceduri scrise pentru efectuarea evaluării; 2) procedurile scrise corespunzătoare activităților de control care 			<p>comercializare a cotelor, care va fi instituit de către Comunitatea Energetică.</p> <p>Prevederile vor fi transpuse în Regulamentul privind acreditarea și cerințele aplicabile verificatorilor emisiilor de gaze cu efect de sera, aprobat de Guvern.</p>	
---	--	--	--	---	--

<p>(5) Statele membre se asigură că entitățile reglementate sunt în măsură să identifice și să documenteze în mod fiabil și precis, pentru fiecare tip de combustibil, cantitățile exacte de combustibil eliberate pentru consum care sunt utilizate pentru ardere în sectoarele menționate în anexa III, precum și destinația finală a combustibililor eliberați pentru consum de către entitățile reglementate. Statele membre iau măsurile corespunzătoare pentru a limita riscul de dublă contabilizare a emisiilor care fac obiectul prezentului capitol și a celor care fac obiectul capitolelor II și III, precum și riscul restituirii certificatelor pentru emisiile care nu sunt reglementate de prezentul capitol.</p> <p>Comisia adoptă acte de punere în aplicare privind normele detaliate pentru evitarea dublei contabilizări și a restituirii certificatelor pentru emisiile care nu fac obiectul prezentului capitol, precum și pentru acordarea de compensații financiare consumatorilor finali de combustibili în cazurile în care această dublă contabilizare sau restituire nu poate fi evitată. Actele de punere în aplicare respective se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 22a alineatul (2). Calculul compensației financiare acordate consumatorilor finali de combustibili se bazează pe prețul mediu al certificatelor în cadrul licitațiilor desfășurate în conformitate cu actele delegate adoptate în temeiul articolului 10 alineatul (4) în anul de raportare relevant.</p> <p>(6) Principiile de monitorizare și de raportare a emisiilor care fac obiectul prezentului capitol sunt prevăzute în anexa IV partea C.</p> <p>(7) Criteriile de verificare a emisiilor care fac obiectul prezentului capitol sunt prevăzute în anexa V partea C.</p> <p>(8) Statele membre pot permite măsuri simplificate de monitorizare, de raportare și verificare pentru entitățile reglementate ale căror emisii anuale corespunzătoare cantităților de combustibili eliberați pentru consum sunt mai mici de 1 000 de tone de CO₂ echivalent, în conformitate cu actele de punere în aplicare menționate la articolul 14 alineatul(1).</p>	<p>contribuie la diminuarea riscurilor identificate.</p> <p>247.Procedurile scrise corespunzătoare activităților de control menționate la pct.246 sbp.2) includ următoarele:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) asigurarea calității echipamentului de măsurare; 2) asigurarea calității sistemului informatic folosit pentru activitățile privind fluxul de date, inclusiv a tehnologiei computerizate de control al procesului; 3) separarea atribuțiilor în activități privind fluxul de date și activități de control și gestionarea competențelor necesare; 4) revizuirile interne și validarea datelor; 5) corecții și măsuri corective; 6) controlul proceselor externalizate; 7) păstrarea evidențelor și a documentației, inclusiv gestionarea versiunilor documentelor. <p>248.Operatorul sau operatorul de aeronave monitorizează eficacitatea sistemului de control, inclusiv prin efectuarea de revizui interne și prin luarea în considerare a constatărilor făcute de verificator în timpul verificării RAE.</p> <p>249.La constatarea că sistemul de control nu este eficient sau proporțional cu riscurile identificate, operatorul sau operatorul de aeronave trebuie să urmărească îmbunătățirea sistemului de control și să actualizeze PM sau procedurile scrise pe baza cărora se desfășoară activitățile privind fluxul de date, evaluările de risc și activitățile de control, după caz.</p>				
--	--	--	--	--	--

<p style="text-align: center;"><i>Articolul 30g</i> Administrare</p> <p>Articolele 13 și 15a, articolul 16 alineatele (1), (2), (3), (4) și (12), articolele 17, 18, 19, 20, 21, 22, 22a, 23 și 29 se aplică emisiilor, entităților reglementate și certificatelor care fac obiectul prezentului capitol. În acest scop:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) orice trimitere la emisii se interpretează ca trimitere la emisiile care fac obiectul prezentului capitol; (b) orice trimitere la operatori se interpretează ca trimitere la entitățile reglementate care fac obiectul prezentului capitol; (c) orice trimitere la certificate se interpretează ca trimitere la certificatele care fac obiectul prezentului capitol. 		Incompatibil		Republica Moldova nu a transpus prevederile referitoare la sistemul de comercializare a cotelor de emisii de gaze cu efect de seră, dar intenționează să le transpună și să instituie un sistem regional de comercializare a cotelor, care va fi instituit de către Comunitatea Energetică.	
<p style="text-align: center;"><i>Articolul 30h</i></p> <p>Măsurile de luat în eventualitatea unei creșteri excesive a prețurilor</p> <p>(1) În cazul în care, timp de mai mult de trei luni consecutive, prețul mediu al certificatelor în cadrul licitațiilor desfășurate în conformitate cu actele delegate adoptate în temeiul articolului 10 alineatul (4) din prezenta directivă este de peste două ori mai mare decât prețul mediu al certificatelor în cursul celor șase luni consecutive precedente în cadrul licitațiilor pentru certificatele care fac obiectul prezentului capitol, se eliberează 50 de milioane de certificate care fac obiectul prezentului capitol din rezerva pentru stabilitatea pieței, în conformitate cu articolul 1a alineatul (7) din Decizia (UE) 2015/1814.</p> <p>Pentru anii 2027 și 2028, condiția menționată la primul paragraf este îndeplinită în cazul în care, timp de mai mult de trei luni consecutive, prețul mediu al certificatelor este de peste 1,5 ori mai mare decât prețul mediu al certificatelor în cursul unei perioade de referință constând în cele șase luni consecutive precedente.</p>		Incompatibil		Republica Moldova nu a transpus prevederile referitoare la sistemul de comercializare a cotelor de emisii de gaze cu efect de seră, dar intenționează să le transpună și să instituie un sistem regional de comercializare a cotelor, care va fi instituit de către Comunitatea Energetică.	

<p>(2) În cazul în care prețul mediu al certificatelor menționat la alineatul (1) de la prezentul articol depășește 45 EUR pe o perioadă de două luni consecutive, 20 de milioane de certificate de emisii care fac obiectul prezentului capitol se eliberează din rezerva pentru stabilitatea pieței în conformitate cu articolul 1a alineatul (7) din Decizia (UE) 2015/1814. Se aplică indexarea bazată pe indicele european al prețurilor de consum pentru 2020. Certificatele se eliberează prin intermediul mecanismului prevăzut la prezentul alineat, până la 31 decembrie 2029.</p> <p>(3) În cazul în care prețul mediu al certificatelor menționat la alineatul (1) de la prezentul articol este de peste trei ori mai mare decât prețul mediu al certificatelor în cursul celor șase luni consecutive precedente, se eliberează 150 de milioane de certificate care fac obiectul prezentului capitol din rezerva pentru stabilitatea pieței în conformitate cu articolul 1a alineatul (7) din Decizia (UE) 2015/1814.</p> <p>(4) În cazul în care condiția menționată la alineatul (2) a fost îndeplinită în aceeași zi cu condiția menționată la alineatul (1) sau (3), se eliberează certificate suplimentare numai în temeiul alineatului (1) sau (3).</p> <p>(5) Înainte de 31 decembrie 2029, Comisia prezintă Parlamentului European și Consiliului un raport în care evaluează dacă mecanismul menționat la alineatul (2) a fost eficient și dacă ar trebui menținut. Dacă este cazul, Comisia anexează la raportul respectiv o propunere legislativă adresată Parlamentului European și Consiliului de modificare a prezentei directive în vederea ajustării mecanismului respectiv.</p> <p>(6) În cazul în care una sau mai multe dintre condițiile menționate la alineatul (1), (2) sau (3) au fost îndeplinite și au dus la eliberarea de certificate, nu se eliberează certificate suplimentare în temeiul prezentului articol mai devreme de 12 luni de la această dată.</p> <p>(7) În cazul în care, în a doua jumătate a perioadei de 12 luni menționate la alineatul (6) de la prezentul</p>					
--	--	--	--	--	--

<p>articol, condiția menționată la alineatul (2) de la prezentul articol a fost din nou îndeplinită, Comisia, asistată de comitetul instituit prin articolul 44 din Regulamentul (UE) 2018/1999, evaluează eficiența măsurii și poate decide, prin intermediul unui act de punere în aplicare, că alineatul (6) de la prezentul articol nu se aplică. Respectivul act de punere în aplicare respective se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 22a alineatul (2) din prezenta directivă.</p> <p>(8) În cazul în care una sau mai multe dintre condițiile menționate la alineatul (1), (2) sau (3) au fost îndeplinite, iar alineatul (6) nu este aplicabil, Comisia publică imediat în <i>Jurnalul Oficial al Uniunii Europene</i> un aviz cu privire la data la care a fost îndeplinită condiția sau condițiile respective.</p> <p>(9) Statele membre care fac obiectul obligației de a prezenta un plan de acțiuni corective în conformitate cu articolul 8 din Regulamentul (UE) 2018/842 țin seama în mod corespunzător de efectele unei eliberări de certificate suplimentare în temeiul alineatului (2) de la prezentul articol în cursul celor doi ani precedenți atunci când au în vedere acțiuni suplimentare care urmează să fie puse în aplicare, astfel cum se menționează la articolul 8 alineatul (1) primul paragraf litera (c) din respectivul regulament, în vederea îndeplinirii obligațiilor care le revin în temeiul regulamentului respectiv.</p>					
<p><i>Articolul 30i</i></p> <p>Revizuirea prezentului capitol</p> <p>Până la 1 ianuarie 2028, Comisia prezintă Parlamentului European și Consiliului un raport cu privire la punerea în aplicare a dispozițiilor prezentului capitol în legătură cu eficiența, administrarea și aplicarea lor practică, inclusiv cu privire la aplicarea normelor prevăzute în Decizia (UE) 2015/1814. Dacă este cazul, împreună cu raportul respectiv, Comisia prezintă o propunere legislativă de modificare a prezentului capitol. Până la 31 octombrie 2031, Comisia evaluează fezabilitatea integrării sectoarelor vizate de anexa III la prezenta directivă în domeniul de aplicare al EU ETS care include sectoarele enumerate în anexa 1 la prezenta directivă.</p>		<p>Prevederi UE neaplicabile</p>		<p>Transpunerea nu este necesară, deoarece se referă la tehnica legislativă UE.</p>	

<p style="text-align: center;"><i>Articolul 30j</i></p> <p>Proceduri pentru extinderea unilaterală a activității menționate în anexa III la alte sectoare care nu sunt vizate de capitolele II și III</p> <p>(2) Începând cu 2027, statele membre pot extinde activitatea menționată în anexa III la sectoarele care nu sunt enumerate în anexa respectivă și pot pune în aplicare comercializarea certificatelor de emisii în conformitate cu prezentul capitol în astfel de sectoare, ținând seama de toate criteriile relevante, în special de efectele asupra pieței interne, de denaturările potențiale ale concurenței, de integritatea de mediu a schemei de comercializare a certificatelor de emisii stabilite în temeiul prezentului capitol și de fiabilitatea sistemului de monitorizare și de raportare planificat, cu condiția ca extinderea activității menționate în anexa respectivă să fie aprobată de Comisie.</p> <p>Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 23 pentru a completa prezenta directivă, în ceea ce privește aprobarea unei extinderi astfel cum se menționează la primul paragraf de la prezentul alineat, autorizarea emiterii de certificate suplimentare și autorizarea altor state membre să își extindă activitatea menționată în anexa III. Atunci când adoptă aceste acte delegate, Comisia poate, de asemenea, să completeze extinderea cu norme suplimentare de reglementare a măsurilor de abordare a posibilelor cazuri de dublă contabilizare, inclusiv pentru emiterea de certificate suplimentare pentru compensarea certificatelor restituite pentru utilizarea combustibililor în activitățile enumerate în anexa I. Orice măsuri financiare adoptate de statele membre în favoarea întreprinderilor din sectoarele și subsectoarele care sunt expuse unui risc real de relocare a emisiilor de dioxid de carbon, din cauza costurilor indirecte semnificative care sunt suportate din costurile emisiilor de gaze cu efect de seră transferate în prețul combustibililor ca urmare a extinderii unilaterale, sunt în conformitate cu normele privind ajutoarele de stat și nu provoacă denaturări nejustificate ale concurenței pe piața internă.</p> <p>(3) Certificatele suplimentare eliberate în temeiul unei autorizații prevăzute în prezentul articol se scot la licitație în conformitate cu cerințele prevăzute la</p>		Incompatibil		Republica Moldova nu a transpus prevederile referitoare la sistemul de comercializare a cotelor de emisii de gaze cu efect de seră, dar intenționează să le transpună și să instituie un sistem regional de comercializare a cotelor, care va fi instituit de către Comunitatea Energetică.	
---	--	--------------	--	---	--

<p>articolul 30d. Fără a aduce atingere articolului 30d alineatele (1)-(6), statele membre care au extins unilateral activitățile menționate în anexa III în conformitate cu prezentul articol stabilesc destinația veniturilor obținute în urma licitării respectivelor certificate suplimentare.</p>					
<p style="text-align: center;"><i>Articolul 30k</i></p> <p>Amânarea comercializării certificatelor de emisii în sectorul clădirilor, al transportului rutier și în alte sectoare până în 2028 în cazul unor prețuri extrem de ridicate la energie</p> <p>(1) Până la 15 iulie 2026, Comisia publică în <i>Jurnalul Oficial al Uniunii Europene</i> un aviz cu privire la îndeplinirea uneia sau a amândurora dintre următoarele condiții:</p> <p>(a) prețul mediu al TTF pentru gaze pentru cele șase luni calendaristice care se încheie la 30 iunie 2026 a fost mai mare decât prețul mediu al TTF al gazelor în februarie și martie 2022;</p> <p>(b) prețul mediu al țițeiului Brent pentru cele șase luni calendaristice care se încheie la 30 iunie 2026 a fost de peste două ori mai mare decât prețul mediu al țițeiului Brent în cei cinci ani precedenți; perioada de referință de cinci ani este perioada de cinci ani care se încheie înainte de prima lună a perioadei de șase luni calendaristice.</p> <p>(2) În cazul în care una sau ambele condiții menționate la alineatul (1) sunt îndeplinite, se aplică următoarele reguli:</p> <p>(a) prin derogare de la articolul 30c alineatul (1), primul an pentru care se stabilește cantitatea de certificate la nivelul Uniunii este 2028 și, prin derogare de la articolul 30c alineatul (3), primul an pentru care se ajustează cantitatea de certificate la nivelul Uniunii este 2029;</p> <p>(b) prin derogare de la articolul 30d alineatele (1) și (2), începerea licitării certificatelor în temeiul prezentului capitol se amână până în 2028;</p>		<p>Incompatibil</p>		<p>Republica Moldova nu a transpus prevederile referitoare la sistemul de comercializare a cotelor de emisii de gaze cu efect de seră, dar intenționează să le transpună și să instituie un sistem regional de comercializare a cotelor, care va fi instituit de către Comunitatea Energetică.</p>	

<p>(c) prin derogare de la articolul 30d alineatul (2), volumele suplimentare de certificate pentru primul an de licitații se deduc din volumele de certificate scoase la licitație pentru perioada 2030-2032, iar contribuțiile inițiale la rezerva pentru stabilitatea pieței se constituie în 2028;</p> <p>(d) prin derogare de la articolul 30e alineatul (2), termenul-limită pentru restituirea inițială a certificatelor se amână până la 31 mai 2029 pentru emisiile totale din anul 2028;</p> <p>(e) prin derogare de la articolul 30i, termenul-limită în care Comisia trebuie să prezinte un raport Parlamentului European și Consiliului se amână până la 1 ianuarie 2029.</p>					
<p style="text-align: center;">CAPITOLUL IVb CONSILIEREA ȘTIINȚIFICĂ ȘI VIZIBILITATEA FINANȚĂRII <i>Articolul 30l</i> Consiliere științifică</p> <p>Consiliul științific consultativ european privind schimbările climatice (denumit în continuare „Consiliul consultativ”) instituit în temeiul articolului 10a din Regulamentul (CE) nr. 401/2009 al Parlamentului European și al Consiliului⁽⁴⁰⁾ poate să ofere, din proprie inițiativă, consiliere științifică și să publice rapoarte cu privire la prezenta directivă. Comisia ia în considerare avizele și rapoartele relevante ale Consiliului consultativ, în special în ceea ce privește:</p> <p>(a) necesitatea unor politici și măsuri suplimentare ale Uniunii pentru a asigura conformitatea cu obiectivele și țintele menționate la articolul 30 alineatul (3) din prezenta directivă;</p> <p>(b) necesitatea unor politici și măsuri suplimentare ale Uniunii în vederea încheierii unor acorduri privind măsuri globale în cadrul OACI pentru a reduce impactul aviației asupra climei, precum și ambiția și integritatea de mediu a măsurii globale bazate pe piață a OMI menționate la articolul 3gg din prezenta directivă.</p>		<p>Prevederi UE neaplicabile</p>		<p>Transpunerea nu este necesară, deoarece se referă raportului între Comisia și statele membre.</p>	

<p style="text-align: center;"><i>Articolul 30m</i></p> <p>Informare, comunicare și publicitate</p> <p>(1) Comisia asigură vizibilitatea finanțării din veniturile obținute din licitarea EU ETS menționate la articolul 10a alineatul (8) prin:</p> <p>(a) garantarea faptului că beneficiarii acestei finanțări recunosc originea fondurilor respective și asigură vizibilitatea fondurilor din partea Uniunii, în special cu ocazia promovării proiectelor și a rezultatelor acestora, prin oferirea de informații specifice coerente, efective și proporționale unor categorii de public diverse, care includ mass-media și publicul larg; și</p> <p>(b) garantarea faptului că beneficiarii unei astfel de finanțări utilizează o etichetă adecvată cu mențiunea „(co-)finanțat prin schema UE de comercializare a certificatelor de emisii (Fondul pentru inovare)”, precum și emblema Uniunii și cuantumul finanțării; atunci când utilizarea acestei etichete nu este posibilă, se menționează Fondul pentru inovare în toate acțiunile de comunicare, inclusiv pe panourile de informare în locuri strategice, vizibile publicului.</p> <p>În actul delegat menționat la articolul 10a alineatul (8), Comisia stabilește cerințele necesare pentru a asigura vizibilitatea finanțării din Fondul pentru inovare, inclusiv o obligație de a menționa respectivul fond.</p> <p>(2) Statele membre asigură vizibilitatea finanțării din veniturile obținute din licitarea EU ETS menționate la articolul 10d, corespunzătoare celor menționate la alineatul (1) primul paragraf literele (a) și (b) de la prezentul articol, inclusiv printr-o obligație de a menționa Fondului pentru modernizare.</p> <p>(3) Ținând seama de circumstanțele naționale, statele membre depun eforturi pentru a asigura vizibilitatea sursei de finanțare a acțiunilor sau a proiectelor finanțate din veniturile obținute din licitarea EU ETS a căror utilizare o stabilesc în</p>		<p>Prevederi UE neaplicabile</p>		<p>Transpunerea nu este necesară, deoarece se referă raportului între Comisia și statele membre.</p>	
---	--	----------------------------------	--	--	--

<p>conformitate cu articolul 3d alineatul (4), articolul 10 alineatul (3) și articolul 30d alineatul (6).</p> <p>▼M2</p>					
<p>CAPITOLUL V DISPOZIȚII FINALE</p> <p>▼B</p> <p><i>Articolul 31</i> Punerea în aplicare</p> <p>(1) Statele membre adoptă actele cu putere de lege și actele administrative necesare pentru a se conforma prezentei directive până la 31 decembrie 2003. Statele membre informează de îndată Comisia cu privire la aceasta. Comisia notifică celelalte state membre cu privire la aceste acte cu putere de lege și acte administrative.</p> <p>Atunci când statele membre adoptă aceste acte, ele cuprind o trimitere la prezenta directivă sau sunt însoțite de o asemenea trimitere la data publicării lor oficiale. Statele membre stabilesc modalitatea de efectuare a acestei trimiteri.</p> <p>(2) Comisiei îi sunt comunicate de către statele membre textele dispozițiilor de drept intern pe care le adoptă în domeniul reglementat de prezenta directivă. Comisia informează celelalte state membre cu privire la aceasta.</p>		Prevederi UE neaplicabile		Transpunerea nu este necesară, deoarece se referă la tehnica legislativă UE.	
<p><i>Articolul 32</i> Intrarea în vigoare</p> <p>Prezenta directivă intră în vigoare la data publicării în <i>Jurnalul Oficial al Uniunii Europene</i>.</p>		Prevederi UE neaplicabile		Transpunerea nu este necesară, deoarece se referă la tehnica legislativă UE.	
<p><i>Articolul 33</i> Destinatari</p> <p>Prezenta directivă se adresează statelor membre.</p> <p>▼M4</p>		Prevederi UE neaplicabile		Transpunerea nu este necesară, deoarece se referă la tehnica legislativă UE.	
<p><i>ANEXA I</i> CATEGORIILE DE ACTIVITĂȚI CĂRORA LI SE APLICĂ PREZENTA DIRECTIVĂ</p> <p>▼M15</p> <p>1. Instalațiile sau părțile de instalații utilizate pentru cercetare, dezvoltare și testare de produse și procese noi nu intră sub incidența prezentei directive. Instalațiile în cazul cărora, în timpul</p>		Incompatibil		Anexa a fost transpusă în Anexa nr. 1 Legii nr.00/2024 privind acțiunile climatice	

<p>perioadei precedente relevante de cinci ani menționate la articolul 11 alineatul (1) al doilea paragraf, emisiile generate de arderea biomasei care respectă criteriile stabilite în temeiul articolului 14 contribuie, în medie, la mai mult de 95 % din media totală a emisiilor de gaze cu efect de seră nu intră sub incidența prezentei directive.</p> <p>▼M4</p> <p>2. Valorile pragurilor menționate mai jos se referă în general la capacități de producție sau randamente. În cazurile în care în cadrul aceleiași instalații se efectuează mai multe activități care se încadrează în aceeași categorie, capacitățile acestor activități se însumează.</p> <p>▼M15</p> <p>3. La calcularea puterii termice nominale totale a unei instalații pentru a se decide cu privire la includerea acesteia în EU ETS, se însumează puterea termică nominală a tuturor unităților tehnice care fac parte din aceasta și în care se ard combustibili în cadrul instalației respective. Unitățile respective ar putea include orice tip de cazane, arzătoare, turbine, încălzitoare, furnale, incineratoare, cuptoare de calcinare, etuve, cuptoare, uscătoare, motoare, pile de combustie, instalații de ardere în buclă chimică, faclă și instalații de post-combustie termică sau catalitică. Instalațiile cu putere termică nominală mai mică de 3 MW nu sunt luate în calcul.</p> <p>▼M4</p> <p>4. Dacă o instalație deservește o activitate în cazul căreia pragul nu este exprimat ca putere termică nominală totală, pragul pentru activitatea respectivă are prioritate la luarea deciziei privind includerea în ► M9 EU ETS ◀.</p> <p>5. Dacă se constată că într-o instalație se depășește pragul de capacitate pentru vreo activitate menționată în prezenta anexă, se includ în permisul de emisii de gaze cu efect de seră toate instalațiile în care se ard combustibili, altele decât instalațiile pentru incinerarea deșeurilor periculoase sau municipale.</p>					
---	--	--	--	--	--

6. De la 1 ianuarie 2012, sunt incluse toate zborurile care sosesc sau pleacă de pe un aerodrom situat pe teritoriul unui stat membru căruia i se aplică tratatul.

Activități	Gaze cu efect de seră					
M15						
Arderea combustibililor în instalații cu o putere termică nominală totală de peste 20 MW (cu excepția instalațiilor pentru incinerarea deșeurilor periculoase sau municipale) Începând cu 1 ianuarie 2024, arderea combustibililor în instalații pentru incinerarea deșeurilor municipale cu o putere termică nominală totală de peste 20 MW, în sensul articolelor 14 și 15.	Dioxid de carbon					
Rafinarea uleiurilor, atunci când sunt exploatate instalații de ardere cu o putere termică nominală totală de peste 20 MW	Dioxid de carbon					
M4						
Producerea cocsului	Dioxid de carbon					
Prăjirea sau sinterizarea, inclusiv pelletizarea, minereurilor metalice (inclusiv a minereurilor sulfidice)	Dioxid de carbon					
M15						
Producerea fontei sau oțelului (topire primară sau secundară) inclusiv instalații pentru turnare continuă, cu o capacitate de producție mai mare de 2,5 tone pe oră.	Dioxid de carbon					
M4						
Producerea sau prelucrarea metalelor feroase (inclusiv fero-aliaje), atunci când sunt exploatate instalații de ardere cu o putere termică nominală totală de peste 20nMW. Prelucrarea include, printre altele, laminoare, re-	Dioxid de carbon					

încălzitoare, cuptoare de recoacere, forje, topitorii, acoperire și decapare					
▼M15					
Producerea de aluminiu primar sau alumină	Dioxid de carbon și perfluorocarburi				
▼M4					
Producerea de aluminiu secundar atunci când sunt exploatare instalații de ardere cu o putere termică nominală totală de peste 20 MW	Dioxid de carbon				
Producerea sau prelucrarea metalelor neferoase, inclusiv producerea aliajelor, rafinare, topire-turnare etc., atunci când sunt exploatare instalații de ardere cu o putere termică nominală totală (incluzând combustibilii folosiți ca agenți de reducere) de peste 20MW	Dioxid de carbon				
Producerea clincherului de ciment în cuptoare rotative cu o capacitate de producție de peste 500 de tone pe zi sau în alte cuptoare cu o capacitate de producție de peste 50 de tone pe zi	Dioxid de carbon				
Producerea de var sau calcinarea dolomitei sau a magnezitei în cuptoare rotative sau în alte cuptoare cu o capacitate de producție de peste 50 de tone pe zi	Dioxid de carbon				
Fabricarea sticlei, inclusiv a fibrei de sticlă, cu o capacitate de topire de peste 20 de tone pe zi	Dioxid de carbon				
Fabricarea prin ardere de produse ceramice, în special de țigle, cărămizi, cărămizi refractare, plăci ceramice, gresie ceramică sau porțelan, cu o capacitate de producție de peste 75 de tone pe zi	Dioxid de carbon				
Fabricarea de material izolant din vată minerală folosind sticlă, rocă	Dioxid de carbon				

sau zgură, cu o capacitate de topire de peste 20 de tone pe zi					
▼M15					
Uscarea sau calcinarea ghipsului sau fabricarea plăcilor din ipsos și a altor produse din ghips, cu o capacitate de producție de ghips calcinat sau de ghips secundar uscat de peste 20 de tone pe zi	Dioxid de carbon				
▼M4					
Producerea de celuloză din lemn sau alte materiale fibroase	Dioxid de carbon				
Producerea de hârtie sau carton, având o capacitate de producție mai mare de 20 tone pe zi	Dioxid de carbon				
▼M15					
Producerea de negru de fum, implicând carbonizarea unor substanțe organice precum uleiurile, gudronul, reziduurile de cracare și de distilare, cu o capacitate de producție de peste 50 de tone pe zi	Dioxid de carbon				
▼M4					
Producerea acidului azotic	Dioxid de carbon și oxid de azot				
Producerea acidului adipic	Dioxid de carbon și oxid de azot				
Producerea acidului glioxalic și glioxilic	Dioxid de carbon și oxid de azot				
Producerea amoniacului	Dioxid de carbon				
Producerea substanțelor chimice organice vrac prin cracare, reformare, oxidare completă sau parțială sau prin procese similare, cu o capacitate de producție care depășește 100 de tone pe zi	Dioxid de carbon				
▼M15					

Producerea de hidrogen (H ₂) și de gaze de sinteză, cu o capacitate de producție care depășește 5 tone pe zi	Dioxid de carbon					
▼M4						
Producerea de sodă calcinată (Na ₂ CO ₃) și de bicarbonat de sodiu (NaHCO ₃)	Dioxid de carbon					
Captarea gazelor cu efect de seră de la instalațiile care intră în sfera de aplicare a prezentei directive în vederea transportului și stocării geologice într-un sit de stocare autorizat în temeiul Directivei 2009/31/CE	Dioxid de carbon					
▼M15						
Transportul gazelor cu efect de seră în vederea stocării geologice într-un sit de stocare autorizat în temeiul Directivei 2009/31/CE, cu excepția emisiilor care fac obiectul unei alte activități în temeiul prezentei directive	Dioxid de carbon					
▼M4						
Stocarea geologică a gazelor cu efect de seră într-un sit de stocare în temeiul Directivei 2009/31/CE	Dioxid de carbon					
Aviație►M14 Zborurile între aerodromuri situate în două state diferite care sunt enumerate în actul de punere în aplicare adoptat în temeiul articolului 25a alineatul (3) și zborurile dintre Elveția sau Regatul Unit și statele care sunt enumerate în actul de punere în aplicare adoptat în temeiul articolului 25a alineatul (3) și, în sensul articolului 12 alineatele (6) și (8) și al articolului 28c, orice alt zbor între aerodromuri situate în două țări terțe diferite, efectuat de către operatorii de aeronave care îndeplinesc toate condițiile următoare:	Dioxid de carbon					

<p>(a) operatorii de aeronave dețin un certificat de operator aerian eliberat de un stat membru sau sunt înregistrați într-un stat membru, inclusiv în regiunile ultraperiferice, teritoriile dependente și teritoriile statului membru respectiv; și</p> <p>(b) produc emisii anuale de CO₂ mai mari de 10 000 de tone din utilizarea aeronavelor cu o masă maximă certificată la decolare mai mare de 5 700 kg care efectuează zboruri incluse în prezenta anexă, altele decât cele care pleacă și care sosesc în același stat membru, inclusiv regiunile ultraperiferice ale aceluiași stat membru, începând din 1 ianuarie 2021; în sensul prezentei litere, nu se iau în considerare emisiile generate de următoarele tipuri de zboruri:</p> <p>(i) zboruri de stat;</p>						
--	--	--	--	--	--	--

<p>(ii) zboruri umanitare; (iii) zboruri medicale; (iv) zboruri militare; (v) zboruri de stingere a incendiilor; (vi) zboruri anterioare sau ulterioare unui zbor umanitar, medical sau de stingere a incendiilor, cu condiția ca astfel de zboruri să fi fost efectuate cu aceeași aeronavă și să fi fost necesare pentru îndeplinirea activităților umanitare, medicale sau de stingere a incendiilor aferente sau pentru re-poziționarea aeronavei după îndeplinirea activităților respective, în vederea următoarei sale activități. ◀</p> <p>Zborurile care pleacă de pe un aerodrom situat pe teritoriul unui stat membru cărui i se aplică dispozițiile tratatului sau sosesc pe un astfel de aerodrom.</p> <p>Această activitate nu include:</p> <p>(a) zborurile efectuate exclusiv pentru transportul unui monarh în funcție și al rudelor sale apropiate, a șefilor de stat, al șefilor de guvern și al miniștrilor provenind din țări care nu sunt state membre, aflați în misiune oficială, cu condiția ca o astfel de situație să fie dovedită prin</p>						
---	--	--	--	--	--	--

<p>indicatorul corespunzător al statutului zborului în planul de zbor;</p> <p>(b) zboruri militare efectuate cu aeronave militare și zboruri ale serviciilor de vamă și de poliție;</p> <p>(c) zboruri legate de misiuni de căutare și salvare, zboruri ale serviciilor de pompieri, zboruri umanitare și zboruri ale serviciilor medicale de urgență autorizate de către autoritățile competente corespunzătoare;</p> <p>(d) orice zboruri efectuate exclusiv în conformitate cu regulile de zbor la vedere definite în anexa 2 la Convenția de la Chicago;</p> <p>(e) zborurile care se încheie pe aerodromul de unde a decolat aeronava și în timpul cărora nu au avut loc aterizări intermediare;</p> <p>(f) zborurile de instruire efectuate exclusiv în scopul obținerii unei licențe sau a unei calificări, în cazul</p>						
---	--	--	--	--	--	--

<p>personalului navigator de conducere, dacă acest lucru este dovedit printr-o indicație corespunzătoare în planul de zbor, cu condiția ca scopul zborului să nu fie transportul de pasageri și/sau de marfă sau poziționarea sau transportul aeronavei;</p> <p>(g) zboruri efectuate exclusiv în scopul cercetării științifice sau în scopul verificării, al testării sau al certificării aeronavei sau a echipamentului de bord sau de sol;</p> <p>(h) zborurile efectuate de aeronave cu o masă maximă certificată la decolare mai mică de 5 700 kg;</p> <p>(i) zborurile efectuate în cadrul obligațiilor de serviciu public impuse în conformitate cu Regulamentul (CEE) nr. 2408/92 pe rutele din regiunile ultraperiferice, astfel cum sunt</p>						
--	--	--	--	--	--	--

<p>menționate la articolul 299 alineatul (2) din tratat, sau pe rutele unde capacitatea oferită nu depășește ►M145 0 000 ◀ de locuri pe an;</p> <p>(j) zborurile care, cu excepția acestei litere, s-ar încadra în această activitate, efectuate de un operator de transport aerian comercial care efectuează fie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mai puțin de 243 zboruri pe perioadă, timp de trei perioade consecutive de câte patru luni, - zboruri al căror total de emisii anuale este mai scăzut de 10 000 de tone pe an. <p>Zborurile menționate la literele (l) și (m) sau cele efectuate exclusiv pentru transportul, în misiune oficială, al unor monarhi în exercițiu și al rudelor apropiate ale acestora, al șefilor de stat, al șefilor de guvern și al miniștrilor unui stat membru nu pot fi excluse în temeiul prezentei litere; ►M11</p> <p>(k) începând de la 1 ianuarie 2013 și până la 31 decembrie 2030, zborurile care, cu excepția prezentei litere, s-ar încadra în această</p>						
---	--	--	--	--	--	--

<p>activitate și sunt efectuate de un operator de aeronave necomerciale care efectuează zboruri cu emisii anuale totale mai mici de 1 000 de tone pe an [inclusiv emisiile generate de zborurile menționate la literele (l) și (m)]; ◀</p> <p>▶ M10</p> <p>(l) zborurile dinspre aerodromuri situate în Elveția către aerodromuri situate în SEE; ◀ ▶ M11</p> <p>(m) zborurile dinspre aerodromuri situate în Regatul Unit către aerodromuri situate în SEE. ◀</p>						
<p>▼ M15</p> <p>Transport maritim Activități de transport maritim care intră sub incidența Regulamentului (UE) 2015/757, cu excepția activităților de transport maritim care intră sub incidența articolului 2 alineatul (1a) și, până la 31 decembrie 2026, a articolului 2 alineatul (1b) din respectivul regulament</p>		<p>Dioxid de carbon începând cu 1 ianuarie 2026, metan și protoxid de azot</p>				
<p>▼ B</p> <p><i>ANEXA II</i> GAZELE CU EFECT DE SERĂ MENȚIONATE LA ARTICOLELE 3 ȘI 30</p>				<p>Incompatibil</p>		<p>Lista emisiilor de GES este transpusă în</p>

<p>Dioxid de carbon (CO₂) Metan (CH₄) Oxid azotos (N₂O) Hidrofluorocarburi (HFCs) Perfluorocarburi (PFCs) Hexafluorură de sulf (SF₆) ▼M4</p>				<p>Anexa nr.3 Hotărârea Guvernului nr. 1277/2018 cu privire la instituirea și funcționarea Sistemului național de monitorizare și raportare a emisiilor de gaze cu efect de seră și a altor informații relevante pentru schimbările climatice</p>																																	
<p style="text-align: center;"><i>ANEXA IIa</i></p> <p>Creșteri ale procentului cotelor care pot fi licitate de state membre în temeiul articolului 10 alineatul (2) litera (a), pentru asigurarea solidarității și dezvoltării în cadrul comunității și în vederea reducerii emisiilor și adaptării la efectele schimbărilor climatice</p> <table border="1" data-bbox="73 867 699 1425"> <thead> <tr> <th colspan="2" style="text-align: center;">Procentul statului membru</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td colspan="2">▼M9 _____</td> </tr> <tr> <td colspan="2">▼M4</td> </tr> <tr> <td>Bulgaria</td> <td style="text-align: center;">53 %</td> </tr> <tr> <td>Republica Cehă</td> <td style="text-align: center;">31 %</td> </tr> <tr> <td>Estonia</td> <td style="text-align: center;">42 %</td> </tr> <tr> <td>Grecia</td> <td style="text-align: center;">17 %</td> </tr> <tr> <td>Spania</td> <td style="text-align: center;">13 %</td> </tr> <tr> <td colspan="2">▼A1</td> </tr> <tr> <td>Croația</td> <td style="text-align: center;">26 %</td> </tr> <tr> <td colspan="2">▼M9 _____</td> </tr> <tr> <td colspan="2">▼M4</td> </tr> <tr> <td>Cipru</td> <td style="text-align: center;">20 %</td> </tr> <tr> <td>Letonia</td> <td style="text-align: center;">56 %</td> </tr> <tr> <td>Lituania</td> <td style="text-align: center;">46 %</td> </tr> <tr> <td colspan="2">▼M9 _____</td> </tr> </tbody> </table>	Procentul statului membru		▼M9 _____		▼M4		Bulgaria	53 %	Republica Cehă	31 %	Estonia	42 %	Grecia	17 %	Spania	13 %	▼A1		Croația	26 %	▼M9 _____		▼M4		Cipru	20 %	Letonia	56 %	Lituania	46 %	▼M9 _____			<p>Prevederi UE neaplicabile</p>		<p>Prevederile nu se transpun, deoarece nu sunt relevante pentru Republica Moldova.</p>	
Procentul statului membru																																					
▼M9 _____																																					
▼M4																																					
Bulgaria	53 %																																				
Republica Cehă	31 %																																				
Estonia	42 %																																				
Grecia	17 %																																				
Spania	13 %																																				
▼A1																																					
Croația	26 %																																				
▼M9 _____																																					
▼M4																																					
Cipru	20 %																																				
Letonia	56 %																																				
Lituania	46 %																																				
▼M9 _____																																					

<p>▼M4</p> <table border="1"> <tr><td>Ungaria</td><td>28 %</td></tr> <tr><td>Malta</td><td>23 %</td></tr> <tr><td>Polonia</td><td>39 %</td></tr> <tr><td>Portugalia</td><td>16 %</td></tr> <tr><td>România</td><td>53 %</td></tr> <tr><td>Slovenia</td><td>20 %</td></tr> <tr><td>Slovacia</td><td>41 %</td></tr> </table> <p>▼M9</p>	Ungaria	28 %	Malta	23 %	Polonia	39 %	Portugalia	16 %	România	53 %	Slovenia	20 %	Slovacia	41 %																															
Ungaria	28 %																																												
Malta	23 %																																												
Polonia	39 %																																												
Portugalia	16 %																																												
România	53 %																																												
Slovenia	20 %																																												
Slovacia	41 %																																												
<p>▼M15</p> <p style="text-align: center;"><i>ANEXA IIb</i></p> <p>PARTEA A DISTRIBUIREA FONDURILOR DIN FONDUL PENTRU MODERNIZARE ÎN CONFORMITATE CU ARTICOLUL 10 ALINEATUL (1) AL TREILEA PARAGRAF</p> <table border="1"> <thead> <tr><th></th><th>Cotă</th></tr> </thead> <tbody> <tr><td>Bulgaria</td><td>5,84 %</td></tr> <tr><td>Cehia</td><td>15,59 %</td></tr> <tr><td>Estonia</td><td>2,78 %</td></tr> <tr><td>Croația</td><td>3,14 %</td></tr> <tr><td>Letonia</td><td>1,44 %</td></tr> <tr><td>Lituania</td><td>2,57 %</td></tr> <tr><td>Ungaria</td><td>7,12 %</td></tr> <tr><td>Polonia</td><td>43,41 %</td></tr> <tr><td>România</td><td>11,98 %</td></tr> <tr><td>Slovacia</td><td>6,13 %</td></tr> </tbody> </table> <p>PARTEA B DISTRIBUIREA FONDURILOR DIN FONDUL PENTRU MODERNIZARE ÎN CONFORMITATE CU ARTICOLUL 10 ALINEATUL (1) AL PATRU- LEA PARAGRAF</p> <table border="1"> <thead> <tr><th></th><th>Cotă</th></tr> </thead> <tbody> <tr><td>Bulgaria</td><td>4,9 %</td></tr> <tr><td>Cehia</td><td>12,6 %</td></tr> <tr><td>Estonia</td><td>2,1 %</td></tr> <tr><td>Grecia</td><td>10,1 %</td></tr> <tr><td>Croația</td><td>2,3 %</td></tr> <tr><td>Letonia</td><td>1,0 %</td></tr> <tr><td>Lituania</td><td>1,9 %</td></tr> <tr><td>Ungaria</td><td>5,8 %</td></tr> </tbody> </table>		Cotă	Bulgaria	5,84 %	Cehia	15,59 %	Estonia	2,78 %	Croația	3,14 %	Letonia	1,44 %	Lituania	2,57 %	Ungaria	7,12 %	Polonia	43,41 %	România	11,98 %	Slovacia	6,13 %		Cotă	Bulgaria	4,9 %	Cehia	12,6 %	Estonia	2,1 %	Grecia	10,1 %	Croația	2,3 %	Letonia	1,0 %	Lituania	1,9 %	Ungaria	5,8 %		Prevederi UE neaplicabile		Prevederile nu se transpun, deoarece nu sunt relevante pentru Republica Moldova.	
	Cotă																																												
Bulgaria	5,84 %																																												
Cehia	15,59 %																																												
Estonia	2,78 %																																												
Croația	3,14 %																																												
Letonia	1,44 %																																												
Lituania	2,57 %																																												
Ungaria	7,12 %																																												
Polonia	43,41 %																																												
România	11,98 %																																												
Slovacia	6,13 %																																												
	Cotă																																												
Bulgaria	4,9 %																																												
Cehia	12,6 %																																												
Estonia	2,1 %																																												
Grecia	10,1 %																																												
Croația	2,3 %																																												
Letonia	1,0 %																																												
Lituania	1,9 %																																												
Ungaria	5,8 %																																												

Polonia	34,2 %				
Portugalia	8,6 %				
România	9,7 %				
Slovenia	2,0 %				
<p>▼M4 _____</p> <p>▼M15</p>					
<p align="center"><i>ANEXA III</i></p> <p align="center">ACTIVITATEA CARE FACE OBIECTUL CAPITOLULUI IVa</p>			Incompatibil		Conform AA RM-UE, aprobat prin HG nr. 1472/2016, prevederile referitoare la sectorul clădirilor și al transportului rutier nu sunt transpuse
Activitate	Gaze cu efect de seră				
<p>Eliberarea pentru consum a combustibililor utilizați pentru ardere în sectorul clădirilor, al transportului rutier și în alte sectoare. Această activitate nu include:</p> <p>(a) eliberarea pentru consum a combustibililor utilizați în activitățile enumerate în anexa I, cu excepția cazului în care sunt utilizați pentru ardere în cadrul activităților de transport al gazelor cu efect de seră în vederea stocării geologice, astfel cum este prevăzut în tabel, la al douăzeci și șaptelea rând al anexei respective sau dacă sunt utilizați pentru ardere în instalații excluse în temeiul articolului 27a;</p> <p>(b) eliberarea pentru consum a combustibililor pentru care factorul de emisie este zero;</p> <p>(c) eliberarea pentru consum a deșeurilor periculoase sau municipale utilizate drept combustibil.</p> <p>Sectoarele clădirilor și transportului rutier corespund următoarelor surse</p>	Dioxid de carbon (CO ₂)				

<p>de emisii, definite în Orientările IPCC din 2006 privind inventarele naționale ale gazelor cu efect de seră, cu modificările necesare ale definițiilor respective, după cum urmează:</p> <p>(a) generarea combinată de căldură și energie electrică (CHP) (codul categoriei de sursă 1A1a ii) și centrale termice (codul categoriei de sursă 1A1a iii), în măsura în care acestea produc căldură pentru categoriile vizate la literele (c) și (d) de la prezentul paragraf, fie direct, fie prin intermediul rețelelor de termoficare;</p>						
<p>(b) transportul rutier (codul categoriei de sursă 1A3b), cu excepția utilizării vehiculelor agricole pe drumuri asfaltate;</p> <p>(c) clădiri comerciale sau instituționale (codul categoriei de sursă 1A4a);</p> <p>(d) clădiri rezidențiale (codul categoriei de sursă 1A4b).</p> <p>Alte sectoare corespund următoarelor surse de emisii, definite în orientările IPCC din 2006 privind inventarele naționale ale gazelor cu efect de seră:</p> <p>(a) industriile energetice (codul categoriei de sursă 1A1), cu excepția categoriilor definite la al doilea paragraf litera (a) din prezenta anexă;</p> <p>(b) industriile prelucrătoare și sectorul clădirilor (codul categoriei de sursă 1A2).</p>						

<p style="text-align: center;"><i>ANEXA IIIa</i></p> <p style="text-align: center;">AJUSTAREA FACTORULUI LINEAR DE REDUCERE ÎN CONFORMITATE CU ARTICOLUL 30c ALINEATUL (2)</p> <p>1. În cazul în care media emisiilor raportate în temeiul capitolului IVa pentru anii 2024-2026 este cu peste 2 % mai mare decât valoarea cantității din 2025 definite în conformitate cu articolul 30c alineatul (1) și dacă diferențele respective nu se datorează diferenței mai mici de 5 % dintre emisiile raportate în temeiul capitolului IVa și datele din inventar ale emisiilor de gaze cu efect de seră din 2025 ale Uniunii din categoriile de surse ale CCO-NUSC pentru sectoarele vizate de capitolul IVa, factorul linear de reducere se calculează prin ajustarea factorului linear de reducere menționat la articolul 30c alineatul (1).</p> <p>2. Factorul linear de reducere ajustat în conformitate cu punctul 1 se determină după cum urmează:</p> <p>$LRF_{adj} = 100\% * [MRV_{[2024-2026]} - (ESR_{[2024]} - 6 * LRF_{[2024]} * ESR_{[2024]})] / (5 * MRV_{[2024-2026]})$, unde,</p> <p>$LRF_{adj}$ este factorul linear de reducere ajustat;</p> <p>$MRV_{[2024-2026]}$ este media emisiilor verificate în temeiul capitolului IVa pentru anii 2024-2026;</p> <p>$ESR_{[2024]}$ reprezintă valoarea emisiilor din 2024, definită în conformitate cu articolul 30c alineatul (1), pentru sectoarele vizate de capitolul IVa;</p> <p>$LRF_{[2024]}$ este factorul linear de reducere menționat la articolul 30c alineatul (1).</p> <p>▼B</p>		Incompatibil		Republica Moldova nu a transpus prevederile referitoare la sistemul de comercializare a cotelor de emisii de gaze cu efect de seră, dar intenționează să le transpună și să instituie un sistem regional de comercializare a cotelor, care va fi instituit de către Comunitatea Energetică.	
<p style="text-align: center;"><i>ANEXA IV</i></p> <p style="text-align: center;">PRINCIPIILE DE MONITORIZARE ȘI RAPORTARE PREVĂZUTE LA ARTICOLUL 14 ALINEATUL (1)</p> <p>▼M2</p> <p>PARTEA A –Monitorizarea și raportarea emisiilor din instalațiile staționare</p> <p>▼B</p> <p><i>Monitorizarea emisiilor de dioxid de carbon</i></p> <p>Emisiile se monitorizează fie pe baza calculelor, fie pe baza măsurătorilor.</p> <p style="text-align: center;"><i>Calculul</i></p> <p>Calcularea emisiilor se realizează după formula:</p>		Incompatibil		Anexa a fost transpusă în Anexa nr. 2 Legii nr.00/2024 privind acțiunile climatice	Conform AA RM-UE, aprobat prin HG nr. 1472/2016, prevederile

<p>Date privind activitatea × factor de emisie × factor de oxidare</p> <p>Datele privind activitatea (combustibil utilizat, rata de producție etc.) se monitorizează pe baza datelor privind aprovizionarea sau pe bază de măsurători.</p> <p>Se utilizează factorii de emisie acceptați. Pentru toți combustibilii se acceptă factori de emisie specifici activității. Se acceptă factori implicați pentru toți combustibilii, cu excepția celor necomerciali (combustibili din deșeuri precum anvelope și gaze din procese industriale). Se vor elabora în continuare valori implicite pentru stratul de cărbuni și valori implicite specifice UE sau specifice țărilor pentru gaz natural. Pentru produsele de rafinărie sunt acceptate valorile implicite IPCC. ►M15</p> <p>Factorul de emisie pentru biomasă care respectă criteriile de durabilitate și criteriile de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră pentru utilizarea biomasei stabilite prin Directiva (UE) 2018/2001, cu orice ajustări necesare pentru aplicarea în temeiul prezentei directive, astfel cum se prevede în actele de punere în aplicare menționate la articolul 14 din prezenta directivă, este zero. ◀</p> <p>În cazul în care factorul de emisie nu ia în considerare faptul că o parte din carbon nu este oxidat, se utilizează un factor suplimentar de oxidare. În cazul în care s-au calculat factori de emisie specifici activităților care iau în considerare oxidarea, nu este necesară utilizarea unui factor suplimentar de oxidare.</p> <p>▼M15</p> <p>Se folosesc factorii implicați de oxidare elaborați în temeiul Directivei 2010/75/UE, cu excepția cazurilor în care operatorul poate demonstra că factorii specifici activității sunt mai exacti.</p> <p>▼B</p> <p>Se efectuează calcule separate pentru fiecare activitate, instalație și pentru fiecare combustibil.</p> <p style="text-align: center;"><i>Măsurări</i></p> <p>Măsurarea emisiilor se realizează prin metode standardizate sau acceptate și se coroborează cu un calcul ajutător al emisiilor.</p> <p><i>Monitorizarea emisiilor de alte gaze cu efect de seră</i></p> <p>▼M9</p>				<p>referitoare la sectorul clădirilor și al transportului rutier nu sunt transpuse</p>	
--	--	--	--	--	--

Se folosesc metode standardizate sau acceptate, elaborate de Comisie în colaborare cu toate părțile interesate relevante și adoptate în temeiul articolului 14 alineatul (1).

▼B

Raportarea emisiilor

Fiecare operator include următoarele informații în raportul privind o instalație:

A. Date de identificare a instalației, inclusiv:

- numele instalației;
- adresa acesteia, inclusiv codul poștal și țara;
- tipul și numărul de activități prevăzute în anexa I desfășurate în instalație;
- adresa, numărul de telefon, de fax și adresa de poștă electronică ale unei persoane de contact și
- numele proprietarului instalației și al societății mamă.

B. Pentru fiecare activitate din anexa I desfășurată în locul pentru care se calculează emisiile:

- date privind activitatea;
- factori de emisie;
- factori de oxidare;
- emisii totale și
- gradul de incertitudine.

C. Pentru fiecare activitate din anexa I desfășurată în locul pentru care se măsoară emisiile:

- emisii totale;
- informații privind fiabilitatea metodelor de măsurare și
- gradul de incertitudine.

D. Pentru emisiile din arderi, raportul include, de asemenea, factorul de oxidare, cu excepția cazurilor în care oxidarea a fost luată în considerare la elaborarea unui factor de emisie specific activității.

Statele membre iau măsuri pentru coordonarea cerințelor de raportare cu orice alte cerințe de raportare existente pentru a reduce la minimum sarcinile societăților privind raportarea.

▼M2

PARTEA B –Monitorizarea și raportarea emisiilor provenite din activități de aviație

<p><i>Monitorizarea emisiilor de dioxid de carbon</i></p> <p>Emisiile sunt monitorizate prin calcul. Calcularea emisiilor se realizează după formula:</p> <p>Consum de combustibil × factor de emisie</p> <p>Consumul de combustibil include combustibilul consumat de unitatea auxiliară de putere. Consumul real de combustibil pentru fiecare zbor este folosit ori de câte ori este posibil și se calculează după formula:</p> <p>Cantitatea de combustibil din rezervoarele aeronavei după terminarea alimentării cu combustibil pentru zborul respectiv – cantitatea de combustibil din rezervoarele aeronavei după alimentarea pentru zborul următor + cantitatea de combustibil alimentat pentru zborul următor.</p> <p>Dacă datele reale privind consumul de combustibil nu sunt disponibile, se folosește o metodă standard, pe niveluri, pentru a estima consumul de combustibil pe baza celor mai fiabile informații disponibile.</p> <p>Se folosesc factorii standard de emisie din liniile directe IPCC pentru inventariere din 2006 sau actualizările ulterioare ale respectivelor linii directe, cu excepția cazului în care factorii de emisie specifici activității, identificați de laboratoare acreditate independente care folosesc metode analitice acceptate, sunt mai exacti. ► M15 Factorul de emisie pentru biomasă care respectă criteriile de durabilitate și criteriile de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră pentru utilizarea biomasei stabilite prin Directiva (UE) 2018/2001, cu orice ajustări necesare pentru aplicarea în temeiul prezentei directive, astfel cum se prevede în actele de punere în aplicare menționate la articolul 14 din prezenta directivă, este zero. ◀ ► M14 Factorul de emisie aferent kerosenului de aviație (Jet A1 sau Jet A) este de 3,16 (t CO₂/t combustibil). ◀</p> <p>▼ M14</p> <p>Până la adoptarea actului de punere în aplicare menționat la articolul 14 alineatul (1) din prezenta directivă, emisiilor generate de combustibilii din surse regenerabile de origine nebiologică, care utilizează hidrogen din surse regenerabile în conformitate cu articolul 25 din Directiva (UE) 2018/2001, li se atribuie un nivel de emisii zero pentru operatorii de aeronave care le utilizează.</p> <p>▼ M2</p> <p>Pentru fiecare zbor și combustibil în parte se efectuează un calcul separat.</p>					
--	--	--	--	--	--

Raportarea emisiilor

Fiecare operator de aeronave include în raportul prezentat în conformitate cu dispozițiile articolului 14 alineatul (3) următoarele informații:

A. Informații de identificare a operatorului de aeronave, inclusiv:

- denumirea operatorului de aeronave;
- statul membru de administrare;
- adresa, inclusiv codul poștal și țara și, în cazul în care este diferită, adresa de contact din statul membru de administrare;
- numerele de înregistrare ale aeronavelor și tipurile de aeronave folosite, în perioada care face obiectul raportului, pentru a efectua activitățile de aviație enumerate în anexa I, pentru care este operatorul aeronavei;
- numărul și autoritatea emitentă a certificatului de operator aerian și licența de operare pe baza cărora efectuează activitățile de aviație enumerate în anexa I, pentru care este operatorul aeronavei;
- adresa, numărul de telefon, numărul de fax și adresa electronică ale unei persoane de contact; precum și
- denumirea proprietarului aeronavei.

B. Pentru fiecare tip de combustibil pentru care se calculează emisiile:

- consumul de combustibil;
- factorul de emisie;
- emisiile cumulate totale, provenite de la toate zborurile efectuate în perioada care face obiectul raportului, ce se încadrează în categoria activităților de aviație enumerate în anexa I, pentru care este operatorul aeronavei;
- emisii cumulate provenite de la:
- toate zborurile efectuate în perioada care face obiectul raportului, care se încadrează în categoria activităților de aviație enumerate în anexa I, pentru care este operatorul aeronavei, care au avut ca punct de plecare un aerodrom situat pe teritoriul

<p>unui stat membru, iar ca punct de sosire un aerodrom situat pe teritoriul aceluiași stat membru;</p> <ul style="list-style-type: none"> - toate celelalte zboruri efectuate în perioada care face obiectul raportului, ce se încadrează în categoria activităților de aviație enumerate în anexa I, pentru care este operatorul aeronavei; - emisiile cumulate provenite de la toate zborurile efectuate în perioada care face obiectul raportului, ce se încadrează în categoria activităților de aviație enumerate în anexa I, pentru care este operatorul aeronavei și care: <ul style="list-style-type: none"> - au avut ca punct de plecare fiecare stat membru; și - au sosit în fiecare stat membru dintr-o țară terță; - gradul de incertitudine. <p><i>Monitorizarea datelor tonă-kilometru în sensul articolelor 3e și 3f</i></p> <p>Pentru cererile de alocare a cotelor în conformitate cu articolul 3e alineatul (1) sau cu articolul 3f alineatul (2), volumul activităților de aviație se calculează în tone-kilometri, după următoarea formulă:</p> <p>tone-kilometri = distanța × sarcina utilă</p> <p>unde:</p> <p>„distanță” înseamnă distanța ortodromică între aerodromul de plecare și cel de sosire plus un factor suplimentar fix de 95 km; și</p> <p>„sarcină utilă” înseamnă masa totală a mărfurilor, a poștei și a pasagerilor transportați.</p> <p>Pentru calculul sarcinii utile:</p> <ul style="list-style-type: none"> - numărul de pasageri este numărul de persoane aflate la bord, cu excepția membrilor echipajului; - un operator de aeronave poate opta să aplice fie masa standard, fie masa reală a pasagerilor și a bagajelor de cală înregistrate în documentația privind masa și centrajul pentru zborurile relevante sau o valoare standard de 100 kg pentru fiecare pasager și bagajul său înregistrat. <p><i>Raportarea datelor tonă-kilometru în sensul articolelor 3e și 3f</i></p>					
--	--	--	--	--	--

Fiecare operator de aeronave introduce următoarele informații în cererea pe care o depune în temeiul articolului 3e alineatul (1) sau al articolului 3f alineatul (2):

A. Informații de identificare a operatorului de aeronave, inclusiv:

- denumirea operatorului de aeronave;
- statul membru de administrare;
- adresa, inclusiv codul poștal și țara și, în cazul în care este diferită, adresa de contact din statul membru de administrare;
- numerele de înregistrare ale aeronavelor și tipurile de aeronave folosite, în anul care face obiectul raportului, pentru a efectua activitățile de aviație enumerate în anexa I, pentru care este operatorul aeronavei;
- numărul și autoritatea emitentă a certificatului de operator aerian și licența de operare pe baza căreia efectuează activitățile de aviație enumerate în anexa I, pentru care este operator de aeronave;
- adresa, numărul de telefon, numărul de fax și adresa electronică ale unei persoane de contact; precum și
- denumirea proprietarului aeronavei.

B. Date tonă-kilometru:

- numărul de zboruri pe aerodromuri pereche;
- numărul de pasageri-kilometru pe aerodromuri pereche;
- numărul de tone-kilometru pe aerodromuri pereche;
- metoda aleasă pentru calculul masei pasagerilor și a bagajelor de cală;
- numărul total de tone-kilometru pentru toate zborurile efectuate în cursul anului care face obiectul raportului și care se încadrează în categoria activităților de aviație enumerate în anexa I, pentru care este operatorul aeronavei.

▼M15

PARTEA C

<p>Monitorizarea și raportarea emisiilor corespunzătoare activității menționate în anexa III</p> <p>Monitorizarea emisiilor Emisiile sunt monitorizate prin calcul. Calcul Emisiile se calculează cu ajutorul următoarei formule: Combustibil eliberat pentru consum × factor de emisie Combustibilul eliberat pentru consum include cantitatea de combustibil eliberat pentru consum de către entitatea reglementată.</p> <p>Se folosesc factorii standard de emisie IPPC, extrași din orientările IPCC din 2006 privind inventarele sau actualizările ulterioare ale liniilor directe respective, cu excepția cazului în care factorii de emisie specifici combustibilului, identificați de laboratoare acreditate independente care folosesc metode analitice acceptate, sunt mai exacti.</p> <p>Pentru fiecare entitate reglementată și combustibil în parte se efectuează un calcul separat.</p> <p>Raportarea emisiilor Fiecare entitate reglementată include în raportul său următoarele informații:</p> <p>A. Date de identificare a entității reglementate, inclusiv:</p> <ul style="list-style-type: none"> - denumirea entității reglementate; - adresa acesteia, inclusiv codul poștal și țara; - tipul de combustibili eliberați pentru consum și activitățile prin care eliberează combustibilii pentru consum, inclusiv tehnologia utilizată; - adresa, numărul de telefon, numărul de fax și adresa de e-mail ale unei persoane de contact; și - numele proprietarului entității reglementate și al societății-mamă. <p>B. Pentru fiecare tip de combustibil eliberat pentru consum și care este utilizat pentru ardere în sectoarele menționate în anexa III, pentru care se calculează emisiile:</p> <ul style="list-style-type: none"> - cantitatea de combustibil eliberat pentru consum; - factorii de emisie; - emisiile totale; 					
---	--	--	--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> - utilizarea (utilizările) finală (finale) a (ale) combustibilului eliberat pentru consum; și - gradul de incertitudine. <p>Statele membre iau măsuri pentru coordonarea cerințelor de raportare cu orice alte cerințe de raportare existente pentru a reduce la minimum sarcinile societăților privind raportarea.</p> <p>▼B</p>					
<p style="text-align: center;"><i>ANEXA V</i></p> <p style="text-align: center;">CRITERIILE PENTRU VERIFICARE PREVĂZUTE LA ARTICOLUL 15</p> <p>▼M2</p> <p>PARTEA A –Verificarea emisiilor provenite din instalațiile staționare</p> <p>▼B</p> <p><i>Principii generale</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sunt verificate emisiile rezultate din fiecare dintre activitățile enumerate în anexa I. 2. Procesul de verificare include evaluarea raportului în temeiul articolului 14 alineatul (3) și a monitorizării de pe parcursul anului anterior. Verificarea abordează fiabilitatea, credibilitatea și acuratețea sistemelor de monitorizare și datele și informațiile raportate cu privire la emisii, în special: <ol style="list-style-type: none"> (a) datele privind activitățile care au fost incluse în raport, precum și măsurările și calculele conexe; (b) selectarea și utilizarea factorilor de emisie; (c) calculele care au condus la determinarea emisiilor generale și (d) în cazul în care se folosesc măsurări, cât de adecvate sunt alegerea și modul de utilizare a metodelor de măsurare. 3. Emisiile raportate pot fi validate numai dacă există date și informații fiabile și credibile care permit determinarea emisiilor cu un grad ridicat de siguranță. Un grad ridicat de certitudine presupune demonstrarea de către operator a următoarelor aspecte: <ol style="list-style-type: none"> (a) că datele raportate nu conțin neconcordanțe; 		Incompatibil		<p>Anexa a fost transpusă în Anexa nr. 3 Legii nr.00/2024 privind acțiunile climatice</p> <p>Conform AA RM-UE, aprobat prin HG nr. 1472/2016, prevederile referitoare la sectorul clădirilor și al transportului rutier nu sunt transpuse</p>	

<p>(b) că datele au fost colectate în conformitate cu standardele științifice aplicabile și</p> <p>(c) că înregistrările relevante privind instalația sunt complete și coerente.</p> <p>4. Verificatorul are drept de acces în toate zonele și la toate înregistrările legate de subiectul verificării.</p> <p>5. Verificatorul ține seama de faptul că instalația este sau nu înregistrată în cadrul Sistemului comunitar de management și audit ecologic (SGEA).</p> <p><i>Metodologie</i></p> <p>Analiza strategică</p> <p>6. Verificarea se bazează pe o analiză strategică a tuturor activităților desfășurate în instalație. În acest scop verificatorul trebuie să aibă o vedere de ansamblu asupra tuturor activităților și asupra importanței acestora în ceea ce privește emisiile.</p> <p>Analiza procesului</p> <p>7. Verificarea informațiilor prezentate se realizează, după caz, în locul în care se află instalația. Verificatorul recurge la controale prin sondaj pentru a determina fiabilitatea datelor și informațiilor raportate.</p> <p>Analiza riscului</p> <p>8. Verificatorul supune evaluării toate sursele de emisii din instalație pentru a determina fiabilitatea datelor privind fiecare sursă care contribuie la totalul emisiilor din instalația în cauză.</p> <p>9. Pe baza acestei analize, verificatorul identifică explicit acele surse care prezintă un grad ridicat de risc de eroare și alte aspecte ale procedurii de monitorizare și raportare care este posibil să contribuie la apariția unor erori în determinarea emisiilor generale. Este vorba în special de alegerea factorilor de emisie și de calculele necesare pentru a determina nivelul emisiilor din surse individuale. Este acordată o atenție specială surselor care prezintă un risc ridicat de eroare și aspectelor din cadrul procedurii de monitorizare menționate anterior.</p> <p>10. Verificatorul ia în considerare orice metode eficiente de control al riscului aplicate de operator în vederea reducerii la minimum a gradului de incertitudine.</p>					
--	--	--	--	--	--

<p>Raportul</p> <p>11. Verificatorul pregătește un raport privind procesul de validare în care menționează dacă raportul în conformitate cu articolul 14 alineatul (3) este satisfăcător. Raportul specifică toate aspectele relevante pentru activitatea desfășurată. Verificatorul poate declara că raportul în conformitate cu articolul 14 alineatul (3) este satisfăcător în cazul în care, în opinia sa, declarațiile cu privire la emisiile totale nu prezintă erori semnificative.</p> <p>Cerințele minime privind competența verificatorului</p> <p>12. Verificatorul este independent de operator, își desfășoară activitățile cu profesionalism și obiectivitate și înțelege:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) dispozițiile prezentei directive, precum și standardele și indicațiile relevante adoptate de Comisie în conformitate cu articolul 14 alineatul (1); (b) actele cu putere de lege și actele administrative relevante pentru activitățile care fac obiectul verificării și (c) generarea tuturor informațiilor privind fiecare sursă de emisie din instalație, în special privind colectarea, măsurarea, calcularea și raportarea datelor. <p>▼M2</p> <p>PARTEA B –Verificarea emisiilor provenite din activități de aviație</p> <p>13. Principiile generale și metodologia stabilite în prezenta anexă se aplică verificării rapoartelor de emisii provenite de la zborurile care se încadrează în categoria activităților de aviație enumerate în anexa I.</p> <p>În acest sens:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) la punctul 3, trimiterea la operator se interpretează ca trimitere la un operator de aeronave, iar la litera (c) a respectivului punct, trimiterea la instalație se interpretează ca trimitere la aeronava utilizată la efectuarea activităților de aviație care fac obiectul raportului; (b) la punctul 5, trimiterea la instalație se interpretează ca trimitere la operatorul de aeronave; 					
--	--	--	--	--	--

<p>(c) la punctul 6, trimiterea la activitățile desfășurate în instalație se interpretează ca trimitere la activitățile de aviație care fac obiectul raportului, întreprinse de operatorul de aeronave;</p> <p>(d) la punctul 7, trimiterea la locul instalației se interpretează ca trimitere la locurile folosite de operatorul de aeronave pentru a întreprinde activitățile de aviație care fac obiectul raportului;</p> <p>(e) la punctele 8 și 9, trimiterea la sursele de emisii din instalație se interpretează ca trimiteri la aeronava de care răspunde operatorul de aeronave; precum și</p> <p>(f) la punctele 10 și 12, trimiterea la operator se interpretează ca trimiteri la un operator de aeronave.</p> <p><i>Dispoziții suplimentare privind verificarea rapoartelor de emisie din sectorul aviației</i></p> <p>14. Verificatorul se asigură în special că:</p> <p>(a) s-a ținut seama de toate zborurile care intră sub incidența unei activități de aviație enumerate în anexa I. În cadrul acestei responsabilități, verificatorul dispune de informații privind orarul și de alte informații de trafic ale operatorului de aeronave, inclusiv de informațiile obținute de la Eurocontrol la cererea respectivului operator;</p> <p>(b) există o coerență globală a datelor privind consumul cumulat de combustibil și a datelor privind combustibilul achiziționat sau furnizat prin altă metodă aeronavei care efectuează activitatea de aviație.</p> <p><i>Dispoziții suplimentare privind verificarea datelor tonă-kilometru prezentate în sensul articolelor 3e și 3f</i></p> <p>15. Principiile generale și metodologia de verificare a rapoartelor privind emisiile în temeiul articolului 14 alineatul (3) menționate în prezenta anexă se aplică, de asemenea, după caz, la verificarea datelor tonă-kilometru din aviație.</p> <p>16. În special, verificatorul se asigură că, în cererea operatorului în cauză, depusă în conformitate cu articolul 3e alineatul (1) și articolul 3f alineatul (2), au fost luate în considerare numai zborurile efectiv</p>					
---	--	--	--	--	--

efectuate și care se încadrează în categoria activităților de aviație enumerate în anexa I de care este responsabil operatorul de aeronave. În cadrul acestei responsabilități, verficatorul dispune de informații privind traficul operatorului de aeronave, inclusiv de informațiile obținute de la Eurocontrol la cererea respectivului operator. De asemenea, verficatorul se asigură că sarcina utilă declarată de operatorul de aeronave corespunde înregistrărilor privind sarcinile utile, păstrate de operatorul în cauză în scopul asigurării siguranței zborului.

▼M15

PARTEA C

Verificarea emisiilor corespunzătoare activității menționate în anexa III

Principii generale

1. Emisiile corespunzătoare activității menționate în anexa III fac obiectul verificării.
2. Procesul de verificare include evaluarea raportului în temeiul articolului 14 alineatul (3) și a monitorizării de pe parcursul anului anterior. Verificarea abordează fiabilitatea, credibilitatea și acuratețea sistemelor de monitorizare și datele și informațiile raportate cu privire la emisii, în special:
  - (a) combustibilii eliberați pentru consum declarați și calculele aferente;
  - (b) selectarea și utilizarea factorilor de emisie;
  - (c) calculele care au condus la determinarea emisiilor generale.
3. Emisiile raportate pot fi validate numai dacă există date și informații fiabile și credibile care permit determinarea emisiilor cu un grad ridicat de certitudine. Un grad ridicat de certitudine presupune demonstrarea de către entitatea reglementată a faptului că:
  - (a) datele raportate nu conțin neconcordanțe;
  - (b) datele au fost colectate în conformitate cu standardele științifice aplicabile; și
  - (c) înregistrările relevante privind entitatea reglementată sunt complete și coerente.
4. Verficatorul are drept de acces în toate zonele și la toate înregistrările legate de subiectul verificării.

<p>5. Verificatorul ține seama de faptul că entitatea reglementată este sau nu înregistrată în cadrul sistemului Uniunii de management de mediu și audit (EMAS).</p> <p>Metodologie Analiza strategică</p> <p>6. Verificarea se bazează pe o analiză strategică a tuturor cantităților de combustibili eliberate pentru consum de către entitatea reglementată. În acest scop, verificatorul trebuie să aibă o imagine de ansamblu asupra tuturor activităților prin care entitatea reglementată eliberează combustibilii pentru consum și asupra importanței acestora în ceea ce privește emisiile.</p> <p>Analiza procesului</p> <p>7. Verificarea datelor și a informațiilor prezentate se realizează, după caz, în locul în care se află entitatea reglementată. Verificatorul recurge la controale prin sondaj pentru a determina fiabilitatea datelor și informațiilor raportate.</p> <p>Analiza riscurilor</p> <p>8. Verificatorul supune toate mijloacele prin care combustibilii sunt eliberați pentru consum de către entitatea reglementată unei evaluări cu privire la fiabilitatea datelor privind emisiile generale ale entității reglementate.</p> <p>9. Pe baza acestei analize, verificatorul identifică explicit elementele care prezintă un grad ridicat de risc de eroare și alte aspecte ale procedurii de monitorizare și raportare care este posibil să contribuie la apariția unor erori în determinarea emisiilor generale. Este vorba în special de calculele necesare pentru a determina nivelul emisiilor din surse individuale. Este acordată o atenție specială elementelor care prezintă un risc ridicat de eroare și aspectelor din cadrul procedurii de monitorizare menționate anterior.</p> <p>10. Verificatorul ia în considerare orice metode eficiente de control al riscului aplicate de entitatea reglementată în vederea reducerii la minimum a gradului de incertitudine.</p> <p>Raport</p>					
---	--	--	--	--	--

<p>11. Verificatorul pregătește un raport privind procesul de validare în care menționează dacă raportul în conformitate cu articolul 14 alineatul (3) este satisfăcător. Raportul specifică toate aspectele relevante pentru activitatea desfășurată. Verificatorul poate declara că raportul în conformitate cu articolul 14 alineatul (3) este satisfăcător în cazul în care, în opinia sa, declarațiile cu privire la emisiile totale nu prezintă erori semnificative.</p> <p>Cerința minimă privind competența verificatorului</p> <p>12. Verificatorul este independent de entitatea reglementată, își desfășoară activitățile cu profesionalism și obiectivitate și înțelege:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) dispozițiile prezentei directive, precum și standardele și indicațiile relevante adoptate de Comisie în conformitate cu articolul 14 alineatul (1); (b) actele cu putere de lege și actele administrative relevante pentru activitățile care fac obiectul verificării; și (c) modul în care sunt generate toate informațiile referitoare la toate mijloacele prin care combustibilii sunt eliberați pentru consum de către entitatea reglementată, în special în ceea ce privește colectarea, măsurarea, calcularea și raportarea datelor. 					
---	--	--	--	--	--